

**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**SPOR SALONLARININ ÇOK AMAÇLI KULLANIMININ
İGSM'YE BAĞLI SALONLAR ÖRNEĞİNDE
İNCELENMESİ**

Mimar Mustafa Taner ARIKAN

**FBE Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Tasarım Programında
Hazırlanan**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Yasemen SAY ÖZER

İSTANBUL, 2009

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
KISALTMA LİSTESİ	iii
ŞEKİL LİSTESİ	iv
ÇİZELGE LİSTESİ	vi
ÖNSÖZ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	10
1.1 Amaç	10
1.2 Kapsam	12
1.3 Yöntem	12
2. KAPALI SPOR YAPILARINA AİT KAVRAMLAR VE TARİHÇE	13
2.1 Kavramlar	13
2.1.1 Spor Kavramı	13
2.1.2 Spor Mekanı Tanımı ve Türleri	14
2.2 Spor Yapılarının Çok Amaçlı Kullanımın Tarihsel Gelişimi	15
2.2.1 Eski Mısır’da Spor Kültürü ve Yapıları	17
2.2.2 Antik Yunan’da Spor Kültürü ve Yapıları	18
2.2.3 Roma İmparatorluk Döneminde Spor Kültürü ve Yapıları	25
2.2.4 Ortaçağ Avrupa’sı ve Modern Öncesi Dönemde Spor Kültürü ve Yapıları	30
3. SPOR SALONLARINDA KULLANIM ÇEŞİTLİLİĞİNİN MİMARİ AÇIDAN İRDELENMESİ	33
3.1 Spor Salonlarında Çok İşlevli Sportif Kullanım Amaçlı Mekan Planlaması	35
3.1.1 Ölçeğin Belirlenmesi	36
3.1.2 Spor Salonlarında Rekreatif Kullanım	42
3.1.3 Ana Spor Mekanları	46
3.1.3.1 Oyun Alanı	47
3.1.3.2 Tribün	55
3.1.4 Yardımcı Mekanlar	58

3.1.4.1	Islak Hacimlerin	58
3.1.4.2	Giriş ve Fuaye Alanı.....	58
3.1.4.3	Büfe ve Bar Alanları.....	58
3.1.4.4	İlk Yardım Odası	58
3.2	Spor Salonlarında Spor Dışı Kullanım Çeşitliliği	60
3.2.1	Spor Dışı Kullanımda Aranılan Genel Tasarım Kriterleri.....	61
3.2.2	Rekreatif Amaçlı Kullanım	62
3.2.3	Ticari Kullanım	67
3.2.4	Toplantı ve Kongre Amaçlı Kullanım.....	69
3.2.5	Zorunlu Durumlarda Kullanım.....	70
4.	İGSM'YE BAĞLI SPOR SALONLARINDA KULLANIM ÇEŞİTLİLİĞİ.....	75
4.1	İGSM'ye Bağlı Spor Salonları ve Spor Amaçlı Kullanımı	75
4.2	İGSM'ye Bağlı Spor Salonlarında Spor Dışı Kullanım	105
5.	SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	111
	KAYNAKLAR.....	114
	İNTERNET KAYNAKLARI.....	116
	ÖZGEÇMİŞ.....	118

KISALTMA LİSTESİ

GSGM	Gençlik Spor Genel Müdürlüğü
İGSM	İstanbul Gençlik İl Spor Müdürlüğü
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
AKOM	İBB Afet Koordinasyon Merkezi
FIBA	Fédération Internationale de Basketball Amateur, Uluslararası Basketbol Federasyonu
TBF	Türkiye Basketbol Federasyonu
Fr	Fransızca

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1 Eski Mısır'da yapılan sporları gösteren duvar resimleri	17
Şekil 2.2 Gymnasion planı	21
Şekil 2.3 Piriene, gymnasion stadion ve sur çizimi (çizim, M. Schede, Piriene).....	22
Şekil 2.4 Miletos kenti planı.....	24
Şekil 2.5 Piriene kenti planı.....	24
Şekil 2.6 Roma Collesium'unu ve Circus Maximus'u gösteren bir maket fotoğrafı	25
Şekil 2.7 Stabius Hamamı Planı	26
Şekil 2.8 Caracalla Hamamı Planı.....	27
Şekil 2.9 Caracalla Hamam Kompleksi Planı	28
Şekil 2.10 Antik Roma Şehir Planı.....	29
Şekil 2.11 Ankyra Hamamı Planı	29
Şekil 2.12 Madison Square Binası.....	31
Şekil 3.1 Mekanlar Arasındaki Sirkülasyon Bağlı Şeması.....	35
Şekil 3.2 Mekan Organizasyonu İlişki Şeması.....	36
Şekil 3.3 Modüler saha ölçüsü örnekleri	49
Şekil 3.4 Üç Dört ve Altı Kortlu Oyun Alanı Alternatifleri.....	50
Şekil 3.5 Altı Kortlu Oyun Alanı Alternatifleri.....	51
Şekil 3.6 Sekiz Kortlu Oyun Alanı Alternatifleri.....	52
Şekil 3.7 Dokuz ve On Kortlu Oyun Alanı Alternatifi.....	53
Şekil 3.8 Oniki Kortlu Oyun Alanı Alternatifi.....	54
Şekil 3.9 Seyirci Görüntü Hattı	55
Şekil 3.10 Teleskobik Tribün Örneği	56
Şekil 3.11 Madrid Kamusal Spor Sarayı'nın Teleskobik Tribünleri Hazırlanırken.....	57
Şekil 3.12 Tribünlerdeki Fiziksel Engelli Seyirci Erişim ve Seyir Şeması.....	57
Şekil 3.13 Koln Arena- Alevi Gecesi	62
Şekil 3.14 AIS Arena-Bir Balo	63
Şekil 3.15 AIS Arena - Alternatif Oturma Planları	63
Şekil 3.16 AIS Arena – 2007 Avustralya Dans Şampiyonası	64
Şekil 3.17 AIS Arena - Alternatif Oturma Planları	64
Şekil 3.18 Echo Arena Liverpool – Hava Fotoğrafı.....	65
Şekil 3.19 Echo Arena Liverpool – Konser Düzeni	65
Şekil 3.20 Echo Arena Liverpool – Alternatif Kullanım Planları	66
Şekil 3.21 Echo Arena Liverpool – Fuar Kullanım Planı	67
Şekil 3.22 Northgate Spor Salonunda 1970 lerde Bir Araba Fuarı (Berin, 1981).....	68

Şekil 3.23 Bilgisayar Fuarı Rothwell Sports Centre- İngiltere.....	68
Şekil 3.24 AIS Arena - Alternatif Oturma Planları	69
Şekil 3.25 Parti Kongresi Rize Spor Salonu.....	69
Şekil 3.26 Çin Merkez Üniversitesinde Konaklayan Öğrenci Velileri	70
Şekil 3.27 Deprem Sonrası Sichuan Eyaleti’nde ki Bir Üniversite Stadyumu.....	71
Şekil 3.28 Deprem Sonrası Sichuan Eyaleti’nde ki Bir Spor Salonu.....	71
Şekil 3.29 Katerina Kasırgası Sırasında Houston Astrodome.....	72
Şekil 3.30 Katerina Kasırgası Sırasında Houston Astrodome.....	72
Şekil 3.31 Katerina Kasırgası Sırasında Houston Astrodome.....	73
Şekil 3.32 Soğuktan Spor Salonuna Sığınan Evsiz	74
Şekil 4.1 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü’ne Bağlı Spor Salonları.....	76
Şekil 4.2 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü’ne ve İBB Spor Aş.’ye Bağlı Spor Salonları.....	77
Şekil 4.3 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü’ne Bağlı Spor Salonların Kent İçi Ulaşılabilirlik Sınırı	78
Şekil 4.5 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü’ne Bağlı Spor Salonlarında Spor Dışı Etkinlik Yapılan Salonlar.....	110

ÇİZELGE LİSTESİ

Çizelge 3.1 Spor salonlarının Kullanım Çeşitliliği Tablosu.....	34
Çizelge 3.2 Farklı büyüklükteki spor salonlarındaki ihtiyaç duyulan mekanlar	41
Çizelge 3.3 Badminton kortu esas alınarak oluşturulmuş saha derecelendirme tablosu	48
Çizelge 4.1 Abdi İpekçi Spor Salonu Künyesi	80
Çizelge 4.2 Ahmet Cömert Spor Salonu Künyesi	81
Çizelge 4.3 Bağcılar Olimpik Spor Salonu Künyesi	82
Çizelge 4.4 Bağlarbaşı (Hentbol) Spor Salonu Künyesi	83
Çizelge 4.5 Bağlarbaşı (Jimnastik) Spor Salonu Künyesi.....	84
Çizelge 4.6 Bayrampaşa Spor Salonu Künyesi	85
Çizelge 4.13 Gazanfer Bilge Spor Salonu Künyesi.....	92
Çizelge 4.14 Güngören Spor Salonu Künyesi	93
Çizelge 4.15 Kartal Spor Salonu Künyesi	94
Çizelge 4.16 Kiraç Spor Salonu Künyesi	95
Çizelge 4.17 Mimar Sinan Spor Salonu Künyesi.....	96
Çizelge 4.18 Pendik-Kurtköy Spor Salonu Künyesi	97
Çizelge 4.19 Sarıyer Spor Salonu Künyesi	98
Çizelge 4.20 Sarıyer Bahçeköy Spor Salonu Künyesi	99
Çizelge 4.21 Silivri Spor Salonu Künyesi.....	100
Çizelge 4.22 Şile Spor Salonu Künyesi.....	101
Çizelge 4.23 Sultanbeyli Spor Salonu Künyesi.....	102
Çizelge 4.24 Tozkoparan Spor Salonu Künyesi.....	103
Çizelge 4.26 Ahmet Cömert Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi	105
Çizelge 4.27 Bağcılar Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi	105
Çizelge 4.29 Çatalca Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi	106
Çizelge 4.30 Gazanfer Bilge Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi.....	106
Çizelge 4.31 Güngören Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi	106
Çizelge 4.32 Pendik - Kurtköy Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi	107
Çizelge 4.33 Sarıyer Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi	107
Çizelge 4.34 Sultanbeyli Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi.....	107
Çizelge 4.35 Yakacık İTO Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi	107
Çizelge 4.36 İGSM'ye Bağlı Spor Salonları 2007 Yılı Spor Dışı Etkinlik Çizelgesi.....	108
Çizelge 4.37 İGSM'ye Bağlı Spor Salonları 2007 Yılı Spor Dışı Etkinlik Adedi Tablosu ...	109

ÖNSÖZ

Spor salonlarının fiziki özelliklerinden doğan potansiyellerinin ancak çok amaçlı kullanım prensibi benimsenerek tasarlanması ve bu doğrultuda işletilmesi sonucu ortaya çıkabileceği düşüncesindeyim. Çok amaçlı kullanım prensibinde kullanıcı yelpazesinin geniş tutulması, mimari şekillenişin mekan esnekliğini önemsenerek belirlenmesiyle mümkündür. Planlama aşamasında bu kararların verilmesi, nitelikli mekan kullanımı ve amaca uygun yapı oluşumunu sağlar. Spor yapısının yapılmasıyla ilgili kurum ve görevli tasarım ekibi bu doğrultuda hareket etmeli, konuşlanış, ölçek ve mekansal kurguya karar verirken bu unsurları göz önünde tutmalıdır.

Tez çalışmamda, spor salonlarının ana mekan ve yardımcı mekan oluşumlarını, sportif ve sportif olmayan kullanım çeşitliliğini incelemeyi, yaşadığım kent olan İstanbul'daki spor salonlarını bu açıdan incelemeyi hedefledim. Bu çalışmanın ülkemizde nitelikli spor salonları tasarlanmasına ve spor salonlarının sahip oldukları potansiyeller doğrultusunda kullanılmasına katkısı olmasını dilerim.

Tez çalışmam boyunca sabır ve hoşgörü ile sahip olduğu bilgi ve birikimleriyle bana yol gösteren değerli hocam ve tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Yasemen SAY ÖZER Hanımefendi'ye ve desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Şubat 2009

Mustafa Taner ARIKAN

ÖZET

Toplumsal gereksinimler doğrultusunda doğan mekan ihtiyaçları, yapılması hedeflenen etkinliklere bağlı olarak çeşitlilikler göstermektedir. Spor salonları teknik ve fiziki özellikleri sayesinde öncelikli hizmet amacı olan spor aktivitelerinin yanı sıra çok çeşitli sayıda spor dışı etkinliklere ev sahipliği yaparlar. Bu çalışmada bu çok geniş kullanım çeşitliliği ve bunun sonucu doğan mimari şekilleniş incelenmiştir.

Tezimde çağdaş spor salonlarının çok amaçlı kullanım çeşitliliklerinin araştırılması amaçlanmış, bu kapsamda kütüphane araştırması yapılmış, internet ortamındaki yayınlar incelenmiştir. Spor tesislerinin kurulması, işletilmesi ve kullanılması ile ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgiler alınması yöntemine başvurulmuştur.

İkinci bölümde, yapmış olduğum araştırmalar ışığında spor yapılarına ait kavramlar ve spor yapılarında çok amaçlı kullanımın tarihsel süreç içerisinde gelişimi üzerinde durulmuştur.

Üçüncü bölüm iki ana başlıktan oluşmaktadır, bu başlıklardan ilki spor salonlarının sportif amaçlı kullanım çeşitliliği ve mekansal özellikleri, ikinci başlıkta ise sportif amaçlı olmayan kullanım çeşitliliği ve mekansal özelliklerini incelenmektedir.

Dördüncü bölümde İGSM'ye bağlı spor salonlarının dökümü oluşturulmuş, bu döküm içerisindeki salonlardan spor salonları kullanım çeşitliliği bağlamında incelenmiştir.

Son bölüm olan beşinci bölümde de diğer bölümlerde yapılan araştırmalar sonucu elde edilen çıkarımlar ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor salonu, çok amaçlı kullanım, kapalı mekan aktiviteleri, İstanbul'daki spor salonları, İGSM

ABSTRACT

Space requirements show variations which are according to the social needs related with the target activities. Indoor dry sport facilities have different functions like involving non-sportive activities in between sports activities. In this research the architectural planning of the indoor dry facilities are studied concerning its functional variations.

The aim of this research is to study the functional differences of contemporary indoor dry facilities. In this case the used search methods are; study libraries, internet publishes and got informations from the related places about the establishing the indoor dry sport facilities, administrative, managing and about their uses. In second chapter it's studied about the progress of multi-functional uses from past to now and the notion of indoor dry sport facilities. There are two main headlines in third chapter. The first headline is the sportive usage variety of the indoor dry facilities and characteristics of the space, second headline is the non-sportive usage variety of the indoor dry facilities and characteristics of the space. In fourth chapter the inventory of the indoor sport facilities which belong to İGSM generated, indoor dry facilities is searched in this inventory study concerning multi-functional usage variety. In conclusion the results and the suggestions were gotten from the research and divided into separate articles.

Key Words: Indoor dry sport facilities, mixed usage, indoor space activities, dry sport facilities in İstanbul, İGSM

1. GİRİŞ

1.1 Amaç

Kent - Spor Donatısı ilişkisi sadece günümüze özgü bir kavram değildir. Spor olgusu ve sporda mekân kavramı medeniyetin ilk çağlarından beri insan yaşamında yerini almıştır. Her çağda zamanın gereklerine uygun olarak var olmuş ve yerleşimler içinde kendisine, kullanış öncüllerini sağlayacak şekilde bir mekânsal oluşum içine girmiştir.

Spor yapıları ölçekleri ve kullanıcı kitleleri ne olursa olsun genellikle bir ya da birkaç spor dalına hizmet verirler. Saha büyüklüğü, zemin çeşidi, seyirci sayısına bağlı olarak tribün tasarımı öncelik verilmiş spor dalları göz önünde tutularak oluşturulmuştur. Bunun sonuncunda o yapıdan söz edildiğinde, iki ya da üç spor aktivitesi ile akla gelir.

Spor yapıları gerçek potansiyelleri göz önünde tutularak değerlendirilmelidir. Bu potansiyel, yapıyı kullanacak olan çevrenin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmeli, yapı bu ölçütler göz önüne alınarak planlamalıdır. Bu sayede yapı, sadece belirli zamanlarda kullanılan ve geri kalan zamanlarda atıl bir özellik göstermek yerine, sürekli kullanımda olan ve yaşamı bünyesinde barındıran bir yapı özelliği kazanmış olur.

Örneğin: basketbol, voleybol ve hentbol gibi oyun sahası ölçüleri biri birine yakın spor dallarına ev sahipliği yapan bir spor salonu zeminin doğru tasarlanması durumunda istenildiği zamanlarda bir buz pistine dönüşüp artistik patinaj ya da hokey gibi spor dallarına da ev sahipliği yapabilir. Tribünlerin uygun tasarlanması durumunda ek seyirci alanları yaratılarak boks müsabakalarına ev sahipliği yapabileceği gibi, doğru zemin müdahaleleri ile jimnastik, güreş vb spor dallarının karşılaşma ve antrenmanlarının yapılabileceği alanların yaratılması mümkündür.

Burada ölçek ve ihtiyaç programının belirlenmesi sorunları devreye girmektedir. Yapı kent ölçeğinde mi, semt ölçeğinde mi olacak ya da bir lise için mi yapılacak? Kullanıcı ihtiyaçları ne ve gelecekte hangi doğrultuda gelişecek? Bu ve benzeri sorunlara çözüm bulmak gerekmektedir.

Spor yapılarının çoklu kullanım özelliği sadece çeşitli spor dallarına hizmet vermeleri ile kalmamalıdır. Fiziki büyüklükleri ve yapıları göz önünde tutulduğunda doğru planlama kurgusu ile spor aktiviteleri dışında daha birçok organizasyona ev sahipliği yapabilmektedirler.

Küçük ya da orta ölçekli bir spor salonunun; küçük tribünlerinin birinin yerine tasarlanacak

geçici ya da kalıcı bir sahne ve kulis bölümü ile birçok tiyatro, konser ya da sinema gibi gösterilere ev sahipliği yapabilmesi mümkün olacaktır. Kendi bünyesinde tiyatro salonu konser salonu olabilme özelliklerini de barındırabilecektir. Büyük ölçekli salonlarda ise bu işlevler ancak geçici kurulacak bir sahne ve yine geçici izleyici mekânları yaratılması ile mümkün olabilecektir. Balo, sergi, acil durumlarda barınma depolama, miting vs gibi birçok işleve de bu yapılar ev sahipliği yapabilmektedirler.

Spor salonları; değişik spor dallarına aynı anda hizmet verebilmesi ve spor dışında da başka işlevleri de bünyesinde barındırması, ihtiyaçlar doğrultusunda hazırlanmış doğru bir planlama ile mümkündür. Bu çok işlevli yapının kente ve kullanıcı çevreye katacakları göz önünde tutulmalı; ortaya çıkan mekân kurguları ve yapının dönüştürülebilirliği tasarım aşamasında ele alınmalıdır.

Bütün bu saptamaların ışığında bu araştırmanın amaçlarından birisi tanımsız alanlardan, sınırları belli spor sahalarına oradan da spor hacimlerine ve en son kent içi kapalı spor yapılarına uzanan bu mekânsal oluşumu incelemektir.

Aynı zamanda spor salonlarının kent ve kentli ile olan ilişkilerini araştırmak hedeflenmiştir. Tarihsel süreçteki gelişim ve bugünün temellerini atan farklı medeniyet ve kültürlerdeki spor - mekân kavramı ve bugüne olan etkilerini gözlemlemek, aradaki farkları ve benzerlikleri ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Spor Salonlarının günümüzdeki kurumsal, idari, işlevsel yapısını incelerken kent- spor yapıları ilişkisini, kent içindeki konumlarının ve fiziki yapılarının elverdiği ölçü ile gerçekte maksimum fayda ile kullanımı arasındaki farkın ne olduğunu saptamayı amaçlamıştır.

Bu tür Spor Salonlarının kullanım kapasitelerini belirlerken ilk önce kentle olan ilişkilerinin saptanması gerekmektedir. Kent ile ilişkiden kastedilmek istenen kent yaşamı ile Spor Yapısı arasındaki bağ ve bu bağın yoğunluğu – sağlamlığıdır.

Bu bağın yoğunluğunun başlıca belirleyici etmenleri şunlardır:

- Spor Salonunun Kent içindeki konumu.
- Spor Salonunun Fiziksel kapasitesi.
- Spor Salonunun Hangi spor dalları için kullanıldığı.
- Spor Salonunun profesyonel sporcuların yanı sıra amatör sporculara ve halkın kullanımına ne kadar hizmet verdiği.
- Spor Salonunun spor dışı organizasyonlara ev sahipliği yapıp yapmadığı.
- Spor Salonunun hangi tür spor dışı aktiviteler için kullanıldığı.
- Spor Salonunun ne sıklıkta kullanıldığı.

Bu etmenler doğrultusunda İstanbul'daki spor salonlarıyla kent arasındaki ilişkinin irdelenmesi hedeflenmiş, bu doğrultuda İstanbul'daki Spor Salonlarının dökümünün çıkartılması amaçlanmıştır. Çıkartılan döküm doğrultusunda her bir spor salonu için bir tablo oluşturulmuş, bu tablolarda yapıların künyeleri, fiziksel özellikleri, kullanım amaçları vb. bilgilerin derlenmesi sağlanmıştır. Bu döküm yardımı ile İstanbul haritası üzerine bütün Spor Salonları işlenmiş bu yöntemle oluşturulan haritada şehirdeki spor salonlarının dağılımının görülebilmesi amaçlanmıştır.

İstanbul'daki spor salonlarının yanı sıra, dünyanın çeşitli ülkelerindeki spor salonlarının, tasarım ve işletim özellikleriyle, kentle ilişkilerinin fiziksel ve toplumsal bağlamda incelenmesi hedeflenmiştir.

1.2 Kapsam

Bu tezin kapsamında Stadyumlar, Kapalı yüzme havuzları, okulların bünyesindeki spor salonlarının dışındaki kentle bütünleşmiş “Dry Sport Facilities” olarak tabir edilen “Spor Salonlarının” incelenmesi hedeflenmiştir. İstanbul Gençlik İl Spor Müdürlüğü'ne (İGSM) bağlı olarak hizmet veren spor salonlarının döküm çalışması yapılması amaçlanmış, bu yapıların kullanım çeşitliliklerinin araştırılması hedeflenmiştir. Bu yapıların yanı sıra dünyanın çeşitli şehirlerindeki üst düzey tasarım ve işletim standartlarındaki bazı spor salonlarının da araştırma kapsamında olmasına karar verilmiştir.

1.3 Yöntem

Konu ile ilgili tez taramaları yapılmıştır. Spor tarihi, tarihte kentler ve spor mekanları ilişkisi, Spor Salonları İdaresi, Spor Sosyolojisi, Spor Psikolojisi, Spor ve Sporcu Eğitimi ile ilgili literatür çalışmaları yapılmıştır. Uluslar arası komite ve federasyonlarca oluşturulmuş; kapalı spor salonlarında yapılan çeşitli sporlar ile ilgili kompleks mimarisi, ana mekan oluşumu ve yardımcı mekan tasarımı ile ilgili yönetmelikler incelenmiştir.

İstanbul Gençlik İl Spor Müdürlüğü ne (İGSM), İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor A.Ş Tesisler Müdürlüğü, İstanbul Valiliği Afet Koordinasyon Merkezi, İBB Afet Koordinasyon Merkezi (AKOM) gibi İstanbul'daki spor salonlarının idaresini elinde bulunduran ya da özel durumlarda bu kompleksleri kullanacak olan kurum ve kuruluşlardan gerekli evrak, öneri ve bilgiler alınmıştır.

2. KAPALI SPOR YAPILARINA AİT KAVRAMLAR VE TARİHÇE

Bu bölümde spor ve spor mekânı ile ilgili kavramsal bilgiler verip, sporun mekânlarının günümüzdeki hallerini alıncaya kadar ne gibi evrimsel aşamalardan geçtiklerini çok amaçlı kullanımın bu yapılarda ne kadar yer bulabildiğini kronolojik bir sıra ile göreceğiz.

2.1 Kavramlar

2.1.1 Spor Kavramı

Spor; vücudun zindeliğini koruyan ve/veya geliştiren gerek törensel gerek eğlence gerekse şölen amaçlı, bireysel veya gruplar halinde yapılabilen bir uğraştır. Doğada birçok canlıda içgüdüsel olarak var olan oyun ve egzersiz yapma arzusu insanın zaman içerisinde bu hareketleri belirli kural ve disiplinler içerisinde yapması ile spor olgusuna dönüşmüştür. Geçmişten günümüze çok sayıda beden egzersizi oyun türleri vardır. Genelde bunlar insanın kendi gücünü açığa çıkarmaya ve karşılaştırmaya çalıştığı, bilinmeyen bir hedefe ulaşma çabasıdır (Ortner,1953). Ama bu egzersizler bilinçli ve planlı amaca dönüşürse oyun spora halini alır. Burada *Claude Anet'nin*: “Oyun doğanın bize bir lütfüdür, ancak spor insanların bir buluşudur.” sözünü söyleyebiliriz (Ortner,1953). Aynı zamanda çok gelişkin ve özel bir oyun türü olan sporu, oyundan ayıran oyunun güdüsel, sporun ise betimsel oluşudur, yani oyunun sporlaşmasında belirleyici etki “kurallaştırma” olgusudur (Alptekin, 1982).

Belirli bir zaman içerisinde oyunun düşsel yapısından uzaklaşan beden egzersizleri, performans artırımına ve karşılaştırmalı müsabakalara dayanan, sabit kuralları olan bir yapıya kavuşmuştur. İşin içine kuralların girmesi, spor yapan bireyde belirli bir disiplin ve arzunun var olması gerekliliğini getirmiştir. Kişi güç, beceri ve hız dışında ayrıca yoğunlaşma, düşünce ve disiplin de göstermelidir. Bu yolla insan bedensel olduğu kadar ruhsal olarak da sporun etkisi altına girmiş olur. Sportif etkinliğin tamamlanması, gelişim gösteren tek bir beceriden çok insanın tüm gücünün gelişimine dayanmaktadır.

İçgüdüsel oyundan ruhsal ve etik egzersizlere geçiş sadece rahatlama ve beden bakımı değil, aynı zamanda egzersizin kişisel tipi ve çeşidine göre de bir kültür ifadesidir. Bir sportif etkinlik ne kadar çok insanın tüm bedenini harekete geçiriyorsa, o kadar çok kültürel açıdan verimlidir ve tersi olarak da etkinlik ne kadar çok sadece tek bir bedensel beceriyi geliştiriyorsa, o kadar az kültüre etki etmektedir (Ortner,1953). Yani spor faaliyetlerindeki çeşitlenme ve artış ne kadar fazla ise kültüre yapmış olduğu etki de o denli büyüktür.

2.1.2 Spor Mekanı Tanımı ve Türleri

Belirli bir veya birkaç spor dalı için, günün ve ait olduğu toplumun teknik ve ekonomik imkânları doğrultusunda düzenlenmiş alan veya yapılar spor mekânı olarak tanımlamaktadır. Amaçlanan spor dalının en sağlıklı biçimde uygulanabilmesi spor mekânının oluşumundaki ilk öncüdür. Yani oyun alanı spor mekânının tasarımında başlama noktasıdır. Belirlenmiş kurallar dâhilinde tasarlanan oyun alanın yanı sıra, seyirci, oyuncu ve görevliler için tasarlanmış ikincil mekânlar da spor mekânını oluşturan unsurlardır. Bu ikincil mekânları ilerleyen bölümlerde ele alacağız. Ama spor mekânının var olması için tek olmazsa olmaz oyun alanıdır.

Spor mekânlarını farklı şekilde kategorize etmek mümkündür. Biz araştırmamızın kavramlara yer verdiğimiz bölümünde bu mekanları

- Kapalı Spor Mekanları
- Açık Spor Mekanları
 - Yapay Alanlar
 - Doğal Alanlar

olarak ele alacağız.

Kapalı Spor Mekânları ve Spor Salonları:

Yapılması amaçlanan spor aktivitesinin doğal etmenlere maruz kalmadan istenilen fiziki ortam yaratılarak yapıldığı mekânlara Kapalı Spor Mekanları demekteyiz. Mekânsal aktivitelerin konfor şartlarında yararlanmak, sporcu ve izleyicilere büyük kolaylık sağlamakta yapılan aktivitenin kalitesini arttırmaktadır. Kapalı spor mekanları, iklimsel değişimlerden etkilenmeksizin, zemini etkileyecek dış faktörlerden uzak, hedeflenen akustik kalitenin yakalanabileceği spor alanlarının yaratılması sağlanmaktadır.

Kapalı spor mekanlarını; kapalı spor salonları, yüzme havuzları, arenalar (Kapalı Stadyumlar), spor merkezleri (kondisyon salonları), binicilik tesisleri, poligonlar, oyun salonları şeklinde sıralayabiliriz. Günün değişen şartları ile beraber her geçen gün kapalı spor yapılarına yenileri eklenmektedir. Dubai’de yapılan kapalı kayak merkezi buna en iyi örnektir.

Araştırmamızın odak noktası olan Spor Salonları ise; çeşitli spor etkinliklerinin her spor branşının kendine özgü çalışma, hazırlık antrenmanları, antrenman, bölge, ulusal ve uluslar arası yarışmaların yapılabilmesine uygun, spor faaliyetleri öncesi ve esnasında sporcu ve seyircinin gereksinimlerini karşılayacak saha, tribün, soyunma odaları duşlar tuvaletler, ısıtma sistemi vb. üniteleri bulunan kapalı spor alanıdır.

Açık Spor Mekânları:

Yapılması amaçlanan spor branşının kapalı bir ortam dışında oyun kurallarının sporcu ve seyircilerin ihtiyaç duyduğu şartların sağlandığı veya doğal parkurlardan yararlanıldığı spor alanlarına açık spor alanları demekteyiz.

Açık spor alanlarını yapay ve doğal alanlar olarak ikiye ayırabiliriz. Günün ekonomik ve teknolojik şartları doğrultusunda belirli spor branşı veya branşlarının kuralları göz önüne alınarak planlanmış alanlara yapay spor alanları, hiç müdahale edilmemiş ya da geçici bazı müdahaleler yaparak doğanın şekillendirdiği alanları kullanarak spor branşının yapıldığı parkurları da doğal spor alanları olarak tanımlamaktayız.

Yapay Spor Alanları;

- Stadyumlar,
- Kış sporları tesisleri (kayak tesisleri),
- Binicilik tesisleri,
- Golf sahaları,
- Motor sporları pistleri,

Doğal Spor Alanları;

- Su sporları yapılan bölgeler (yelken, kürek, sörf vb.)
 - Doğa sporları alanları (dağcılık vs),
 - Havacılıkla ilgili sporlar yapılan bölgeler,
 - Motor sporları doğal parkurları,
- açık spor alanları olarak sayabileceğimiz spor alanlarıdır.

2.2 Spor Yapılarının Çok Amaçlı Kullanımın Tarihsel Gelişimi

İnsanlığın başlangıcından bu yana dini bayramlar ve fiziksel-sportif aksiyon birbiri ile iç içedirler. Mağara resimlerine dayanarak taş devri insanının aklıyla kavrayamadığı, düşmansız bir dünyada yerini bulmak için dans yoluyla “Tanrı’ya bağlanma” eğilimleri var olduğunu görmekteyiz (Voigt,1988).

Eski çağlarda avlanma, tarım ve hayatta kalma mücadelesi temel uğraşlarken, bugünkü anlamda spor alışkanlık haline gelmemiştir. Ama erken dönemlerde bile oyunsal vücut hareketleri ve bunların içinde de vücudun güç ve becerisinin geliştirilmesi ve arttırılmasına yönelik çok çeşitli egzersiz tipleri biliniyordu. Kültürel gelişim döneminde bahsi geçen vücut hareketlerinin beden ve ruh sağlığı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. M.Ö. 2700’lü yıllarda Japonya ve Çin’de bu amaçlar doğrultusunda jimnastik hareketleri yapıldığı öğrenilmiştir (Ortner,1953). Ayrıca bu dönemde Mısır, Babil (Mezopotamya), Asur ve Perslerde vücut

hareketleri yapıldığı bilinmektedir. Ancak bu konuda detaylı kaynaklara ulaşılamamıştır.

Spor kavramının tam olarak oluşmaya başladığı 18yy a kadar olan dönemler şölenler/spor şenlikleri yıl dönümlerinde veya insan yaşamına bağlı olarak belirli zaman dilimlerinde kutlanmıştır. Antik olimpiyat oyunları bağ bozumundan sonraki ilk dolunayda yapılırdı. Şövalye turnuvaları ve koruyucu tanrılar adına şenlikler düzenlenirdi. Hasat şenlikleri çiftçiler tarafından organize edilirdi. Bu tür şenlikler “tarihsel” ya da mitolojik bir kişiliğe adanıyordu. (Herakles, Peolops, Spartaküs, Wilhelm Tell gibi) Ya da “ tarihsel” bir olay kutlanıyordu (Voigt,1988). Şenlikler insanlığın gelişimi içinde bir toplulukta heyecan yaratır ve duygusal yaşamın kontrolünde önemli rol oynarlar. Böylece de psikolojik ve sosyal bir sübap görevi görürlerdi. Seremoniler, ritüeller, şölenler, şarkılar, danslar, oyunlar ve sportif yarışmalar yoluyla şenliğe katılımcılar sevinç, umut gibi duygular yanında dinsel duyguları da yoğun bir biçimde yaşıyorlardı. Şölenler/ Spor Şenlikleri günlük yaşamdaki bireysel ve toplumsal yoğunluğun karşıt bir kutbunu oluşturuyordu. Şölen günü şölene katılanlar işlerini bırakır ve maddi kazançlarından vazgeçerlerdi. (Voigt,1988).

Spor Şenlikleri rutin zamana başka bir boyut katar ve ona bir düzen, bir yön kazandırır. Örneğin Antik Yunan’da zaman olimpiik oyunların başlangıç ve bitiş tarihlerine göre ayarlanırdı (Voigt,1988).

İnsanların yaşamlarında topluluk oluşturuıcı bir işlevde yüklenen spor şenlikleri (günümüzde de olduğu gibi) topluluğun içine kapanmasını aynı zamanda da bireysel ve grupsal farklılaşmaları vurgulardı. Politika, din eğitim, kültür ve askeriye gibi yaşamın farklı toplumsal alanları ile kesişme noktası da oluşturmaktaydı.

Spor mekânlarının oluşması, spor yapılarının yapılması da doğrudan kültürün sporu ne kadar sahiplenip özümsemiği ile doğru orantılıdır. Spor yapısının özelliklerini, her çağ ve kültürde spor yapılarını ve egzersiz sahalarını yapan güçlere gösterilen talepler belirlemişse de bunun tam tersi; tesisin sporcu ve izleyicinin tutum ve davranışlarını etkileyecek şekilde inşa edilmesi de mümkün olmuştur(Ortner,1953).

Tarihte spor konusunu araştırmaya başladığımızda ulaşabildiğimiz en eski kaynaklar Mısır dönemine aittir, daha sonraki çağlarda Antik Yunan, Roma İmparatorluğu döneminde ki spor anlayışı ile ilgili bilgilere ulaşmaktayız. Roma dönemi sonrası siyasi boşluk dönemini ardından ortaçağ döneminden modern öncesi döneme kadar spor anlayışı çeşitli aşamalardan geçmiş ve modern dönemde spor kültürü gelişerek şekillenmiştir. Günümüze ise spor ve spor yapıları çağlar süren birikimden beslenerek bilimsel temeller üzerinde yön bulmaktadır.

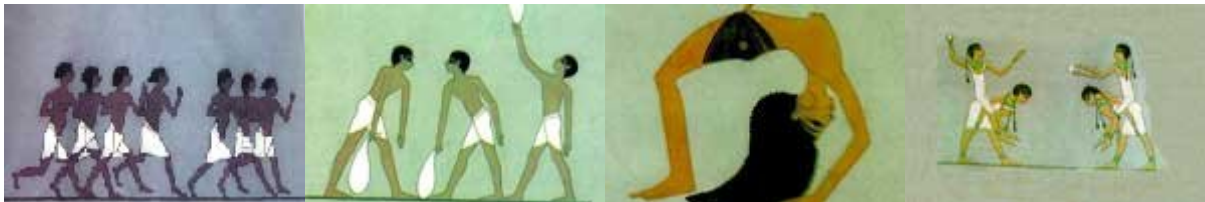
2.2.1 Eski Mısır'da Spor Kültürü ve Yapıları

Mısır antik tapınaklarındaki fresklerden anladığımız kadarıyla spor Antik Mısır için önemli bir olguydu. Firavunun sahip olduğu “tanrının temsilcisi olarak yeryüzünde karışıklığın oluşturduğu düşmanlara karşı dünya düzeninin bir gladyatörü olma görevi onun zihinsel olarak üstün olmasının yanı sıra, üstün bir fiziksel güce sahip olmasını da gerekli kılıyordu. Krallığın işlevinin bu biçimde algılanışı firavunların yaşam biçimlerini, prenslerin ise eğitim biçimlerinin şekillenişinde belirleyici olmasını sağlamaktaydı (Voigt,1988). Mısır idealinde “sporcu kral” olarak firavun ve varislerinde üstün bir güç isteniyordu.

Saggara'da firavun Djoser'e ait tapınağın içinde yer alan atletizm sahası (M.Ö 2600) dünyanın ayakta kalmış en eski spor tesisidir (Voigt,1988). Bu yapı kompleksi firavunun öteki dünyada da sürdüreceği hükümdarlık düşünülerek yapılmıştı. Bu koşu sahası da firavuna hükümdarlığını sonsuz biçimde yenileme olanağı veriyordu. Saggara'daki koşu sahasının çapı 140 m den fazlaydı ve spordan çok törensel bir anlamı vardı.

Hem tapınak, hem şölen alanı hem de içinde bulunana koşu sahası ile işlevsel anlamda çok işlevli fonksiyonlara sahip ilk tesis olma özelliğini de bünyesinde bulundurmaktadır.

Eski Mısır'da koşu yarışlarının yansıra günümüz modern dünyasındaki spor branşlarının birçoğu yapılıyordu. Duvar resimlerinden ve kazılar sonucu bulunan eşyalara dayanarak genç kız ve erkeklerin başta top oyunları olmak üzere birçok bireysel ve grup sporları yaptıklarını söyleyebiliriz. Sivil mimarinin içerisine de yerleşmiş olan spor mekânları açıklık alanlar ve evlerin içinde yer buluyordu. Duvar resimlerinden ve arkeolojik kazılardan edinilen bilgiler doğrultusunda eski mısırdaki hokeyi hentbol, jimnastik, cirit atma, boks, halter, yüksek atlama, yüzme, kürek, okçuluk, ritmik jimnastik, maraton koşusu gibi spor branşlarının var olduğunu bilmekteyiz.

Maraton

Halter

Jimnastik

Hentbol

Şekil 2.1 Eski Mısır'da yapılan sporları gösteren duvar resimleri (www.touregypt.net)

2.2.2 Antik Yunan’da Spor Kùltürü ve Yapıları

M.Ö. 1500’den beri Yunanistan’da spor ve jimnastik tanınmaktaydı. O günlerden günümüze sadece farklı spor dalları ve bunlarla ilgili kurallar hakkında bilgiler gelmemiş, aynı zamanda o çağlarda gelişmiş alışkanlıklar ve gelenekler günümüzde hala etkilerini göstermektedirler. Bu özellikle olimpiyat oyunlarına dâhil olan bedensel ve ruhsal becerinin her zaman örnek olarak kabul edilen birimiyle alakalı spor dalları için geçerlidir. Vücut bakım ve egzersizlerine yönelik açık tesis ve yapı olarak kullanılan tarihi yerleri, bize aktarılanlardan ve günümüze kalmış sayısız yapı sanatı anıtından tanıyor ve biliyoruz (Ortner,1953).

Bilinen tarihte spor ve sporcu kimliğinin değerini ilk kez bulduğu Antik Yunan toplumunda, fiziksel eğitime ahlaksal ve zihinsel eğitimin temeli olarak bakılıyordu. Eski yunan spor terminolojisinde kullanılan athlos (yarış, yarışma), athleter (yarışmacı) ve athlios (acı çeken zahmet çeken) terimleri yarışmayı, rekabeti ve bir amaç uğruna gayret sarf etmeyi dolayısıyla, Antik Yunanda sporun eğlence ve oyundan öte bir anlam taşıdığını gösterir. Yaşamlarının her dalında (müzik, şiir, vs gibi) yarışmaya ve rekabete alışık bir ulus olan yunanlılar için spor, Homeros çağından başlayarak en iyi ve en erdemli olana ulaşmak için yapılan bir uğraş olarak algılanmıştır. Homeros destanlarında, savaşçı kelimesine denk gelen “savaşçı” terimine karşılık gelen athleter (yarışmacı)terimi ve her iki terimi nitelemekte kullanılan alegenios (acı ve keder verici) sıfatı atletik oyun tanımlamaları ve insanların kendi yarış özelemlerini tanrıları ve kahramanlara yansıttıkları gözlemlenen mitolojik anlatımlar o dönemin insanların tüm düşüncelerini yarış fikri ile dopdolu olduğunu vurgular (Dürüşken, 1992).

Antik Yunan’da spor ahlakı ve terbiyesi kişinin temel ahlaksal erdemleri (adalet, mertlik, bilgelik) ve toplumsal ahlak iç içeydi. Antik Yunan’da eğitimin özünü oluşturan hem güzel hem de iyi insan olma ideali ahlaksal ve fiziksel bir idealdi. Yunanlılara göre iyi kavramı başarı kavramını da içerir dolayısı ile ahlaklı bir adamdan başarılı olması da beklenirdi. Eski Yunanlı felsefeciler insanların sahip oldukları fiziksel güzellik, gücün ve sağlığın ahlaksal erdemlerden ayrılamayacağını, bunların fiziksel alıştırmalar ve yarışla ve güdülendiğinde “mükemmel insan”ın yaratılabileceği düşüncesinde birleşirlerdi.

Antik Yunan kentleri önceki uygarlıklardan farklı, ötesinde özgür bir politik hayatın organlarının yer aldığı mekanların ve tipik olarak toplumsal ihtiyaçlarla ilişkili binaların şehrin üretici öğeleri olduğunu görürüz (Rossi, 2006).

Gymnasion halkın soyunarak spor yaptığı yer anlamına gelir. Antik Yunan yaşamında beden eğitimi büyük rol oynardı, olağan eğitim düzeyinde jimnastik müzik ve edebiyatı tamamlardı

(Wycharley, 1993). Erkek çocuklarla delikanlılara koşmaları, ata binmeleri, boks yapmaları, güreşmeleri ya da disk atmaları için uygun bir alanın ayrılması gerekiyordu. Gymnasion ilk zamanlarında mimari birliğe yakından bağlı bir yapıdan çok, geniş bir spor alanı olarak düşünülmelidir. Bu meydanlar fiziksel eğitimin olduğu kadar zihinsel eğitiminde merkeziydi.

Eski gymnasionlar parka benzer, geniş yerleri kaplardı. Ancak sur içinde, dahası Sikyon ve Elis'tekiler gibi kentin tam ortasında da eski gymnasionlara rastlıyoruz. İlk gymnasionların biçimleri konusunda bilgimiz azdır. Fougères, gymnasionun tarihini dört döneme ayırır: İlk dönemde bir dramostan, yani bir koşu yolundan ya da bir spor alanından öte bir şey yoktur, ikinci dönem Arkaik Çağ'dır, üçüncüsü 4.yy ile Hellenistik Çağ, dördüncüsü ise, Roma Çağı'dır. Gymnasionun iyice gelişmiş mimari biçimi oldukça geç tarihlere ilişkindir.

- Palestra: Açık avlu. Egzersiz ve spor faaliyetlerinin yapıldığı yer.
- Korykeion : Boksörler için düzenlenmiş, onların kum torbalarıyla çalışma yaptıkları bölüm.
- Konisterion: Güreşçilerin antrenman yaptıkları yer.
- Eleithesion: Güreşçilerin yağlandıkları bölüm.
- Ephebeion : Derslerin veya kültürel eğitimin verildiği yer; sınıf.
- Loutron : Duş ve yıkanma yeri. (<http://parkeoloji.com>)

Spor alanının içine ve çevresine zamanla stoalar, hamamlar, giyinme odaları, ambarlar derslikler, konuşma salonları gibi bölümler yapıldı. Palaestra tek başına var olsa bile, kapalı alanlarla oluşumunu tamamlayan gymnasionun bir bölümü idi. Spora özgü yapılar nitelikli bir mimari düzey kazandığında, en belirgin bölüm palaestraydı.

“Antik Yunan'da her kentin kendisine ait bir gymnasionu vardı. Gymnasionda agora gibi polisi tanımlayan öğelerden biriydi. Büyük kentlerde bir palaestranın yanı sıra iki ya da daha çok gymnasion bulunurdu. En görkemli antik yunan kenti olan Atina'da ilk dönemlerde 3 gymnasion vardı bu gymnasionların yenilenmesinin ardından dört ya da beş gymnasion daha yapıldı” (Wycharley, 1993).

Atina'nın en eski gymnasionları olan Akademia, Lykeion ve Kynosarges'e ait bilgiler oldukça fazladır. Bu gymnasionlardan en ünlüsü olan Akademia Atina Kenti'nin 1200 m dışında idi. Burada Athena'ya tapılırdı. M.Ö. 6. yy a kadar uzanan tarihçelerinde birer kamusal alan ve tapınmaya amaçlı kullanan bu alanlar M.Ö. 4. yy da Atina'nın sur dışındaki gymnasionlarının üçüde birer felsefe okulu oldu. Buralar resmi olmayan siyaset ve ahlak tartışmalarının yapıldığı çok işlevli yerlere dönüştü.

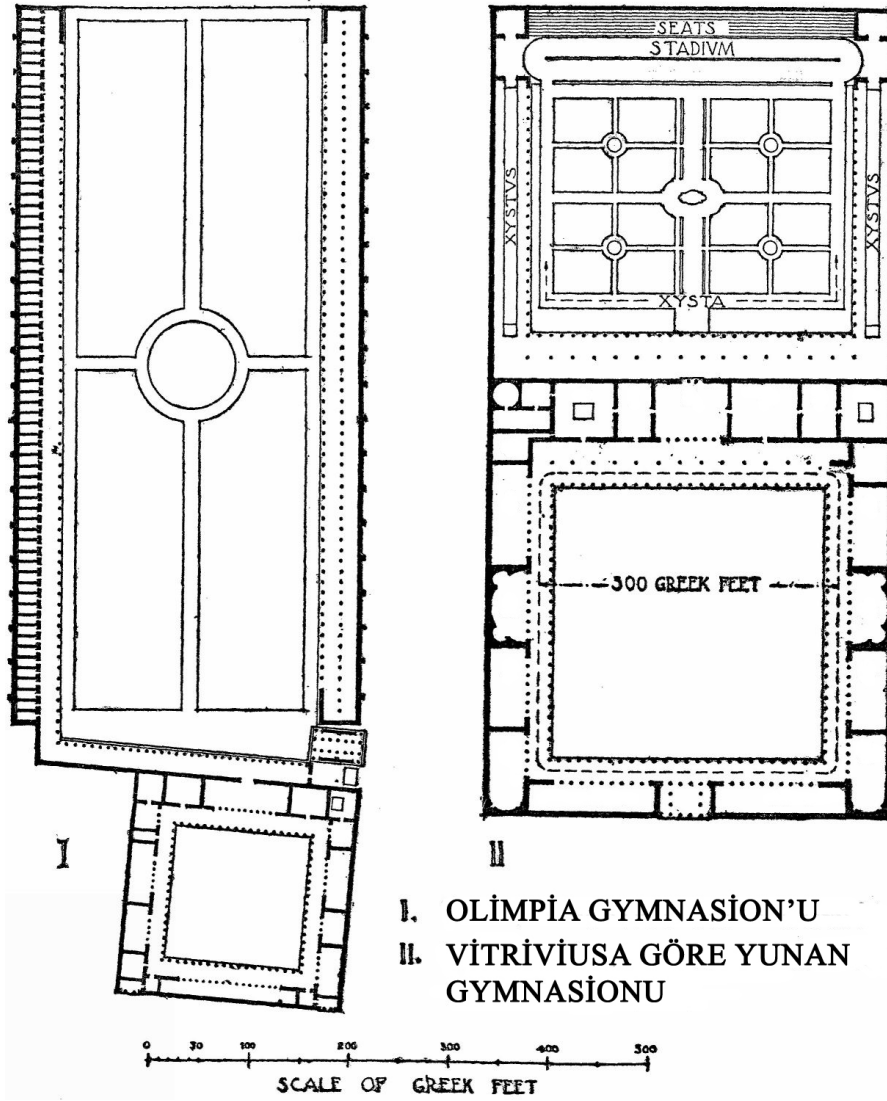
Mimari bir birliğe sahip olmayan çok sayıda çeşitli öğelerden oluşan gymnasionlara en fazla

arkeolojik kanıt Delphoi gymnasionunda bulunur. Büyük ulusal kutsal alanlar, önemli spor şenliklerinin merkezleri olduğundan, olağanda, kendi gymnasionları ve palaestraları vardı. Ancak bunlar sadece şenlik zamanları kullanılırdı, beden eğitiminin sürekli yapıldığı, halkın sık sık kullandığı yerler değildi. Delphoi gymnasionu, Apollon' un kutsal alanının doğusunda bir ovanın üstünde, sarp yamaçların altında yer alır. Böyle bir yerin bir gymnasionun gereklerine göre uyarlanması için kimi ustalıklara gerek duyulmuş ve yamaç, iki terasa indirilmişti. Terasların üzerinde koşu yolları, sütun dizileri, banyo küvetleri ve bir dalma havuzu bulunan, yanları çevrili düzensiz bir alan kare biçimli bir palaestra ve ek odalar yer alıyordu. Var olan kalıntılar M.Ö. 4. yy la ilişkinse de gymnasionun bunlardan daha eskidir. Pausanias, eskiden bu yörede bir ormanın bulunduğunu ve kuşkusuz, gymnasionda da ağaçların yer aldığını bildirir (Wycharley, 1993).

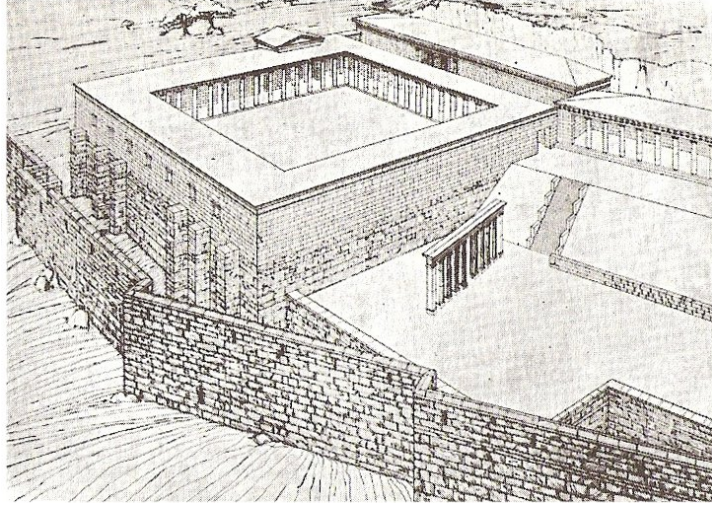
Olimpia'daki palaestra çok belirgin bir örnektir. M.Ö. 3. yy ın sonuna doğru yapılmıştı; ama aslında yinede yalın bir tipti. Yapının kendisi 66 metrelik bir kare oluşturmaktaydı. Tasarı, çeşitli odaların saplanmalarını sağlayarak kullanış amaçlarının belirmesinin dışında yeteri kadar açıktır. Odaların düzenleri ve donanımları çok yalın olduğundan, olağanda, kalıntılarda onları biri birinden ayıracak çok az öge vardı. Ama Vitruvius ve başka kaynaklar dolayısıyla bu odalardan ne ummamız gerektiğini biliyoruz. Soyunma, yağlanma, pudralanma, yağların ve donanımların saklanması için odalar vardı. Bu odaların en önemlilerinden biri, dernek odaları ve dersliklerdi. Roma hamamlarındaki gibi seçkin ve yetkin olmayan, bezemesiz ama kullanıma elverişli banyo odaları vardı. Olympia palaestrasının kuzeydoğu köşesindeki banyo odası yere bir çukur açılarak yapılmış, havuza benzer geniş bir banyo ile saptanır. Ancak öteki odaların kimilerinde, artık yok olmuş ve hiçbir izi kalmamış banyo küvetleri ya da taşınabilir tekneler vardı. Girişin yanındaki küçük odalar kapıcı lojmanı olarak kullanılmıştır olasılıkla. Sütunlu üzeri açık galerilere bakan geniş odalarda konuklar oturup konuşmuş, dinlenmiş, avluda güreş ve boks, atlama vb. çalışan sporcuları izlemişlerdir. Donanım ve bezeme ayrıntıları arasında heykeller, kimi kez resimlerden, daha sonraki dönemlerde de kitaplıklardan söz edebiliriz. (Wycharley, 1993).

Olympia 'da palaestraya kuzeyden bitişik bir gymnasion vardı. Gymnasionun palaestrada çok daha geniş olan asıl bölümüne sonraları anıtsal bir biçim verilmişti. Kalıntılar, yapının güneydoğu ucunda gösterişli bir giriş kapısı bulunan ve palaestranın kuzey duvarına dayanan sütunlu galeriyle, doğu yanı boyunca uzanan sporcuların çalışabilecekleri bir stadion uzunluğunda üzeri kapalı bir koşu yolunun yerleştirdiğini çift sıralı sütunlu büyük bir galeriyi belirtir. Alanın doğusunda tek sıra odaların oluşturduğu yapı dizisi sporcuların evleriydi.

Pirienne'nin 2. yy a tarihlenen aşağı gymnasionu her iki tipin özelliklerini birleştirir. Kare biçimli bir avlusu vardır ve bütün çevresinde yer alan sütün dizileri bir örnektir ama asıl odaları, bu arada, iki stnla desteklemiş, n tarafa açılan güzel bir derslik ya da konuşmaların yapıldığı odayla birlikte kuzeyde toplanır. Bu bölüm yapının öteki bölümünden daha yüksekti. Odalar doğrudan doğruya kuzeydeki stnla galeriden ayrılır. Çok yalın bir propylon, yani giriş, bir eksen oluşturarak güney yana değil, batı yanın kuzey ucuna yerleştirilmişti. Kuzeydeki stnlu galeri bitişiğindeki stadyon ile yakından bağlantılıydı. Hellen mimarları, Pirienne Gymnasion'unun tasarıda yalın, ama hem estetik olarak, hem de uygulamaya dönük çok kullanışlı bir okul geliştirmişlerdi.

şekil 2.2 Gymnasion planı (Vitruvius, 2005)

Şekil 2.3 Piriene, gymnasion stadion ve sur çizimi (çizim, M. Schede, Piriene) (Wycharley, 1993)

Gymnasionun kurulacağı yer ve alacağı biçim vb. gibi uygun yapılar yapılarak mimari bir birliktelik sağlandı. Palaestra yani güreş alanı kendi, spor çalışmaları ve askeri eğitim yapma gereksinimleri ile saptanırdı. İlk dönemlerde iyi asker yetiştirmek gerçek amaç olmuştu ama sonraki dönemlerde bundan vazgeçilmedi ama esas amaç fiziksel eğitimin yanında zihinsel eğitimin arasında etkili bir uyum sağlamak oldu. Bu eğitimin biri birinin tamamlayıcısı olmasına izin verilmeyecek, dahası bunların biri birleriyle bağlantıda olmaksızın yan yana da ilerlemeyeceklerdi. Jimnastik, müzik, edebiyat ve felsefenin aralarındaki birlik gymnasion yaşamına ve mimari şekillenmesine de yansdı (Wycharley, 1993).

Büyük şehir devletlerinde çok sayıda okullar geç dönemlere kadar özel kurumlardı. Bir palaestrası olmayan okullar mimari açıdan evlerle aynı sınıfta kabul edilebilir. Kendi palaestrası olmayan okullar ya bir palaestra kiralamak ya da genel gymnasionları kullanmak zorunda idi.

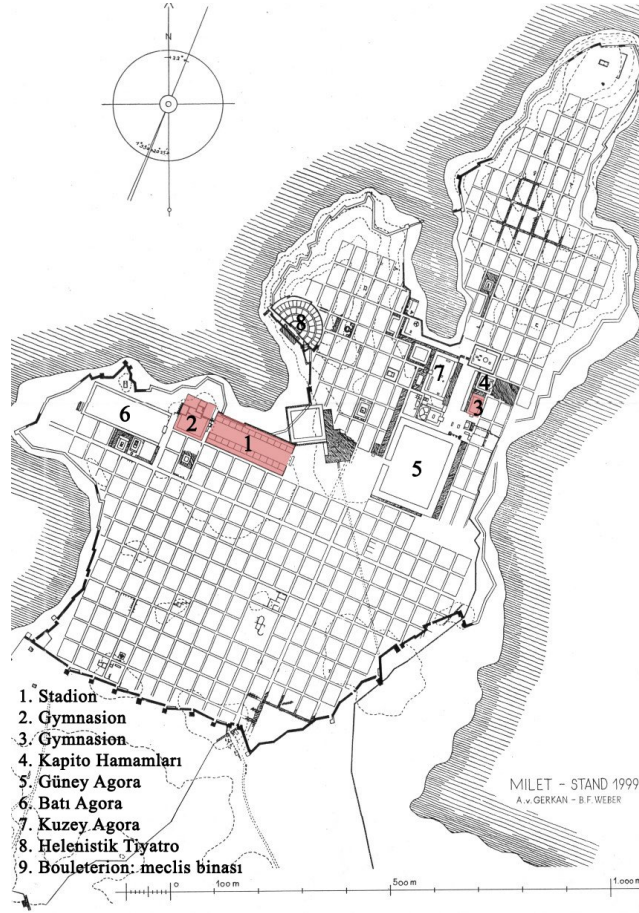
Kamusal gymnasionlarda eğitimi olumlu yönde etkileyen olanaklar çok fazla idi. Beden eğitimi, ağır spor eğitimi, öğrenim ve genel eğlenceler için her yaştan ve sınıftan insan sık sık buraya gelirdi. Bu sayede eğitilen gençler hem öğretmenleri hem aileleri hem de gymnasionda zaman geçiren birçok kişi bu görevi üstlenmişti.

Örnekler bize önceleri düz bir boşluktan oluşan bir spor alanının çevresine eklenen birimlerle nasıl bir spor, felsefe, eğitim yapısına dönüştüğünü göstermektedir. İlk başta birbirinden bağımsız gibi görünen çok işlevli yapının, kültüre ve kent yaşamına büyük ölçüde katkısı vardır. Bu çok işlevli yapı Antik Yunan'dan sonraki Roma Dönemi'nde belirgin değişikliklere uğramıştır.

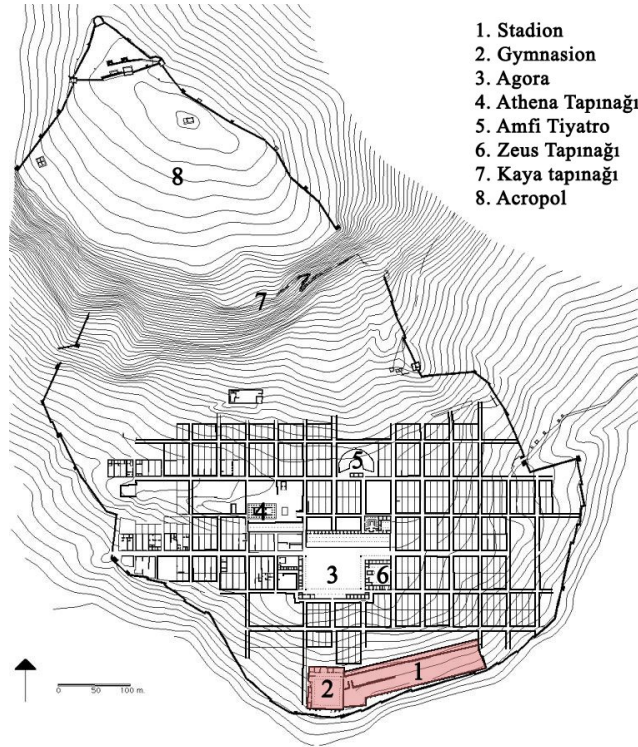
Gymnasionların nerede yapılacağını saptanmasına çeşitli etmenler yardım ederdi. Dinsel kurumlar güçlüydü ve ilk gymnasionlar kendilerine uygun kimi tanrıların ya da kimi yerel kahramanların kutsal alanlarına değişmeden bağlı kaldı. Gymnasionun tanrıları, özellikle, Hermes ile Herakles'ti; ama kültler değişiklik gösterirdi. Syrakuzai kentinin kurtarıcısı Timeleon'a onuruna yapılan spor şenliklerinin yanı sıra, agorada bir mezar ve birde heros kutsal alanı verilmişti; daha sonra buranın çevresine stoalar*, bahçeler, bir odeon** ve gösterişli bir gymnasion yapılmıştır. Genellikle gymnasionlar bir tanrının ya da bir herosun adı verilirdi. Kültün göz önüne alınmasının yanı sıra, eğitiminde barışçıl, hoş ve sağlıklı geçeceği, korunmalı bir yer yeğlenirdi. Gölge yapan ağaçların altı aranırdı, suyun bol olması da önemliydi; bulunan doğal bir pınardan yararlanılırdı, pınar yoksa su kanalları getirilmeliydi. Çoğunlukla gymnasionun yeri, stadionunkinin seçilmesine egemen olan aynı etkenler tarafından saptanırdı. Bu değişik koşullar altında gymnasionlar olağanlıkla değişik kentlerde değişik yerlerdeydiler. Eski gymnasionlar kentin bir ucunu ya da dışın yeğleyerek parka benzer, geniş yerleri kaplardı. Sokakları dama tahtası biçiminde olan kentlerde gymnasion bir ya da birkaç blok kaplayabiliyordu. Aslında dikdörtgen sokak plancılığı gymnasionla birlikte başka yapılar için hacimli bir dikdörtgen biçimin ortaya çıkmasına yardımcı olmuş olabilir. Gymnasion kentin coğrafi yapısı içerisinde düz alanlarda yerini alırdı. Miletos'taki gibi agoranın ucunda ya da öte yanında olabilirdi. Priene'de (kent çeperinde coğrafi yapıya en uygun noktada) aşağı gymnasion agoranın güney ucunda ve oldukça uzağındaydı. (Wycharley, 1993)

* Stoa, Antik Yunan mimarisinde bir sokak ya da agoranın yanındaki, üstü kapalı, sütunlu galerilere verilen ad. Gezinti ya da toplanma alanı oluşturacak büyüklükte antik portik veya çatılı sütun dizisi. (Hasol, 1998)

** Odeion, antik mimaride içinde müzik dinlenmesi için yapılmış özel yapılara verilen isimdir. Helenistik çağda ortaya çıkan bu yapıların genelde üstleri örtülüdür ve ufak bir amfiteatr şeklinedirler. Bazı zamanlarda müzik dinletisinin yanı sıra resmi toplantılar için de kullanılırlardı. (Wycharley, 1993)

Şekil 2.4 Miletos kenti planı (Wycharley, 1993)

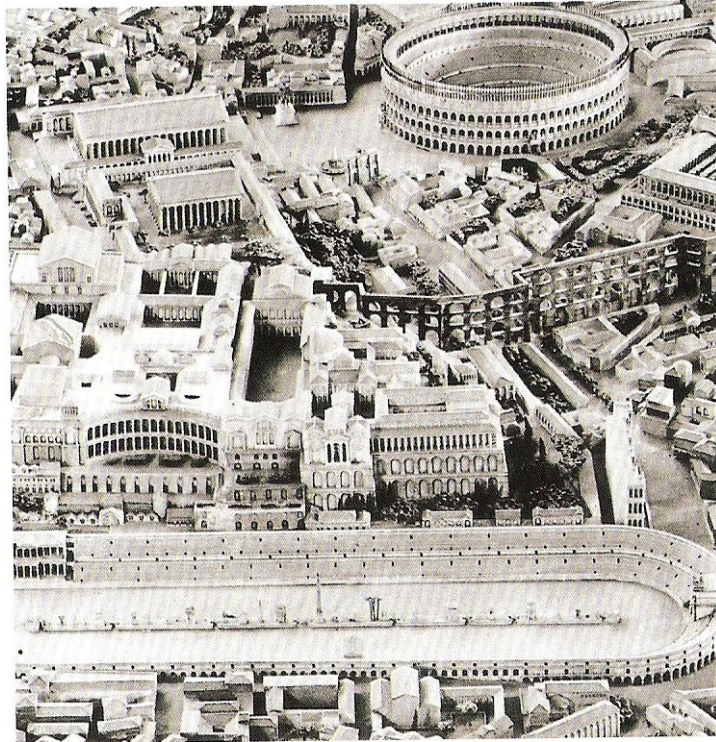

Şekil 2.5 Piriene kenti planı (Wycharley, 1993)

2.2.3 Roma İmparatorluk Döneminde Spor Kültürü ve Yapıları

Roma imparatorluğunda eğlence oyunları, hayvan dövüşleri ve benzer toplantılar için amfi tiyatrolar inşa edilmekteydi. Bu yapılar elips şeklindeki bir meydanın basamak şeklinde yükselen izleyici sıraları ile çevrilmesinden oluşuyorlardı. Bu tiyatroların en büyüğü olan Roma kolezyumu Roma imparatorları Vespasien ve Titus tarafından inşa ettirilmiştir. İzleyici mekânlarının girişlerinin ve merdivenlerinin planlanması burada şartların gelişmiş anlayışını gözler önüne sermektedir.

Seyircilerin kuvvetli güneş ışınlarından korunması için ise, meydanın üstü yapı kabuğundaki direkler tarafından taşınan brandalar ile örtülmekteydi

Şekil 2.6 Roma Collesium'unu ve Circus Maximus'u gösteren bir maket fotoğrafı
(Arcitecturmuseum, 2007)

Roma egemenliğindeki topraklarda yüzme tesisleri ve termal tesisler de spor ile ilişkileri bakımından dikkate değer yapılarıdır. M.S. 4. yüzyılda sadece Roma'da bir kısmı lüks vücut bakımı ve egzersizi amacıyla kullanılan 1000 kadar termal tesis sayılabiliyordu. Termal tesislerin zemin kat plan çözümleri birbirlerini takip eden odaların kullanım amaçları doğrultusunda belirlenmekteydi. Giriş odası, soyunma odası, soğuk su banyosu, ılık su banyosu, sıcak su banyosu. Mekânlara sıcak hava temini zemindeki boşluklardan ve duvarlardaki boru hatları üzerinden sağlanmaktaydı. Ilık su banyosu aynı zamanda genel

toplanma mekânı olarak da kullanılmaktaydı. Bu mekânların yanında egzersiz amaçlı kullanılan palaestra ve büyük komplekslerde koşu yolları da bulunmaktaydı.

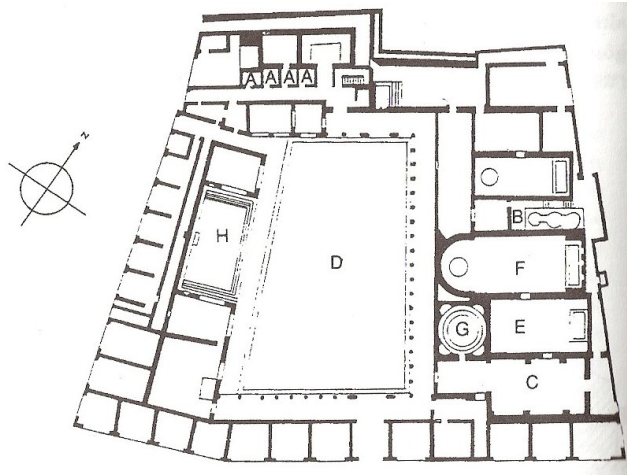
Termal tesislerin lüks amaçlı kullanılmasıyla, mekân programları çeşitlenmiştir. Bu çeşit tesislerde üzerindeki pencerelerden ışığın içeri alınmasını sağlayan gelişmiş bir kubbe sanatı tipik hale gelmişti. (Ortner,1953).

Yapılan arkeolojik kazılardan elde edilen bilgilere göre Kuzey Afrika'da ki Roma Şehirlerinde bile Termal tesisler önemli bir yer tutmaktaydı. Kayıt altına alınmış 408 kamu yapısının 74 tanesi termal tesis, 41 tanesi de amfi tiyatro idi. (MacDonald, 1986)

Roma döneminde spora ayrılmış yapılar, eski tipleri sürdürülmekle birlikte, tümüyle daha lüks oldu. Özellikle görkemli sıcak hamamlar yapılmaya başlandı (Wycharley, 1993). Roma hamamları çok işlevli yapısı ile dönemin bireysel kullanıma açık spor yapıları olarak karşımıza çıkmaktadırlar.

Stabius Hamamları ve Çok İşlevli Yapısı

Stabius Hamamları formun doğusunda kentin tam içinden kuzey güney doğrultusunda geçen ana yolun üzerinde biçimsiz bir arsaya oturmaktadır. Yapının ilk kısımları MÖ 4. yy da [A] bir dizi küçük küvetli banyo idi. Bu banyo dizisi caddedeki su değirmenlerinin yanına inşa edilmişti.

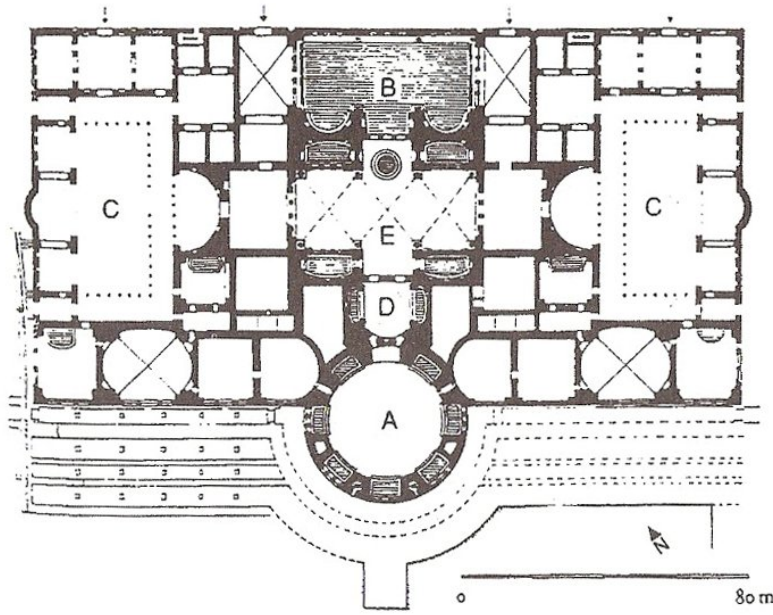
Şekil 2.7 Stabius Hamamı Planı (Thorpe, 1993)

Yapı palaestranın doğusunda biri güneyde erkeklere diğeri kuzeyde bayanlara ait olmak üzere iki hamam odası dizisi inşa edilmiştir. İki sıcak oda arasına her iki gurubu da ısıtan bir ocak [B] yerleştirilmiştir "Bu hamamların gelişimindeki en önemli aşama MÖ 2. yy ın ikinci yarısında yaklaşık olarak bazilikanın inşası ile aynı zamanda kaydedilmiştir." (Thorpe, 1993).

Yapıdaki MÖ 2. yy daki tüm bu gelişmelerin ardından, Srahius Hamamlarına başlıca tek ek bir natatio [yüzme havuzu, H] yerleştirmek için arazinin batısının yeniden düzenlendiği Augustus'un hükümdarlığı sırasında yapılmıştır. Üç tarafından basamaklarla içerisine girilen havuz bugün sportif amaçlı kullanılan havuzların atası sayılabilir. Paleastranın hemen yanında oluşu bir dinlenme havuzundan çok antrenman amaçlı kullanılmakta olduğunu akla getiriyor (Thorpe, 1993).

Caracalla Hamamları ve Çok İşlevli Yapısı

Roma'da M.S 216 da yapımı tamamlanan Caracalla Hamamları o döneme kadar yapılmış hamamlar içerisinde son noktayı temsil etmektedir. Gerek içerisindeki işlevsel yoğunluk ve çeşitlilik gerekse büyüklüğü ile Roma Kenti için son derece önemli bir sosyalleşme alanıdır. Ana bloğu Stabius Hamamları'nın tümünden yaklaşık on kat daha büyüktür ve 400 m yi aşkın boyu 300 m yi aşkın eniyle yine, dört katından fazla genişliğe sahip bir çevre duvarı içinde yer almaktadır (Thorpe, 1993)

Şekil 2.8 Caracalla Hamamı Planı (Thorpe, 1993)

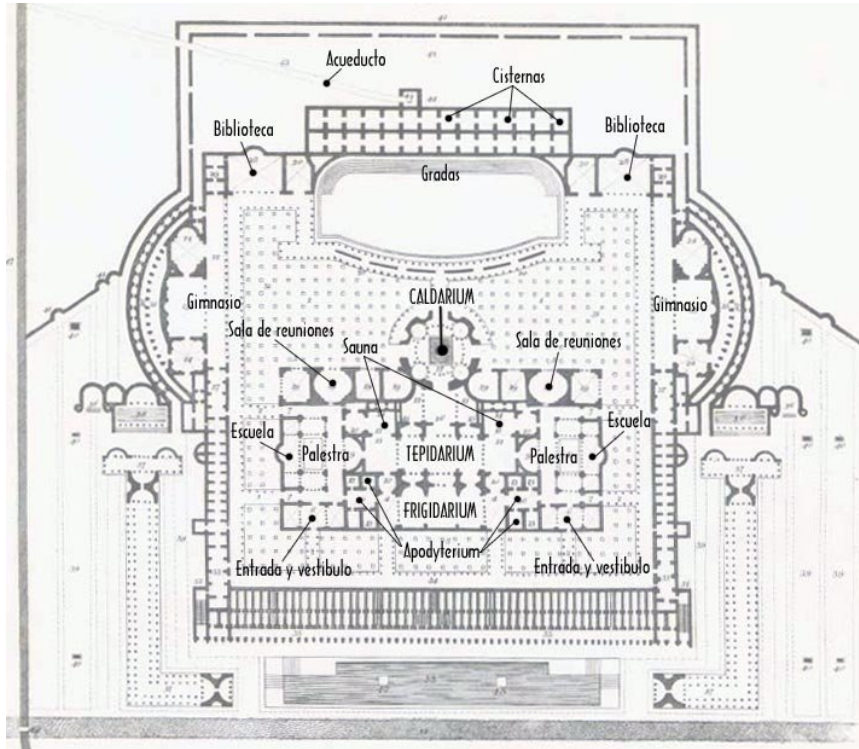
Yapıya kuzeydoğu yönünden 4 kapı ile giriş sağlanmakta güneydoğu ve güneybatı cephelerinden paleastraya [C] ve içeride, natatio'nun her iki yanındakilerle de ana hamam odalarına geçiliyordu. Zemin alanı neredeyse Phanteon'unki kadar genişti. ve kubbesi belirgin biçimde daha yüksekti. "Üstte kubbe kasnağındaki sekiz pencere ise içeriği ışıkla dolduruyordu."(Thorpe, 1993).

Bloğun tam ortasında frigidarium yerleştirilmişti, kendisini çevreleyen odalar yüzünden çatısından ışık alacakbir şekilde inşa edilmişti. Dalma havuzları sıcak odada olduğu gibi sütunlar ve ana mekan arasına yerleştirilmişti. Ziyaretçiler, her iki yandaki perde sütunların arasındaki loş odaları ve onların ilerisindeki iki paleastranın aydınlık, çatısız alanını görebiliyorlardı.(Thorpe, 1993).

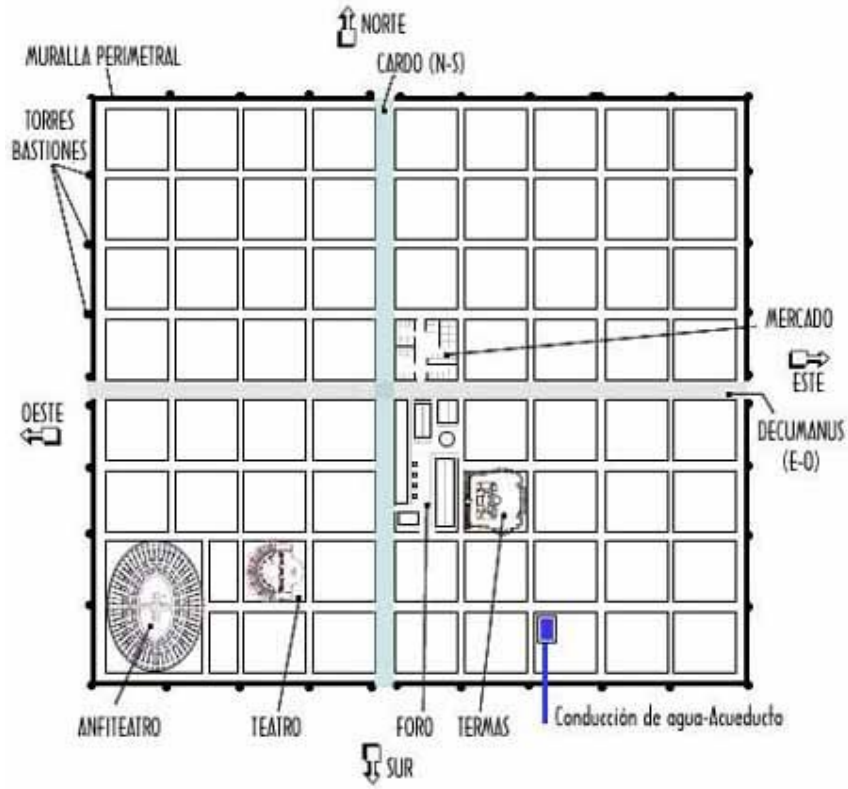
Yapının natatio (yüzme havuzu) bölümü de üzeri açık olarak planlanmıştı.

"Bloğun oturduğu devasa alan, bahçeler, yürüyüş yolları çeşme ve heykellerle donatılmış ve çeşitli bina mahfil ve sütun dizileri ile çevrenmişti. Ana bloğun güneybatısında kalan alanın ortasında izleyiciler için basamaklı oturma yerleri olan bir koşu parkuru ve bunun üzerinde de doğrudan Aqua Marcia'dan gelen suyu hamamlar için toplayan bir sarnıç bulunmaktaydı. Başka bir yerde de konferans salonları ile gayri resmi toplantıların yapıldığı korunaklı yerler ve biri Yunancaya diğeri Latinceye ayrılmış iki kütüphane vardı" (Thorpe, 1993).

Hamamlar sadece zengin ve güçlüler için değil, Roma'nın tüm özgür, insanlarına ücretsiz olarak açıktı. Ziyaretçiler, sadece merkezi blokta bile ısılarda özenle dekore edilmiş odalar, spor ve sosyalleşme ortamı bulabilmekteydiler.

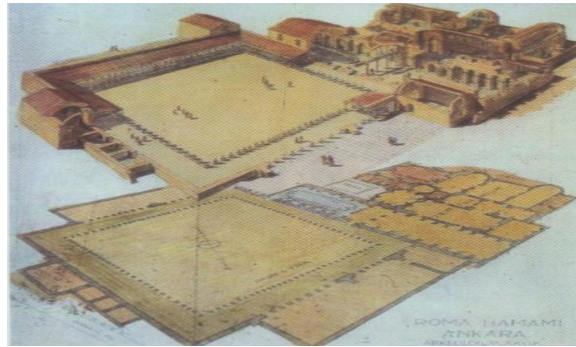
Şekil 2.9 Caracalla Hamam Kompleksi Planı (www.degelo.com)

Şekil 2.10 Antik Roma Şehir Planı (<http://celialosable.wordpress.com>)

Ankyra Hamamı

Tektosag Galatları'nın şehri olan antik Ankyra, Roma devrinde de Galatia'nın başkenti olması ve doğudan-batıya geçen yolların birleştiği bir noktada olması nedeniyle bu dönemde çok gelişmiştir. 1937-1944 yıllarında yapılan kazılarla ortaya çıkartılan bu muhteşem anıt, biri Palaestra, öteki kapalı hamam kısımları olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Burada yapılan kazılarda bulunmuş sikkelere dayanılarak hamam; kazı başkanı tarafından Caracalla (M.S 212-217) devrine tarihlenmiştir. (www.anadolumedeniyetlerimuzesi.gov.tr)

Şekil 2.11 Ankyra Hamamı Planı (www.anadolumedeniyetlerimuzesi.gov.tr)

2.2.4 Ortaçağ Avrupa'sı ve Modern Öncesi Dönemde Spor Kültürü ve Yapıları

Kuzey Avrupa bölgesinde antik dönemden çıkana dek vücut egzersizleri ve oyunları sadece avcılık ve savaş ile ilgili gereksinimler ve alışkanlıklarda uygulanmaktaydı. Bu durum, vücudun bilinçli olarak vurgulanmasına karşı duyulan din eksenli çekincelerin sınırlayıcı etki göstermesiyle erken ortaçağda da böyle kalmıştır.

11. yüzyıla gelindiğinde şehir meydanında izleyiciler önünde gerçekleştirilen açık şövalye turnuvalarına ulaşılmıştır. Turnuva alanı kesin yönetmeliklere göre ahşap duvarlarla sınırlandırılmış olup, seyirciler de tribün şeklinde düzenlenmiş mekânlarında bu alanı sarmaktaydı. Bu şövalye oyunlarında 7 adet çeviklik belgesinin alınması gerekiyordu. Bunlar vurma, saplama ve atış silahlarının kullanıldığı at üzerinde yapılan savaş oyunlarıydı.

12. yy dan başlayarak henüz spor adı verilmeyen top oyunlarının özellikle İngiltere'de halk tarafında oldukça sevildiğini hatta toplumsal düzeni bozduğu ve askeri eğitimleri aksattığı gerekçesi ile yasaklandığı bilinmektedir. (Boniface, 2007).

1314-1667 tarihleri arasında İngiltere'de topla yapılan sporları yasaklayan 33 ferman ya da duyuru vardır. Krallık boş yararsız, değeri olarak değerlendirdiği top oyunları ve buna benzer spor aktivitelerinin yerine sadece okçuluk, kılıç kullanma vb gibi spor aktivitelerine izin vermekteydi (Boniface, 2007).

16. yüzyıla gelindiğinde ise top oyunları büyük bir genişleme göstermişlerdir. Özellikle öğrenciler eğitimlerinin bir parçası olarak bir çeşit grup oyunu olan topa vurma oynuyorlardı. Bu oyunlar için özel olarak üniversitelerde ve kentlerde spor salonlarının en erken ataları sayılabilecek top evleri inşa edilmiştir.

Rönesans ile beraber yeni gelişen sporun antik görüş doğrultusunda bakımlı vücut kültürüne dönüşmesi anlayışı, sportif vücut egzersizlerinin gelişiminde önemli bir adım olarak görülmektedir. Yunanlı kahramanları örnek alan hümanist kişilik idelerinin ayarlanmasında yeniden bedensel ve ruhsal uyum aranmaktaydı. Bu noktadan çıkarak ilgili spor alanında geniş anlamda pratik sonuçlara ulaşılması önemli bir zaman almıştır. Anca 18. yüzyılın ilk yarısında doğal yaşam tarzını ve bunun gereği olan vücut kültürünü hedefleyen gayretlerin önemi anlaşılmış ve temsil edilmiştir. Günümüzdeki yaygın sporun gelişmeye başlaması uzun sürse de, sayısız gelişim doğrultuları, bu andan oraya doğru gitmektedir.

19. yüzyılın ortalarına kadar yapılarda geniş spor alanları için gerekli olan çatı aralığı

sağlanmadı. Brunel ve Telford gibi İngiliz mühendisler çelik kullanımına öncülük ettiler ve tüm dünyada gelecekteki gelişmelerin habercisi olan özellikle iki bina bu bağlamda öne çıktı. Bunlardan ilki 1851'deki Büyük Sergi için inşa edilen 564-137 metre boyutlarındaki demir ve camdan yapılan 'Crystal Sarayı' ikincisi ise 1868'de Londra'da inşa edilen ve 73 metre aralığa sahip dev bir kemere sahip olan St. Pancras Tren İstasyonuydu. 1871'de açılan Royal Albert Konser Salonu ise tenis, basketbol, badminton, boks ve dans aktivitelerinin yanı sıra konser ve sanat organizasyonlarına da ev sahipliği yapan popüler bir mekan olma özelliğine sahip.

Şekil 2.12 Madison Square Binası (<http://www.delishnybakery.com>)

Dünyanın en meşhur meydanı olan Madison Square New York 5. Cadde'de ki bir parkın geliştirilmesiyle oluşturuldu. Barnum Sirki, boks müsabakaları ve köpek şovları için kullanılan açık alanın üzeri 1879'da kış aylarında da kullanılmak üzere kapatıldı. 24 metre tavana, 107-61 metre boyutlarındaki bir oditoryuma sahip olan ikinci Madison Square binası 1925 yılına kadar birçok organizasyona ev sahipliği yaptı. Daha sonra onun yerine Sekizinci Cadde'de kurulan spor alanı boks maçlarında 18 bin 500 izleyici alabilecek kapasitedeydi. Bu binaya sonraki yıllarda ilk kez Kanada'da ortaya çıkan buz hokeyi sporu için bir buz sahası eklendi.

Günümüzde işlevini sürdüren Madison Square Garden Penn İstasyonu'nun üzerinde 13 katlı bir bina olarak hizmet vermekte. Çapı 130 metre olan daire şeklindeki yapı 20 bin koltuklu bir spor alanına, 48 bölümlü bowling salonuna, 5000 kişi kapasiteli tiyatro salonuna (Felt Forum tiyatrosu), sergi salonuna ve 1968'de açılan ünlüler müzesine sahip. İzleyiciler binaya

güvenlik görevlileri tarafından yönetilen 11 yürüyen merdiven aracılığıyla giriş yapabiliyor. Yeni oyunlar için düzenlemeler 1 gece içinde sayıları bir hayli fazla olan personel tarafından gerçekleştiriliyor. Buz pisti sık sık arenadan çıkartılabiliyor, pistin üzeri açılıp kapanabiliyor. Bu alanın içinde binanın kendi TV istasyonu mevcuttur. Bu da projeye kar getiren önemli bir özellik olarak karşımıza çıkıyor.

İlk oyunsal vücut egzersizlerinden planlı bir şekilde uygulanan spora dek olan yol uzun ve çok değişken olmuştur. Sürekli olarak yeni spor türleri türemiş ve bunlara da gereksinimlerini karşılayabilecek tesisler ve yapılar hizmet etmiştir. Bugünkü çok çeşitli gelişime dek uzun bir yol vardır. Bununla ilgili birkaç ipucu: Stadyum, hipodrom, arena ve termal tesislerin kullanıldığı antik çağ ile yaygın spor aktivitelerinin uygulandığı günümüz spor yapılarının arasındaki gelişim süreci, ilgili oldukları spor türü ile ilişkili olarak ilerlemiştir. Geçmiştekiler gibi anlamlı yapılar ve tesisler, o esnada uygulanan spor ve oyun türleri buna imkân tanımadıkları için bu bir buçuk yüzyıllık dönemde oluşmamışlardır. Ama ancak spor hayatı göreceli olarak kısa bir sürede geniş anlamda büyüyünce, pek çok alanda yeniden, özellikle antik çağların çözümlerine bağlanıldığı görülmüştür. Nasıl temel spor türlerinin kökleri binlerce yıllık bir geçmişe dayanıyorsa, spor yapıları da temellerinde uzun bir gelenek taşımaktadırlar. Her dönem bu yapılara kendi gereksinimlerine göre yeni çözümler ve varyantlar getirmiştir. Böylece, o dönemden bugüne çeşitli gelişmeler geçirmesiyle ve 1890'ların salonunun günümüzünkiyle karşılaştırılmasının spordaki kültürel dönüşümü göstermesiyle, geçmiş yüzyılın spor coşkusundan günümüzün spor salonu doğmuştur. Oyun sporu, doğa sporu, performans sporu, gereksinim sporu ve jimnastik çeşitli yollarla bir yapıdaki kesin şartları ve kendilerine temin edilen tesisin dekorasyonunu belirlerler. Yapı biliminin kuvvetlerinin görevi, yeni benimsenmiş yüksek bir hedef olan herkese bedensel ve ruhsal gelişimi sağlamak ve bu temelde çözümler üretmektir. İnsanın spor yaptığı çevre ve mekân, kendisinin bedensel ve ruhsal gelişimine katkıda bulunacak çözümler üretmelidir.

3. SPOR SALONLARINDA KULLANIM ÇEŞİTLİLİĞİNİN MİMARİ AÇIDAN İRDELENMESİ

Spor salonlarının çok amaçlı kullanım kısıtları doğrultusunda tasarlanması birçok karmaşık sorunu çözme gerekliliğini içinde barındırır. Faaliyetlerden birçoğunun donanım ihtiyacı biri birinden çok farklıdır. Spor yapısının ana mekânı olan oyun alanında, gerekli olan farklı alan gereksinimlerinin karşılanması ya da gerekli olan birbirinden çok farklı çevresel koşulların temin edilmesi gibi sorunlarla başa çıkması gerekmektedir. Spor salonları, diğer kamusal binalarının aksine doğru müdahaleler yapılması durumunda çok farklı çeşitlilikteki organizasyonlara hizmet verebilecek kullanım çeşitliliğine sahip, çok değerli bir yapı türüdür. Bu kullanım çeşitliliğinin yapı henüz tasarım aşamasında iken belirlenip tasarım ve teknik ekibin bu doğrultuda çalışmalarını sağlamak önemlidir. Bunun için de farklı alternatif arayışına girmek gerekir. Bu alternatif arayışına girecek olan yapının yapımı ile sorumlu

- Merkezi otoriteye bağlı kurum ve kuruluşlar
- Yerel yönetimler
- Federasyonlar
- Kulüpler
- Kamu yararına çalışan özel ve tüzel kişilikler
- Eleştirel ve ihtiyacın belirlenmesine yönelik çalışabilecek olan sivil toplum kuruluşlarıdır.

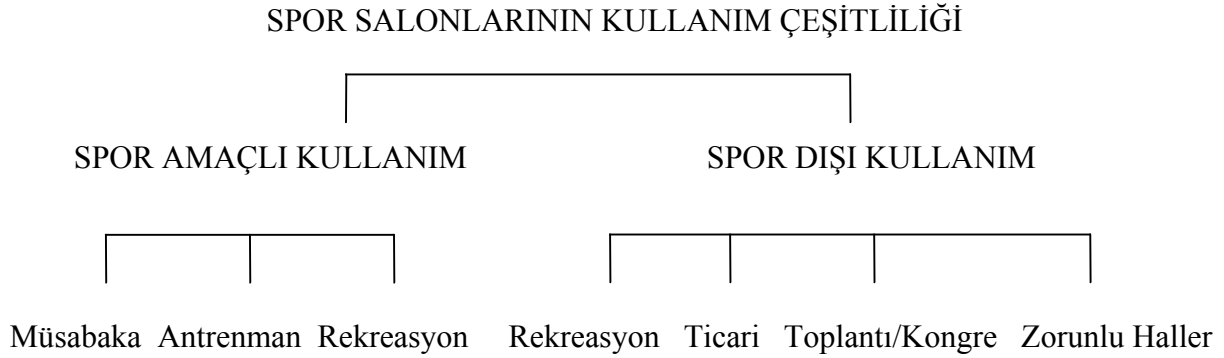
Fonksiyon ve ihtiyacın belirlenmesinde karar verecek olan irade ve sorumluluk sahibi bu idari mekanizmalar söz konusu yapının hizmet vereceği yerleşim bölgesi içerisindeki ihtiyaçları en doğru şekilde belirlemek ve yapının bu doğrultuda şekillendirilmesini sağlamakla yükümlüdürler.

Sosyal çevre göz ardı edilerek ihtiyaç programı oluşturulmuş ve tasarımı yapılmış bir spor yapısı amacı doğrultusunda kullanılamayan, kapasitesinin çok altında hizmet veren bir yapı olmaktan kurtulamaz.

Yukarıda sıraladığımız spor yapılarını yapmakla mükellef iradeler kamu yarı gözeterek ihtiyaç belirlerken birçok alternatifle karşı karşıya gelebilirler.

Bu talepleri en uygun şekilde karşılamak için (Akustik, ışık, havalandırma, zemin yüzeyi ve oturma planı gibi) çeşitli servis özelliklerine ihtiyaç vardır. Mekanik ve elektrik tesisatlarının günün gereksinimleri ölçüsünde olmasıyla ışık, zemin ve oturma düzeninin hızlı bir şekilde değiştirilmesi sağlanabilir. Örneğin bir tiyatro gösterisi ve hokey maçları aynı gün içinde aynı salonda yapılabilir fakat bunun olmasını sağlayacak olan son teknolojiye sahip araç gereçler maliyeti yükseltir.

Çizelge 3.1 Spor salonlarının Kullanım Çeşitliliği Tablosu

Spor salonlarının kullanım çeşitliliğini incelerken sınıflandırmanın faydalı olacağını düşünmekteyim. Spor salonları spor amaçlı kullanım ve spor dışı kullanım olarak 2 farklı amaç doğrultusunda kullanılabilirler. Spor salonlarının öncelikli kullanım amacı olan spor faaliyetlerini 3 gruba ayırmak mümkündür. Bunlar;

- Müsabaka amaçlı kullanım,
- Antrenman amaçlı kullanım
- Rekreatif amaçlı kullanımlardır.

Bu üç farklı kullanım çeşidi de kendine özgü mekansal kurgu ve donanımına ihtiyaç duyarlar. Bu donanım ve kurgu spor salonlarının müsabaka ve antrenman amaçlı kullanımda birçok benzerlik gösterse de rekreasyon amaçlı kullanımda birçok mekansal dönüşüme ihtiyaç duyulabilir.

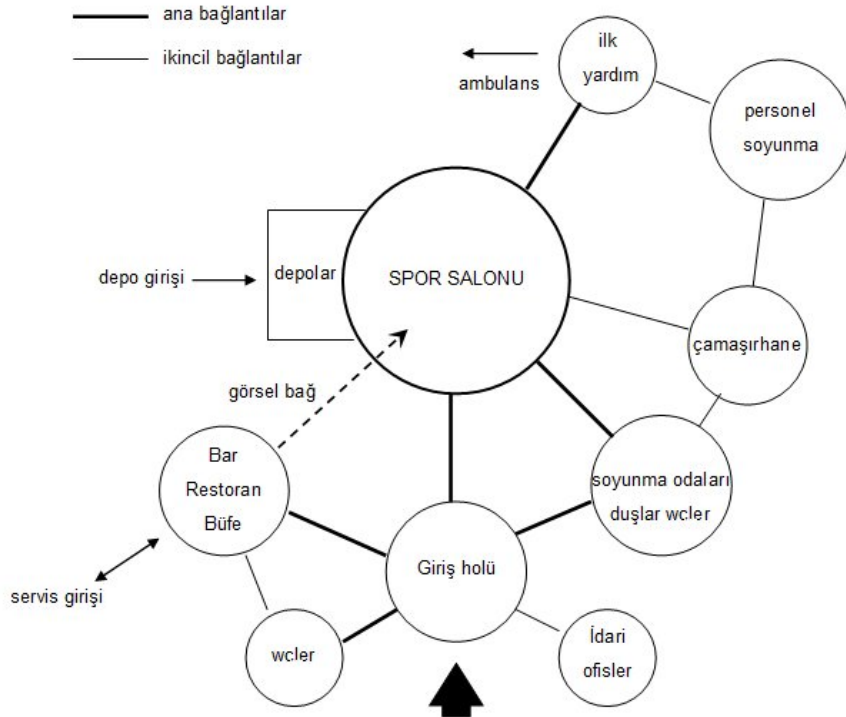
Spor Salonlarının kullanım çeşitliliği içinde rekreasyon faaliyetleri, hem spor amaçlı hem de spor dışı amaçlı kullanımın çerçevesinde yer almaktadır. Konserler, gösteriler, müzik ve dans yarışmaları vb. faaliyetler spor dışı rekreasyonel faaliyetler olmakla beraber, halkın katılımını sağlandığı egzersiz programları, üyelik sistemi ya da serbest katılımlı sportif kurslar ve etkinlikler spor amaçlı rekreatif faaliyetlerdir. Şu ayrımı yapmakta fayda vardır ki spor salonlarındaki her spor dışı faaliyet rekreatif değildir. Spor salonlarının spor dışı kullanım çeşitliliğini şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Rekreatif kullanımlar
- Ticari amaçlı kullanımlar
- Toplantı ve Kongre amaçlı kullanımlar
- Zorunlu hallerdeki kullanımlar

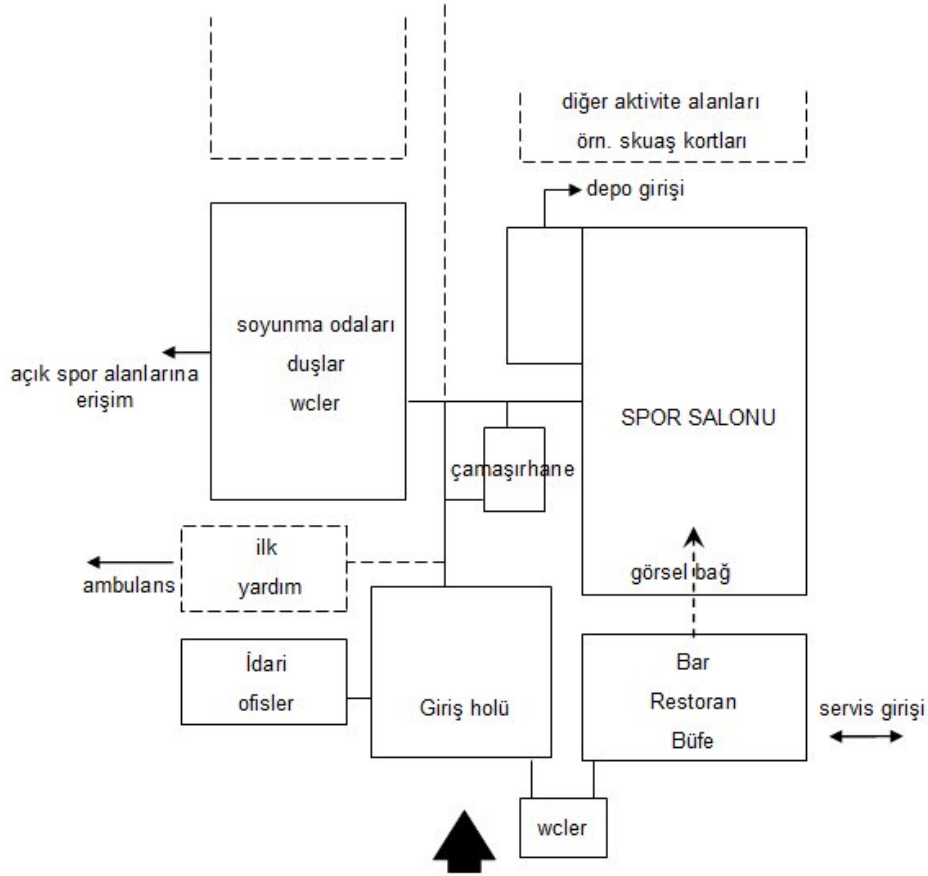
Spor salonlarının kullanım yelpazesini incelediğimiz bu bölümde spor amaçlı kullanım ve spor amaçlı olmayan kullanım olarak iki kategoriye ayırmak mümkündür. İlk öncülü spor amaçlı hizmet vermek olan spor salonları doğru tasarım kıstaslarına sahip olmaları durumunda, spor amaçlı olan ve spor amaçlı olmayan birçok kullanım çeşitliğini bünyesinde barındırır. Bundan sonraki bölümümüzde bu iki amaç doğrultusundaki kullanım çeşitliliklerinden söz edeceğiz.

3.1 Spor Salonlarında Çok İşlevli Sportif Kullanım Amaçlı Mekan Planlaması

Mekânlar gruplanırken hedef mekan olan oyun alanı ile bağlantılar tasarımcı için öncül önem arz eder. Ana mekan olarak tabir edeceğimiz oyun alanı ve izleyici mekanları, yardımcı mekanlar olarak kabul edebileceğimiz giriş, soyunma odaları, ilkyardım odası, depolar, idari ofis(ler), bar, restoran, büfe(ler) ile en doğru iletişim kurgusu ile tasarlanmak zorundadır. Aşağıdaki tablolarda mekan organizasyonu ve sirkülasyon bağlantıları gösterilmektedir.

Şekil 3.1 Mekanlar Arasındaki Sirkülasyon Bağları Şeması (John. ve Campbell. 1999)

Şekil 3.2 Mekan Organizasyonu İlişki Şeması (John. ve Campbell. 1999)

3.1.1 Ölçeğin Belirlenmesi

Ölçek kararları, genellikle planlama kararlarının bir parçası olarak programlama çalışmalarının başlangıcında programcı ve programlama ekibine verilmiştir. (İnceoğlu, 1981)

Etkinliklerin en doğru şekilde yapılabilmesinin ilk öncülü, bu etkinlikleri doğru mekanlarda gerçekleştirmektir. Spor veya sanatsal etkinliklere ev sahipliği yapacak olan spor salonlarında, planlama aşamasında cevaplanması gereken ilk soru ölçeğin ne olacağıdır. Hizmet verilecek popülasyon ve etkinlik niteliği, fiziki ve mali tablo göz önüne alınarak gerekli kararlar alınır.

Ulusal spor kurulları veya ilgili bölgesel kurum en başından itibaren geliştirilmesi düşünülen ya da var olan yapılara tamamlayıcı olarak düşünülen spor yapılarının tasarımına rehberlik etme ödevine sahiptirler. Türkiye Cumhuriyeti Devleti Anayasasının 59. maddesinde “Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder” şeklinde vurgulanmıştır (<http://www.tbmm.gov.tr>). Anayasada sözü geçen bu ödev 2005 yılında 5304 sayılı kanun la il Özel İdarelerine vermiştir (www.mahalli-idareler.gov.tr). Bu yolla İl özel idareleri denetimi altında tesis yapma

görevini İl gençlik Spor Müdürlükleri sürdürmektedirler.

Tesisleşme, belirli bir planlama ile uzun yıllar göz önünde bulundurularak yapılması gereken bir görevken, bu yolun bilimsel çalışmalarla desteklenmesi, demografik ve istatistikî bilgiler, gelecek yıllarda olması muhtemel sportif ve toplumsal yönelimler hesaba katarak yapılması gerekmektedir. Elit sporcu kullanımı kadar sivil kullanım da düşünülmekte ve ona göre bir tesisleşme politikası izlemek ana hedef olmalıdır. Bu tarz bir sistematik dışındaki tesisleşme politikasının tesadüfî bir spor yapılaşması ve ölçeklendirmesinden başka bir sonuç doğurması mümkün değildir.

Ülkemizde bu görevi almış Gençlik Spor Müdürlükleri görevlilerinden aldığım bilgiler ölçek olgusunu kapasite ile ele almakları yönündedir. Tesisleşme konusunda herhangi bir bağlayıcı çalışma olmadığından ilgili kişilerden edindiğim bilgileri aktarmak durumundayım. Yapılması ön görülen tesiste hangi turnuvaların oynanacağı ve bu turnuvaların gerçekleşmesi ilgili uluslararası kurumun zorunlu kıldığı tribün kapasitesi, oyun alanı ve yardımcı mekan gereksinimleri öncül kıstas olarak alınmaktadır. Ulusal ve bölgesel olarak kullanılacak olan tesisler içinde tek bir tip projenin olduğu ve gerek görülmesi durumunda bu projede revizyona gidilerek tek taraflı ya da çift taraflı tribün yapılmak sureti ile kapasite farklılaşması yakalanmaktadır.

Ülkemizde devlet eli ile görevlendirilmiş kurumların yapı tasarımının ilk noktası olan ölçek belirlenmesinde belirli bir sistematik belirlemesinden ötürü gelişmiş ülkelerin bu konudaki çalışmalarına tezimde yer vereceğim.

Bu doğrultuda İngiliz Ulusal Spor Kurulu spor salonlarını altı farklı boyuta indirgemıştır. Bu altı ölçek çeşitliliğinin hangi donatı mekânlarını içerdiğini aşağıdaki tabloda görebilmemiz mümkündür.

Spor Salonları ölçek çeşitliliği, en iddiasız olanı 100-200 kişiden, 1500-2000 seyirciye hitap edebilecek kapasitede olan komplekslere kadar uzanan geniş bir yelpazedeki spor binası tiplerini içerir. Hiyerarşi, küçük spor binaları ve yerel toplumun eğlence ve dinlenme merkezleriyle başlar, birincisi, daha sonra kapalı yüzme havuzları, buz pisti alanları veya diğer özel niteliklerle yada onlar olmadan yer alan birden çok olanağı içerir ve yarı kapalı spor sahası büyüklüğündeki büyük merkezlerle sona erer, ikincisi, bu kademe ilerlemeyi anlatmanın en iyi yolu bir olanağın tüm içeriklerini onun ana faaliyet alanı olan bina ile ilişkilendirmek ve en küçük ve geometri açısından en uygun ölçülere sahip olan badminton kortlarının sayısına göre anlatmaktır. Farklı büyüklüklerdeki binalarda yer alabilecek saha

ölçülerinin detaylarını çizelge 3.3 ve şekil 3.3 verir.

Fonksiyon seçimi safhasında yapıyı yapma görevini üzerine alan kişi/kurum olanakların çok yönlü kullanımının ve artan ölçek büyüklüklerinden doğacak mali yükün farkında olmalıdır. Binanın yerine getirmesi gereken görev ve esas olarak spor için mi yoksa dinlence için mi uyarlandığı açıkça bilinmelidir. Spor yapılarında, yapı standartları ve salonun genel ortamı, hedeflenen amaca ve fonksiyon çeşitliliğine göre değişecektir. Hizmet alanlarını üst üste bindirmekten kaçınılmalıdır, böylece her yeni spor/dinlence binası mevcut olanaklarla yerleştirilir ve özel bir spor veya büyük bir dinlence uğraşları dizisine odaklanmayı sağlar.

Tezimin ilerleyen bölümlerinde, ana salonun değişik büyüklükte olan tiplerini ve alternatif/ ek seçenekleriyle birlikte, onlarla normal olarak bağdaştırılan ikincil mekan tiplerini anlatmaya çalışacağım. Bu örneklerin amacı gelecekteki mali destekçilere, doğacak ihtiyaçlarını kapalı alan sporlarının olanakları konusunda 30 yıllık gelişmelerin ve daha küçük toplumlar için olan binalarla ilgili daha uzun dönemli tecrübelerin ışığında açıklamaktır. Verilen her tip, esas olarak sportif içeriklerine göre sınıflandırılmıştır; ama aynı şekilde de yaygın toplumu ve sanatsal kullanımları da sağlarlar. Bir badminton kortu çevresinde yer alan bir küçük ölçek spor salonu bile 200 kişiden oluşan seyircileri alabilir ve ihtiyaç halinde bir konser salonu, bir amfi tiyatro, sergi alanı yada tiyatro görevini görebilir. (John. ve Campbell. 1999)

Bugün Türkiye’de spor salonları için kabul edilmiş nüfus büyüklükleri olmadığından yerleşme birimlerinin büyüklüklerine bağlı olarak çeşitli kapasite ve büyüklükteki spor salonlarının dağılımı da belirlenememiştir. Ancak sporun bilimsel disipliniyle ilerlemiş ülkelerde kabul edilen standartlar ile Türkiye için donanım tekliflerinden yararlanarak, en küçük yerleşim biriminden, 100.000 nüfuslu şehrsel birimlere kadar gerekli spor salonları şu şekilde saptanabilmektedir.

Kırsal düzende 15.000-20.000 nüfuslu bir semt ölçeğinde, Alman spor yönetmeliklerinin büyük salon boyutlarına uygun olarak 3 m lik modül kullanarak 12x24 lük jimnastik salonu yapılabilir.. bu salon semt için kitle sporuna dönük kullanılmalı, yaya ulaşım çemberinde jimnastik, atletizm, masa tenisi, eskrim, judo, boks, güreş, voleybol, basketbol antrenmanlarının yapıldığı salondur (Erdoğan. 1986).

Kentsel düzeyde, 20.000-30.000 nüfus için antrenman amaçlı, 18x33 m boyutlarında 250 kişilik küçük bir spor salonu öngörülmüştür (Erdoğan. 1986).

Kentsel düzeyde yer alan jimnastik salonlarında (15x-27m) semt birimlerinde yer alan salonda (12x24m) yapılan sporlara ek olarak basketbol ve tenis karşılaşmaları yapılabilir. Ancak bu

salon antrenman salonu olmakla birlikte çeşitli spor karşılaşmaları için kullanılabileceğinden 250 kişilik seyirci yeri düşünülmelidir. 50.000-60.000 kişilik şehir nüfusu için kapalı karşılaşma salonu (21x42m) yapılması uygun olacaktır. Bu salon hentbol vb sporlar içinde kullanılabilir. Hentbol nizami ölçüsü 20x40 m olmakla beraber mini hentbol salonu olarak kullanılabilir (Erdoğan. 1986).

İngiliz Spor Kurulunun yapmış olduğu sınıflandırmada ise

- Salon boyut-alan büyüklükleri
- Salonun içinde yer alan sportif aktivite tür ve kullanma imkanına göre dört ana grupta toplamıştır.
 - Büyük Salon
36,5 x 32 x 9.1 m
 - Orta Boy Salon
 - a- 32 x 26 x 7.6-9.1
 - b- 29 x 26 x 7.6-9.1
 - c- 32 x 23 x 7.6-9.1
 - Küçük Salon
 - a- 32 x 17 x 6.7-7.6
 - b- 29.5 x 16.5 x 6.7 - 7.6
 - c- 26 x 16.5 x 6.7 - 7.6
 - d- 22.5 x 16.5 x 6.7 - 7.6
 - Kitleye Dönük Salon
 - a- 17 - 20 x 15.6 x 6.7
 - b- 17 x 8.5 x 6.1 - 6.7 (Erdoğan. 1986)

Bu doğrultuda ele alabileceğimiz İngiliz standartlarındaki 4 farklı büyüklükteki spor salonları şunlardır.

Köy Binaları/ Kamu Eğlence ve Dinlence Merkezleri

Normalde 1-2 badminton kortu büyüklüğünde yerlere kurulan bu tesisler, 6000 kişiye varan topluluklara hizmet etmek için uygun olarak düşünülürler. Kaçınılmaz bir şekilde çok fonksiyonlu olacaklardır ve genelde yerel bazen de münferit toplumların sosyal ihtiyaçlarına göre birçok ek yerleşme seçenekleri olacaktır. Bir okul yararına bir eğitim alanında yer alabilirler ya da başka yollarla başarılamayan veya kapalı alan oyunlarına bağlı olan tesis standartlarını sağlarlar.

Küçük Spor Merkezleri

Genelde 4- badminton kortlu bir alana yapılan küçük spor merkezi, şimdiye kadarki spor yapılarının sayıca en çok olanıdır ve 25.000' e varan kişiyi alma kapasitesine sahiptir. Ayrıca spor kullanımlarında değişmez bir şekilde baskın gelen, belgelenmiş en iyi ve belki de en kolay tasvir edilen spor salonudur. Kamusal ve dinlence kullanımı, çok kullanımlı daha küçük yerlerin bünyesinde barındırılmasıyla ve bilardo salonları, sauna odaları ve kapalı havuzlar gibi olanakların eklenmesiyle artırılır. Ana salonu, izleyiciler veya sanat için kullanmak çok nadir bir durumdur.

Orta/ Büyük Spor Merkezleri

6-9 veya daha çok sayıdaki badminton kortlarına sahip olan ana salonlardan oluşan daha geniş merkezler, genelde kapalı havuzlarla, buz pisti alanlarıyla ve diğer vakit geçirme faaliyetleriyle bütünleştirilir. Önemli sayıdaki seyirci koltuklarıyla rekabete dayalı sporlarda bölgesel bir statüye sahip olabilirler. Ayrıca da sanatı icra etmede ve ticari gösterilerde ve sergilerde elle tutulur faaliyet alanları sunarlar. Büyük çaplı faaliyetlerin yapıldığı yerlerde, binaya farklı girişlere veya ayrı dönüş yollarına olan ihtiyaçlar hesaba katılmalıdır, böylece farklı olanaklar aynı zamanlarda kullanılabilir.

Çizelge 3.2 Farklı büyüklükteki spor salonlarındaki ihtiyaç duyulan mekanlar (John. ve Campbell. 1999) .

yapı özellikleri	büyük ölçek spor salonu	büyük ölçek spor salonu ve havuz	orta ölçek spor salonu ve havuz	orta ölçek spor salonu	küçük ölçek spor salonu	küçük kamusal donatılar
<i>spor salonları</i>	••	••	••	••	••	••
büyük salon	•	•	o	o		
orta büyüklükteki salon		o	•	•		
küçük salon	o	o			•	
küçük kamusal salon						•
<i>ek spor branşları salonu</i>	••	••	••	••	o	
antreman salonu	•	•	•	•	o	
ağırlık ve kondüsyon salonu	•	•	o	o		
atış poligonu	o	o	o	o		
skuaş kortları	•	•	•	•	o	o
tırmanma duvarı	o	o	o	o		
bowling salonu	o	o				
bilardo salonu	o	o				
buz pisti	o					
tiyatro/ çok amaçlı salon	o					
<i>ikincil mekanlar</i>	••	••	••	••	••	••
soyunma	••	••	••	••	••	••
seyirci oturma yerleri sabit:	o	o				
tercihli:	•	•	•	•		
gayriresmi seyirciyerleri	•	•	•	•	•	•
ilk yardım odası	••	••	••	o		
ilk yardım malzeme odası	•	••	••	••	••	••
kreş	•	o	o			
sauna	o	o				
<i>dinlenme</i>	••	••	••	••	•	•
kafeterya	•	•	•	•	o	o
bar	•	•	•	•	o	
içecek/yiyecek otomatı	o	o	o	o	•	•
<i>personel ve idare</i>						
resepsiyon	••	••	••	••	••	••
ofis(ler)	••	••	••	••	•	•
personel dinlenme odası	••	••	o	o		
personel soyunma odası	•	•	o	o		
••	bulunması					
•	zorunlu					
	istenilen					
o	bulunması					
	muhtemel					

Bu tablo ilgili yapıların genel karakterlerini göstermektedir. Yapının bulunduğu alan içinde bulunduğu yerleşim yerinin nüfus yoğunluğu, hizmet ettiği alanın genişliği gibi faktörler bu yapı özelliklerini değiştirebilir.

3.1.2 Spor Salonlarında Rekreatif Kullanım

Rekreasyonun kelime anlamı (fr. recreation) yeniden yaratma, yenilenme anlamına gelmekte. Zaman içerisinde kavramsal anlamı ise insanların boş zamanlarında eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler, bir bölgeyi insanların eğlence ve dinlence amacı ile kullanabilecekleri duruma getirme anlamında kullanılmaktadır.(<http://tdkterim.gov.tr>)

Yabancı terminolojide bir hastalıktan sonra eski haline gelmek, tazelenmek, yorgunluğu giderek eski iş ve başarısını kazanmak anlamlarına gelen rekreasyon, zamanla eğitime de girmiş ve bir anlamda insanların boş zamanlarının değerlendirilmesini ifade etmeye başlamıştır. Rekreasyon insanın öz benliğine uygun ve yapmaktan zevk aldığı bir faaliyete katılması ile monoton modern hayat ve yaşam kavgasının sıkıcı havasından sıyrılarak kendisini bulması ve kendi duygularına ortak olacak diğer insanlarla kaynaşarak zevk içinde sosyal bir kişilik kazanmasıdır (Erkan,1995).

Günümüzde tekdüze yaşam içerisinde insanların başta çalışma hayatı olmak üzere yaşam zorunlulukları dışında kalan zamanlarını değerlendirmeleri, hem zihnen hem bedenlen sağlıklı kalabilmeleri için çok önemlidir. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak çalışma saatleri giderek azalmakta ve insanların kendilerine ayırdıkları zaman artmaktadır.

On dokuzuncu yüzyıla kadar boş zaman değerlendirme uğraşları yeterli zamanı parası ve dinlenme hakkı olan insanlarla sınırlı kalmıştır. O zamanlar sınırlı sayıda insanın ayrıcalığı olan bu etkinlikler şimdi çoğunluk için bir hak durumundadır ve tabii bu hakkın kullanımı serbesttir (Davis, 1991). Fakat bu hakkın en uygun biçimde kullanılması için başta devlet ve yerel yönetimlerin gerekli fiziki ortamın sağlanması gerekmektedir.

Her seviyedeki devlet birimleri ve yerel yönetimlerin, tüm vatandaşların sağlık, huzur, güven, eğitim ve yaşam kalitelerinin gelişiminde önemli sorumluluklara sahip olduklarını vurgulamak gerekir. Bireyler; iş, okul ve yaşamlarını devam ettirmek için gerekli olan zamanın dışında, önemli süreleri içeren planlanmamış zamana sahiptirler. Tam anlamıyla dengeli ve verimli bir yaşam tarzı; zevkli, yaratıcı ve anlamlı rekreasyon ve serbest zaman deneyimlerini içermelidir. Diğer taraftan, geniş sayılabilecek bir kesim yaş ve fiziksel yetersizlikler nedeniyle bu aktivitelerle ilgilenememekte veya bu aktivitelerle katılamamaktadır. Dolayısıyla, çağdaş bir toplumda devleti yönetenler ve hepimiz, tüm bireylerin yaşam kalitelerini geliştirmek için rekreatif faaliyetlere teşvikin önemi büyüktür.

Ücretsiz ve ücretli aktiviteler arasında hep bir hassas denge mevcuttur. Çoğu kez mali durumu iyi olmayan çok sayıda bireyin, rekreasyonel deneyimlere öncelikle sahip olması

gerekmektedir. Bu anlamda yüksek hizmet ücretlerinden kaçınmak tercih edilmelidir (Mobley, 2006).

Yerel yönetimler ve devlete ait diğer kuruluşlar, geniş halk kesimlerinin ilgisini çeken rekreasyonel aktiviteleri desteklemeli ve halka sunmalıdırlar.

Spor, rekreasyonun en kapsamlı, çeşitli ve ilgi çeken alanlarından birini oluşturmaktadır. Spor ve rekreasyon karşılıklı olarak birbirlerini etkilerler. Spor insanların rekreatif gereksinimlerini karşılamada önemli bir hareket alanı sağlarken, rekreasyon da, sporun toplumsal yaygınlaşmasında ve sportif başarılar elde edilmesinde önemli roller üstlenmiştir. Spor bu rolünü genellikle herkes için spor veya sağlık için spor gibi etkinlik rollerini yerine getirerek gerçekleştirmektedir (Karaküçük,1995). Spor bir boş zaman uğraşısı olarak yani amatörece yapılan şekliyle rekreatif faaliyet özelliği taşımaktadır. Dumas'a göre spor, insanın emrinde ve hizmetinde olursa rekreasyon faaliyeti, eğer insan sporun emrine girerse o zaman da spor bir meslek özelliği taşıyarak rekreasyon faaliyeti kapsamı dışında kalmaktadır (Şahin, 1997).

Rekreasyon, serbest zaman sürecinde, bireyin tüm yaptıklarını içermekte, dolayısıyla spordan daha geniş bir konsepti içine almaktadır. Rekreasyon programları, yalnız yetenekli sporcuları değil, spor yapan herkesi kapsamaktadır. Her birey spor ile ilgilenmediğine göre, görevli kurumlar halkın bütünün ilgisini çeken, spor dışındaki rekreasyon aktivitelerine de önem vermelidirler. Çok sayıda insan müzik, drama, el sanatları, fiziksel uygunluk, suda egzersiz, doğa, açık hava ve diğer kültürel ve sosyal etkinliklere katılmak arzusu içindedirler. (Mobley, 2006).

Günümüze nazaran rekreasyon faaliyetlerine seyirci olarak katılımın daha yoğun olduğu 19. yüzyılın başlarında tiyatrolar, sirkler, sinemalar ve büyük statların tribünlerinde çeşitli sanatsal ve sportif faaliyetleri seyredenler, evlerinde radyo dinleyenler büyük yığınları oluşturmaktaydı. Bu yüzden rekreasyonun pasif türleri gelişim göstermekteydi (Huntchinson,1949)

İnsanların sadece seyirci oldukları bir takım spor dallarının cazibesine kapılarak zamanla o dallardan bazılarına sporcu olarak yönelmeleri göz önüne alındığında pasif katılımın, aktiviteye geçişi özendirici bir durum olduğu da ortaya çıkmaktadır. Spor seyircisinin bu özellikleri onu bir sinema veya tiyatro seyircisinden ayırmaktadır. Diğer yandan sporun pasif yönünün teşvik edilmesi, eğitimsizlikle beraber, öncelikle rekreasyonun ticari bir değer taşıdığı anlayışından ileri gelmektedir ki, bu yüzden sporu aktif olarak yapanların değil, sporu seyredenlerin sayılarında artış meydana gelmektedir. Ancak toplumsal, ekonomik ve

teknolojik gelişmenin de etkisiyle durumun tersine çevrilmeye başladığı görülmektedir (www.sporbilim.com). İnsanlar giderek, hekimlerin önerileriyle teknolojik gelişmelerin yol açtığı hareketsizlik nedeniyle ortaya çıkan sağlık sorunları karşısında spora aktif olarak katılmayı tercih etmektedirler. Sporcuların toplum içindeki statülerinin yükselmesi de ebeveynlerin çocuklarını öğrenimleri dışında spora katılmaya teşvik etmesine yol açmış, çocukların rekreatif etkinliklerinde spor ilk sıralarda yerini almıştır.

Sportif faaliyetlerin katılım kolaylığı, çalışma rahatlığı, her yaşın, her cinsin ve herkesin zevk ve isteklerine yanıt verebilecek tercih olanağı vardır. Sosyalleştirici, toplumsal birliği sağlayıcı, sağlık kazandırıcıdır. Sanatsal ve folklorik değeri vardır. Bütün bunların yanında rekreasyonla daha yakın ilgisi bakımından sporun çeşitlilik, değişkenlik ve hareket özelliklerinden bahsedebiliriz (www.sporbilim.com). Rekreatif bir etkinlik olarak spora ilginin artması çeşitli toplumsal kurumları bu konuda organizasyonlar yapmaya yöneltmektedir. Okullar, spor kulüpleri, çeşitli dernekler ve devlet kuruluşları müsabaka niteliği taşımayan rekreatif amaçlı sportif etkinlikleri düzenlemeye başlamışlardır.

Rekreasyon eğitimi için düzenlenen kampanyalarının artarak rağbet görmesi bir yandan sportif aktivitelerin insanların günlük yaşamının bir parçası haline gelmesine katkıda bulunurken diğer yandan da ortak ilgi ve heyecanların paylaşıldığı ortamlar yaratarak kişileri yabancılaşmaktan kurtarmakta hoşgörü, gelişmiş sosyal ilişkiler ve sosyal uyum yaratmaktadırlar.

Spor hem fizyolojik hem sosyal hem de psikolojik yönleri ile günümüz yaşantısının temel bir gereksinimi haline gelmiştir. Bugün kitle sporunun önemi tüm gelişmiş ülkelerde bilinmektedir. Bu nedenle bu ülkeler toplumun bütün kesimleri ve bireyleri spora aktif olarak katılıma teşvik edilmelidir. (Pakdil, 1989)

Kent içi spor salonları, kullanıcı profilleri açısından bir sınırlama içerisindedir. Bu sınırlama sadece elit sporcu kullanımı, müsabaka ya da antrenman alanı sağlanması yönünde veya elit sporcu yetiştirmeyi hedefleyen öğrenci eğitim ve antrenman programları yaratılması şeklindedir. Elit sporcu şampiyon olmuş, rekor kırmış, ulusal veya uluslar arası yarışmalarda dereceye girmiş ya da birinci kategorilerde yarışan sporcu anlamındadır (Özerkan,2004).

Spor sadece profesyonel disiplin içerisinde yapılmayıp, hayatın bütününe yayılması gereken her yaş grubundaki ve hayat standartlarındaki insanların yapması gereken önemli bir olgudur. Sporun hayatın bir parçası haline gelmesi ancak gerekli eğitim ve altyapıların tedariki ile mümkündür. Bu yüzden spor kültürü çeşitli branşları ile küçük yaşlardan itibaren bireylere

aşılmalı gerek takım oyunları gerekse bireysel branşlara yönlendirilmesi, spor disiplin ve beden zihin koordinasyonunu geliştirebilmesi sağlanmalıdır.

Elbette küçük yaşlarda başlayan bu eğitimin meyvelerini almak uzun yıllar alacaktır. Sadece küçük bireyleri spora yönlendirmekle sporun bir hayat biçimi olması sağlanamaz. Bu noktada ebeveynlerin de yönlendirilmesi çocuklarına gerekli desteği sağlarken sporu kendi hayatlarına sokarak örnek olmaları gerekmektedir.

Yukarıda söz ettiğimiz sivil spor kültürünün aşılması elbette gerekli sportif donatıların var olmasına daha da önemlisi bu tesislerin sivil kullanıma açılması ile mümkündür. Kent içi spor salonlarında önceden belirlenen elit sporcu kullanım takvimi dışında kalan gün ve saatlerde üyelik sistemi ya da halkın özgürce faydalanabileceği serbest katılım modelleri ile çevre sakinlerine açılabilir. Bu şekilde üyelik sistemi sayesinde sivil halka sunulan sportif hizmet, belirli bir bedel karşılığında tesisin mali bütçesine katkıda bulunacak, serbest katılım modeli ile de sivil halk denetimi sağlanamamış bölgesel kondisyon salonlarına yönlendirilmesi engellenip, tesis bünyesindeki ilgili kuruluşlarca atanmış uzman antrenörler eşliğinde kontrollü bir şekilde spor yapması sağlanmış olacaktır.

Türkiye’de yaz okulları ve hafta sonu spor eğitimlerinin dışında sivil spor etkinliklerinin sivil halkın kullanımına açık olduğunu söylememiz pek mümkün değil. Gençlik İl Spor Müdürlüğü’ne bağlı tesislerde gençler ve çocuklara yönelik hafta sonu ve yaz okulları eğitimleri olmakta, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne bağlı sınırlı sayıdaki tesislerde de son yıllarda başlatılan uygulamalarla elit sporcu kullanımının yanı sıra sivil halkın kullanımına da imkân vermektedir.

İkili kullanımın bir örneği de okullara ait spor salonlarını uygun zamanlarda halkın kullanımına açmaktır. 1970 lı yıllarda özellikle İngiltere ve Fransa’da başlayan bu eğilim birçok faydalar getirmiş ve günümüzde Türkiye’de de uygulanmaya başlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı ve İBB’nin ortak çalışmaları sonucu devlet ilköğretim okullarına ve liselere inşa edilen 100 ü aşkın spor salonlarında üyelik sistemi ile ücretsiz olarak halkın kullanımına açılmıştır.

Sivil halk öncelikle velilerin bu sistem içerisinde yer almaları, çocuklarının faydalanmış olduğu sportif faaliyetler hakkında fikir sahibi olmalarını aynı zamanda diğer ailelerle tanışıp bir araya gelebilecekleri bir ortamın yaratılması açısından da oldukça önemlidir.

Bu tür kullanıma açık olacak spor merkezlerinin genel spor salonu tasarım özelliklerinin yanı sıra birtakım başka özelliklere de sahip olması beklenir. Bu yapıların, hem öğrenciler hem de

sivil halk tarafından kullanılacak oluşu gerek idari gerekse fiziksel yapıda dikkat edilmesi gereken bir dizi tasarım ve organizasyon özelliklerine sahip olmaları gerekliliğini getirir. Bu özelliklerden bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz.

Tasarımda dikkat edilmesi gereken faktörler;

- Projenin okul zamanı öğrenci ihtiyaçlarını tam olarak karşılamalı
- Öğrencilerin tesise ulaşımı en kolay şekilde sağlanmalı
- Yeterli araç parkı olmalı, otoparkın kısıtlı olması durumunda öğretmen ve çalışanlara ayrılmalı ancak hafta sonu sivil halka açılmalıdır
- Tesis idaresine çok önem verilmeli hafta içi öğrenci kullanım saatleri ve sivil halkın kullanım saatleri çakışmamalıdır.
- Yerleşim planında tesisin okula ait olduğu belli olmalı, sivil kullanıcının bunun farkında olması sağlanmalıdır
- Tesis giriş çıkışları kolaylıkla ulaşılabilir olmalı, ilan panoları ve bilgilendirme levhaları özellikle engelli vatandaşların kolaylıkla görebilecekleri şekilde düzenlenmelidir.
- Salon girişi ve okul girişi ayrı olmalı, belki ortak bir avluya giriş yapıldıktan sonra spor salonuna geçiş verilmelidir. Bu tasarım yapılırken okulun hafta sonları ve akşamüzerleri kapalı olduğu ve salonun bu gün ve saatlerde açık olduğu hesaba katılmalıdır. Okulda gerçekleştirilecek herhangi bir güvenlik problemine yol açılmamalıdır.
- Girişlerde mutlaka bir karşılama bankosu olmalı. Burada gerekli kayıtlar, giriş çıkış bilgileri, bilgilendirme ve güvenlik birimi olmalıdır.
- Depolama birimleri spor salonlarının genel kriterlerine uygun olmalı, gerekirse okulun kullanımındaki araç gereç, halkın kullandığından farklı depolara konulmalıdır.
- Yapının tasarım ve malzeme özellikleri sürdürülebilirliğe müsait olmalı, ileriye dönük yapı gelişim ve dönüşümü hesaba katılmalıdır.
- Yapı ulaşım yolları ve otoparklar gece kullanımına uygun olmalıdır (John. ve Campbell. 1999).

Spor salonlarının öncül işlevleri spor amaçlı kullanımdır. Yapısal özellikleri bakımından yerleşim bölgeleri içerisinde birçok ihtiyaca karşılık verebilmelerine karşın, tasarım yaklaşımlarında öncül, en nitelikli şekilde belirlenen sporsal aktivitelere karşılık vermeleridir. Bu ihtiyaçlara karşılık verebilmeleri, sürdürülebilir ve günün ihtiyaçlarına en fonksiyonel şekilde tasarlanmaları ile mümkündür. Bir Spor salonu ancak bu şekilde sahip olduğu oyun alanını ve yardımcı mekânları işlevleri doğrultusunda en fazla verimle kullanabilir.

Tezimin bu bölümünde sportif kullanımda çok amaçlı mekan planlamalarından söz edeceğim

3.1.3 Ana Spor Mekanları

Çoğu salon sporlarının oyun standartlarının yeterli olabilmesi için geniş spor merkezleri gerekmektedir. Dolayısıyla salonun boyutlarını belirlemeden önce salonda oynanacak spor branşlarına ve oyun seviyelerine karar verilmesi gerekmektedir. Ayrıca genel sosyal ve sanatsal etkinliklerin olası yer ihtiyaçları spor merkezlerinin sunduğu ulaşım kolaylığı ile

birebir etkileşim içinde olup bölgesel ihtiyaçlara göre çeşitlenecektir. Özel girişimle, klüp bazında yada Sponsorların ve finansörlüklerini üstlendikleri projelerdeki kaynak kullanımı ulusal, bölgesel ve gerekirse yerel unsurlara da danışılarak ve hatta ortak kararlar alınarak yapılması gerekmektedir.

Zemin alanı performans ve yarışmaların meydana geldiği merkez alandır. Bir spor alanı planlanmadan önce spor ve yarışmaların seviyesinin net bir şekilde belirlenmesi önemlidir. Bu süreçte tasarımcıya yardımcı olacak bazı önemli ölçüler vardır.

Bir spor alanında spor faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için olması gereken alanda:

- Oyun alanı
 - Oyun güvenlik sınırları
 - Malzeme ve yetkililer
 - Gerekli görüldüğünde takım yedek kulübeleri
 - Fotoğrafçı ve kameramanlar
 - Özürlü vatandaşlar
- için yeterli zemin bulunması gerekmektedir.

3.1.3.1 Oyun Alanı

Oyun alanı tüm yardımcı mekanların odak noktası, dolaşım ağının merkez alanıdır. Bu alanlara soyunma odalarından kolaylıkla ulaşılabilinmelidir. Malzeme dağıtımı ve depoları mutlaka göz önüne alınmalıdır.

Bir ya da iki spor branşı için gereken ulusal ve uluslararası standartlardaki zeminin aynı zamanda daha düşük standartlarda oynanabilececek çok sayıda oyun için kullanılması mümkündür.

Yapısal ve işlevsel gelişimle beraber farklı ölçülerdeki spor salonlarının sayısının azalıp zamanla en uygun ölçüleri alması gerekliliği ortaya çıkmıştır. İlerleyen bölümlerde yeni spor sahaları için belirlenmiş mevcut altı ölçü, getirmiş olduğu boyutlar sayesinde kazanılan avantajlar birlikte şekiller yardımıyla anlatılmıştır.

Birçok oyun için ihtiyaç duyulan alan, oyunun özelliklerine göre sağlanmalıdır. Genellikle daha yüksek standart daha geniş hacim gerektirir. Asıl oyun alanları genellikle bütün salonlarda standart boyutlardadırlar, fakat müsabaka sahalarında alanın çevresindeki güvenlik boşlukları, boş zaman ya da antrenman sahalarında olduğundan daha geniş olabilmektedir. Birçok müsabakada takım bankları ve hakemler için ekstra alanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Çok ama ve önemli karşılaşmalarda bazı spor dallarında oyuncular ve izleyiciler arasında

belirlenmiş özel bir güvenlik alanı olması mecburidir. Bu kenar alanlar bütün sahanın kritik bölgesi olarak tanımlanır ve her bir oyunun standartlarında kesinlikle bulunması öngörülen asgari güvenlik alanı olarak belirlenmiştir. Elbette ki bütçeleme yapılırken bu ara alan standartlarıyla uzlaşmak çok zordur.

Tablo 3.03 bize bu boyutların önerilen birimsel alan ölçülerinin en doğru şekilde nasıl uygulanabileceğini göstermektedir. Ayrıca belirtilen ölçü ve boyutlar minimum değerlerdir, gerekli görülen durumlarda saha ölçüleri artırılabilir.

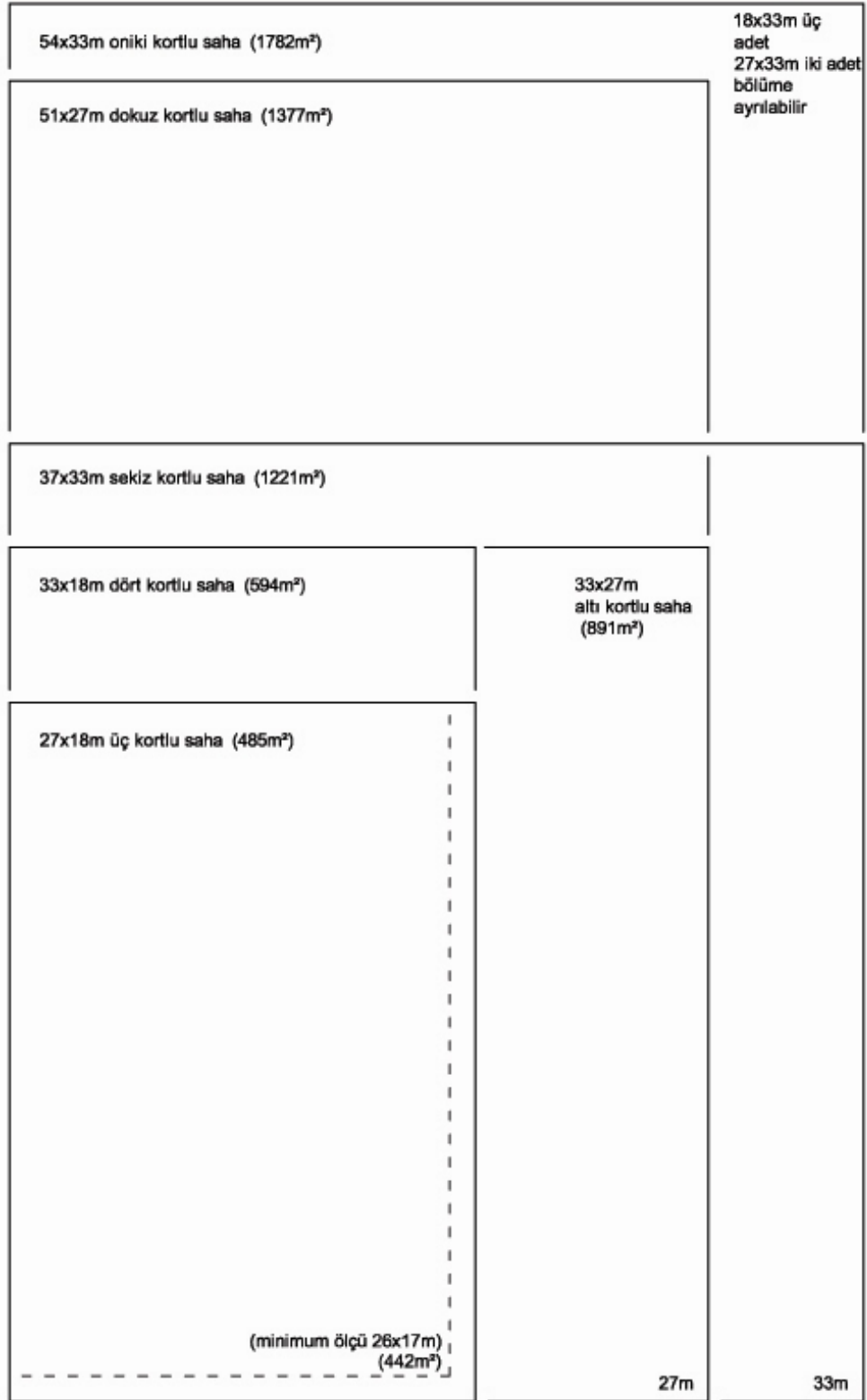
Örneğin:

- Ayrılmış bir alan gerektiren tırmanış ya da salon atletizmi gibi branşlar söz konusu ise
- Spor dışı aktivitelerle açık çok amaçlı bir salon yaratma amacı benimsenmişse.
- Seyirci kapasitesi artırılması gereken aktiviteler söz konusu ise.
- Salonun en geniş kısmı aynı zamanda yerel etkinliklere de ev sahipliği yapacaksa.
- Yapısal ve çevresel dokuya ya da çevre bina ölçülerine uyabilmek amacıyla.

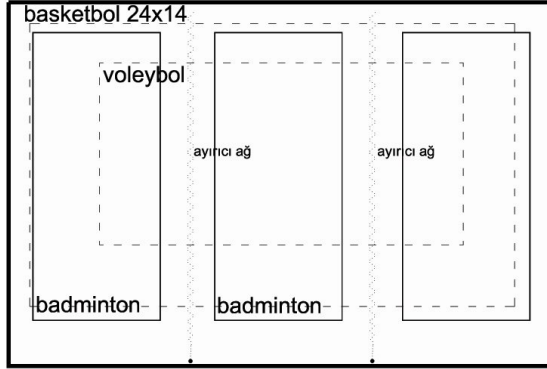
Çizelge 3.3 Badminton kortu esas alınarak oluşturulmuş saha derecelendirme tablosu (John. ve Campbell. 1999)

Bu tabloda, tüm alanı kullanacak şekilde oyun standartları doğrultusunda 6 farklı saha ölçüsünün asgari büyüklükleri verilmektedir. Saha derecelendirilmesi içerisinde bulunabilecek en fazla sayıdaki badminton kortuna göre yapılmıştır. Badminton kortundan daha az alan ihtiyacı duyan spor dalları elbetteki bu listedeki bütün sahalarda yer alabilirler.

	oniki kortlu spor alanı 54x33x 9.1 m yükseklik 1782 m2 çizim 1k			dokuz kortlu spor alanı 51x27x 8.4/9.1 m yükseklik 1377 m2 çizim 1k			sekiz kortlu spor alanı 37x33x 9.1/8.4/7.6 m yükseklik 1221 m2 çizim 1k			altı kortlu spor alanı 33x27x 8.4/7.6 m yükseklik 891 m2 çizim 1k			dört kortlu spor alanı 33x18x 8.4/7.6 m yükseklik 594 m2 çizim 1k			üç kortlu spor alanı 27x18x 7 m yükseklik 486 m2 çizim 1k		
oyun türü	oyun standardı			oyun standardı			oyun standardı			oyun standardı			oyun standardı			oyun standardı		
	U	B	A E	U	B	A E	U	B	A E	U	B	A E	U	B	A E	U	B	A E
badminton	6	6-9*	12	6	6	9	3-6*	3-6*	8 h=8.4m	3	3	6 h=8.4m						
basketbol	1-2	1-2	3	1	1	1-2	1	1	2	1	1	1	-	-	1	-	-	1
hentbol	1	1	3	1 h=9m	1 h=9m	2	-	1 h=9m	2	-	-	1	-	-	1 mini	-	-	-
jimnastik	1	1	3	1	1	2	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
hokey	1	1	3	1	1	2	-	-	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-
salon atletizmi	1	1	2	1	1	1	1	1	2	-	1	1	-	-	1	-	-	-
salon futbolu	1	3	3	-	1	3	-	1	2	-	1	2	-	-	1	-	-	1
voleybol	2-3 h=10.5m	2-4* h=10.5	4	1-3 h=10.5m	2-3 h=10.	4	1-2* h=10.5	2 h=10.5	2	-	1		-			-		

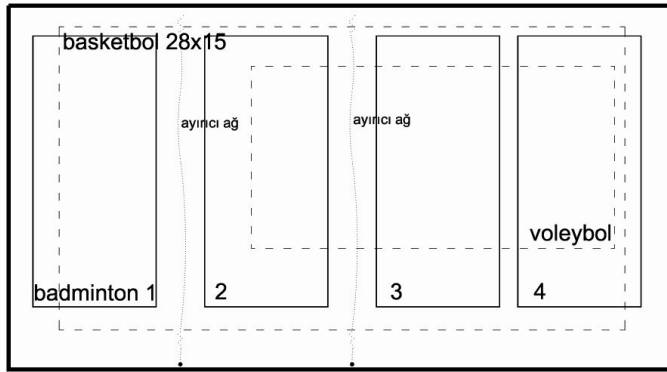
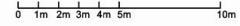

Şekil 3.3 Modüler saha ölçüsü örnekleri (John. ve Campbell. 1999)

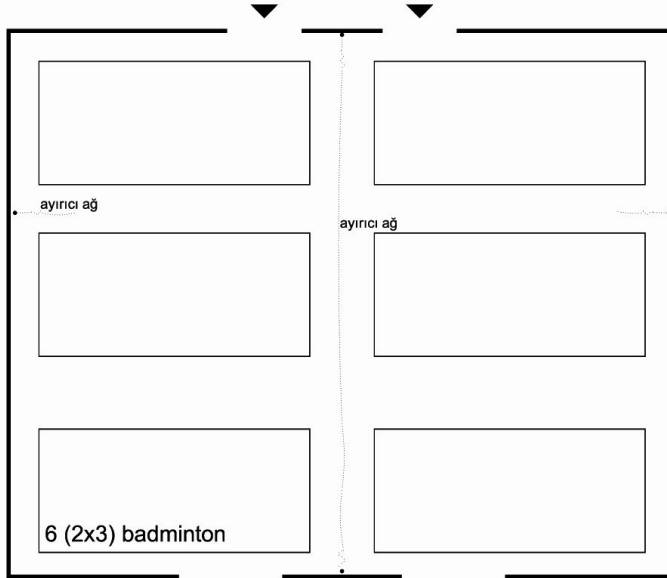
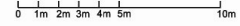
27x18m üç kortlu oyun alanı (485m²)

Asgari ölçülerde basketbol sahasına ve voleybol sahasına elverişli.

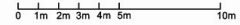
27x18m üç kortlu oyun alanı (485m²)

Nizami basketbol ve voleybol sahalarına elverişli.

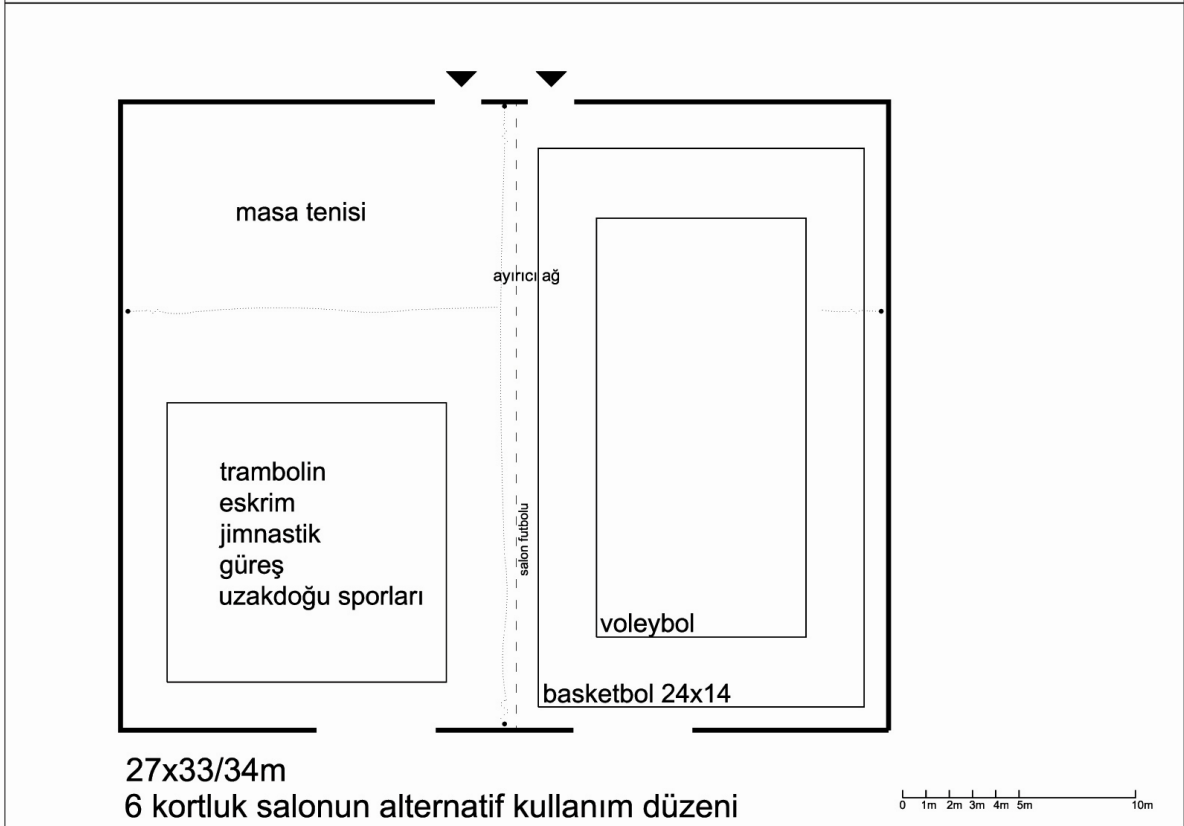
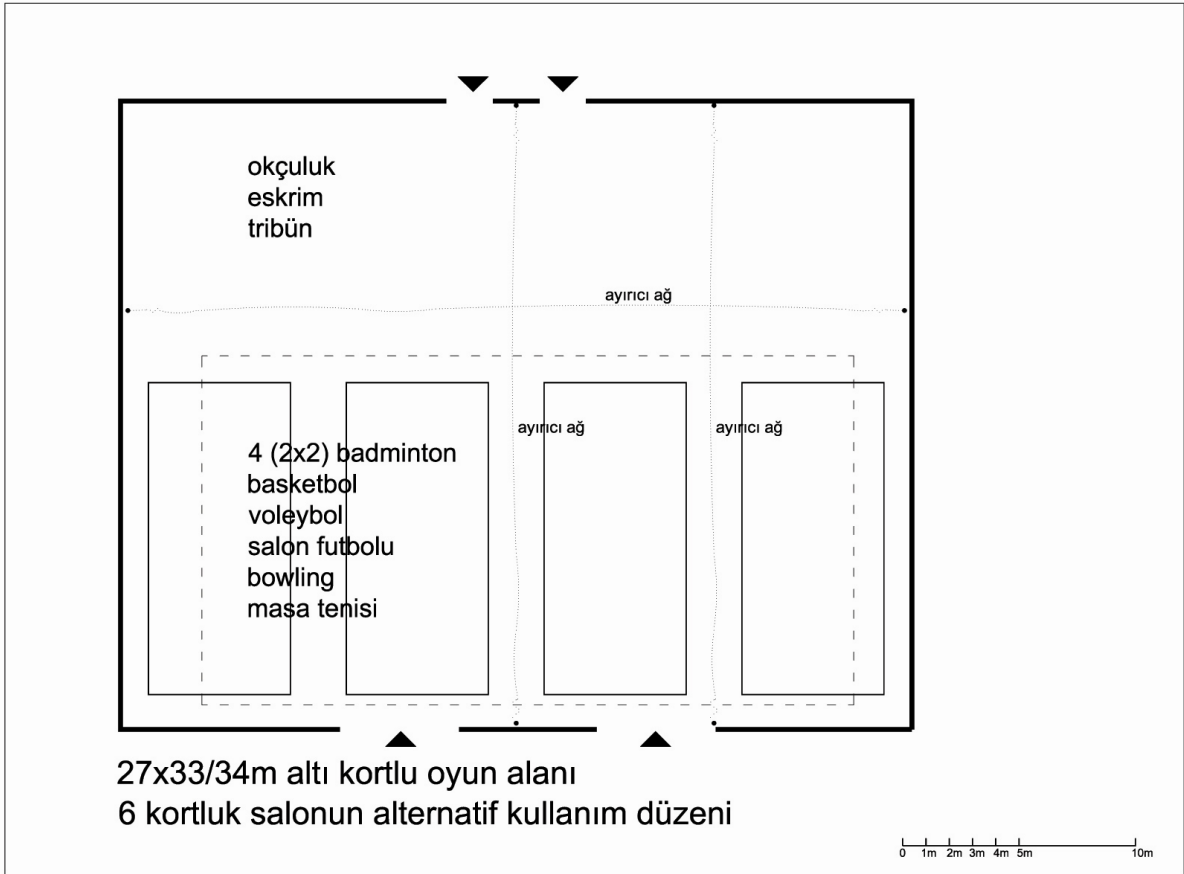

27x33/34m altı kortlu oyun alanı

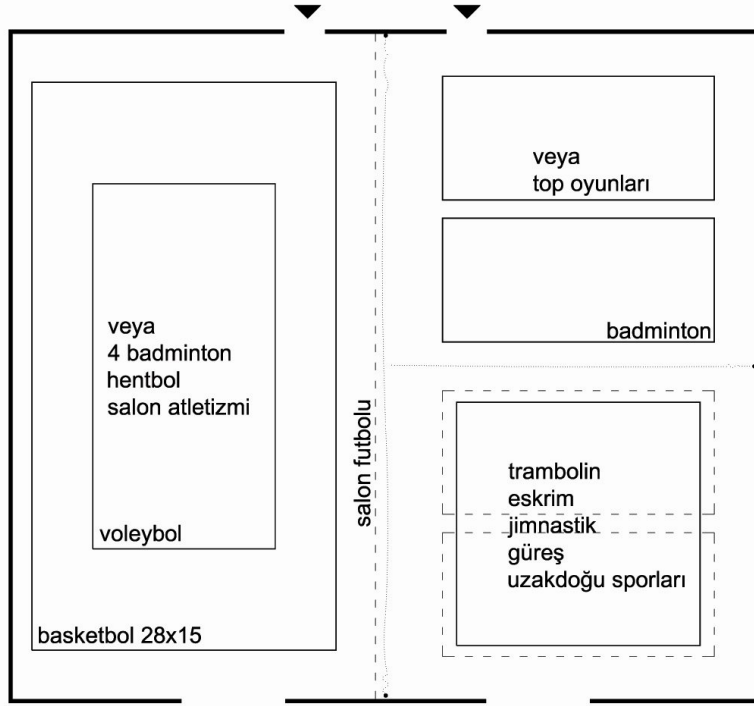
6 kortluk salonun alternatif kullanım düzeni

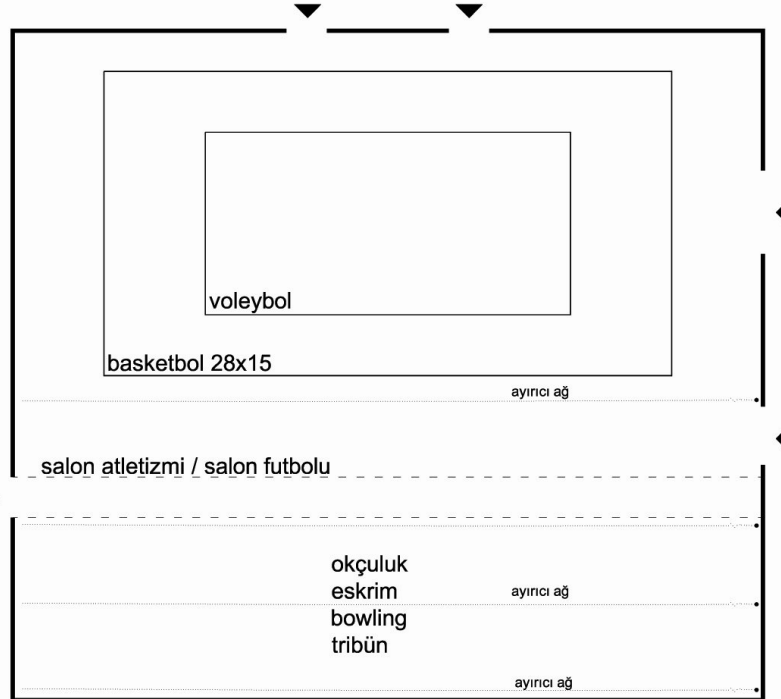
Şekil 3.4 Üç Dört ve Altı Kortlu Oyun Alanı Alternatifleri (John. ve Campbell. 1999)

Şekil 3.5 Altı Kortlu Oyun Alanı Alternatifleri (John. ve Campbell. 1999)

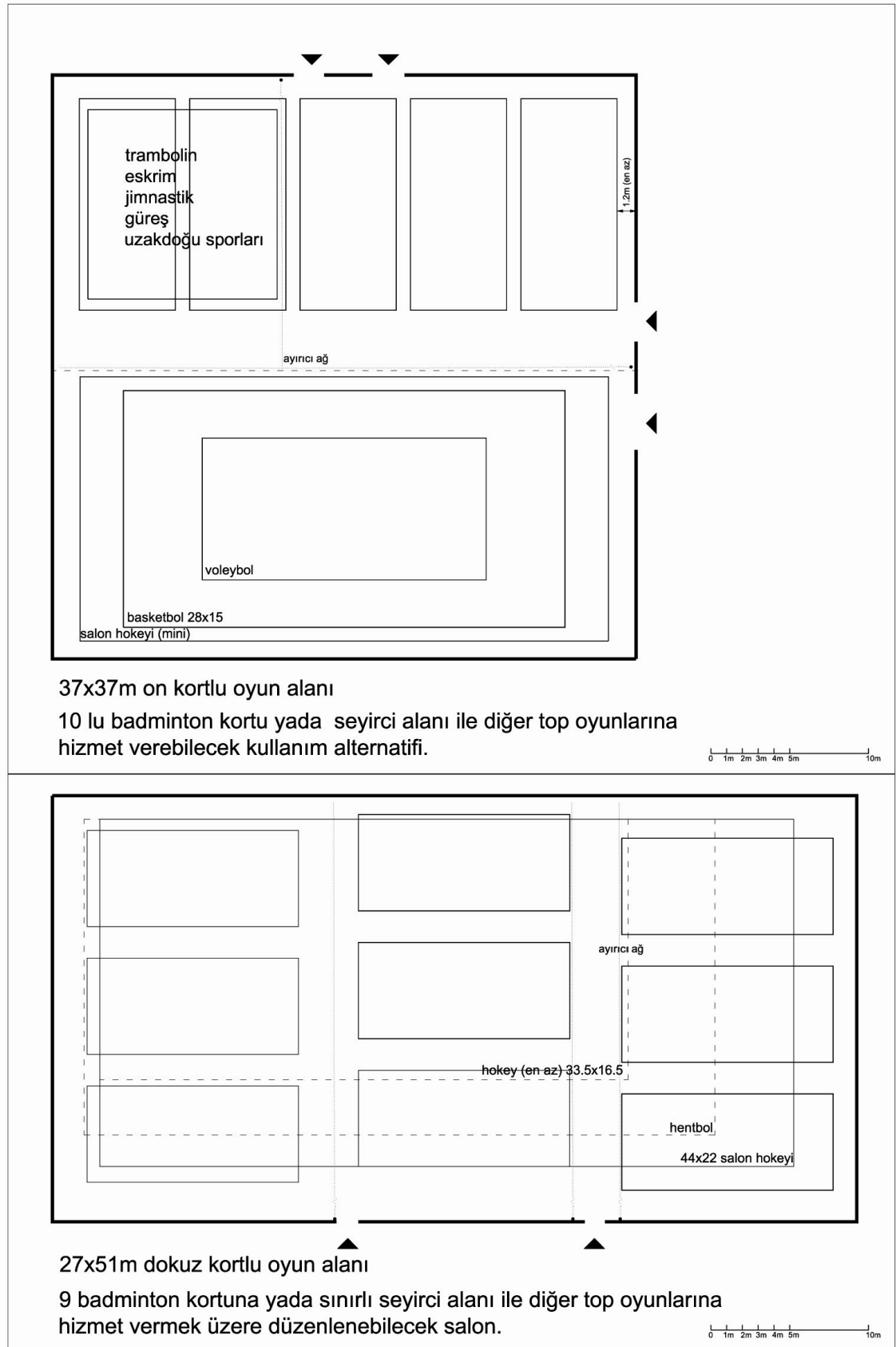

33x37m sekiz kortlu oyun alanı
8 kortluk salonun yarım ve çeyrek kullanım düzeni.

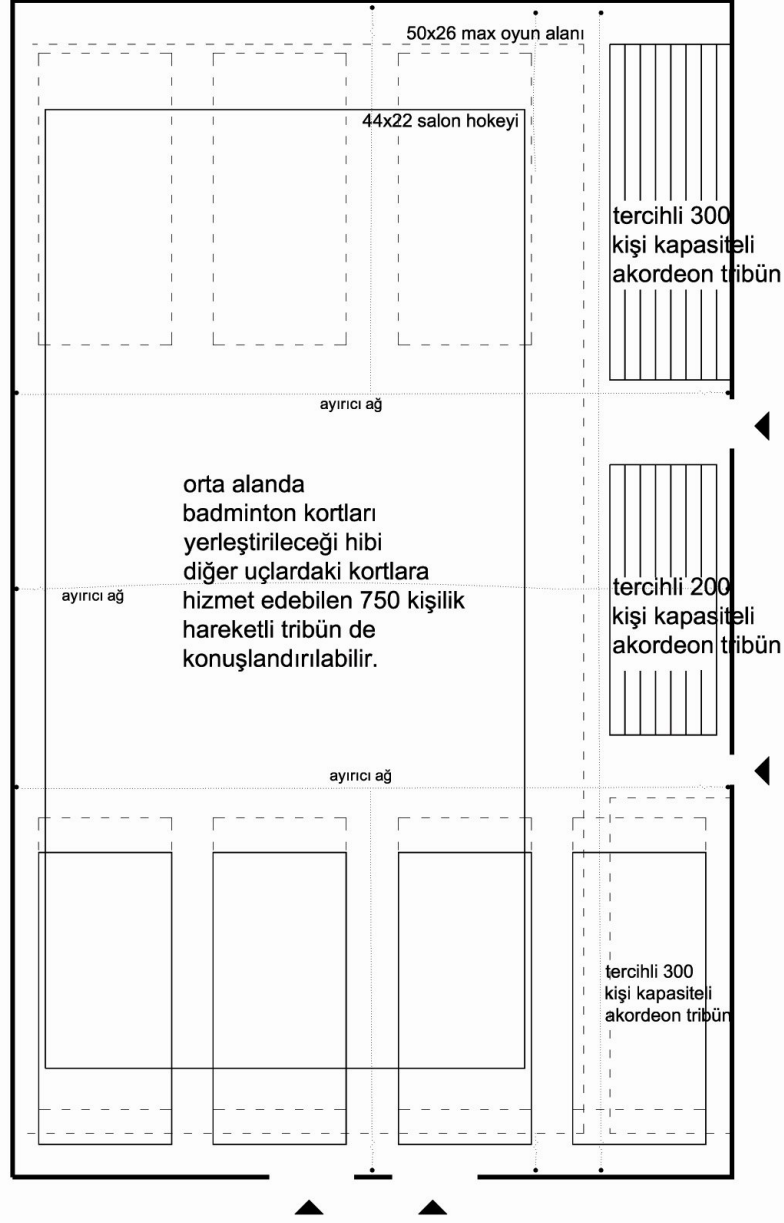

33x37m sekiz kortlu oyun alanı
8 kortluk salon alternatif kullanım düzeni

Şekil 3.6 Sekiz Kortlu Oyun Alanı Alternatifleri (John. ve Campbell. 1999)

Şekil 3.7 Dokuz ve On Kortlu Oyun Alanı Alternatifi (John. ve Campbell. 1999)

12 badminton kortuna yada seyirci alanları ile hokey ve diğer oyunlara hizmet vermek üzere düzenlenebilecek salon.

0 1m 2m 3m 4m 5m 10m

Şekil 3.8 Oniki Kortlu Oyun Alanı Alternatifi (John. ve Campbell. 1999)

3.1.3.2 Tribün

Spor organizasyonlarının neredeyse tamamı için geçerli olan özellik seyircilere yönelik yapılmasıdır. Seyirci olmadan yapılan bir müsabaka ya da organizasyon eksik olarak yapılmış kabul edilir. Bu amaçla oyun alanının çevresinde, uygun bir geometri ile inşa edilmiş alanlardır. Tribünün; sözlük tanımı ise “at yarışı, spor karşılaşmaları vb. gösteri yapılan yerlerde izleyicilerin oturduğu basamaklı sıralardan oluşan yer” (Devrim. 1993) olarak geçmektedir.

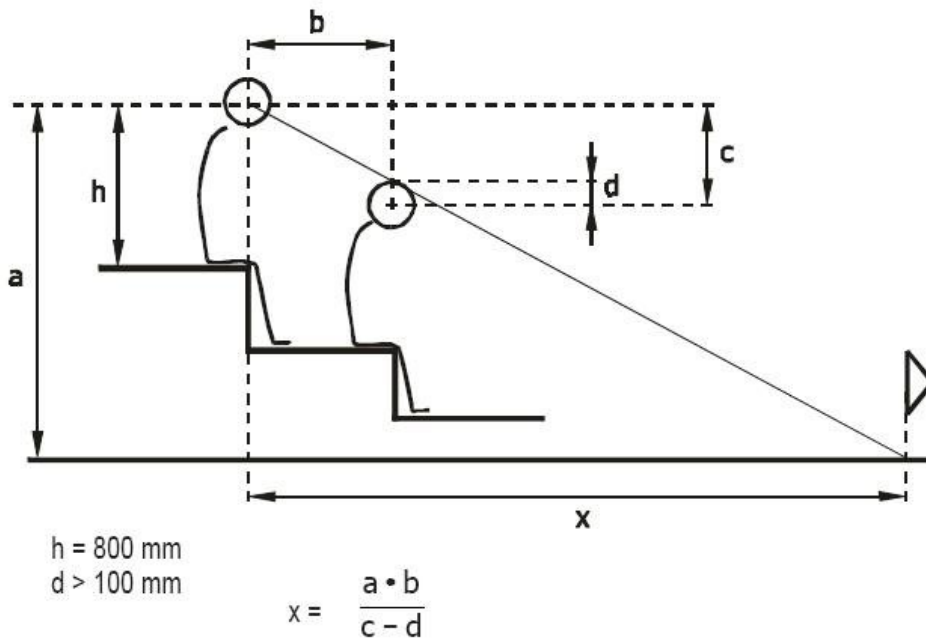
Spor salonlarının kapasitesini belirlemek için iki konuya açıklık getirmek gerekir: Birincisi alanın maksimum zemin alanı etrafındaki koltuk sayısı. İkincisi ise alandaki en küçük kullanım alanının etrafındaki zemin kapasitesi (boks gibi).

Tüm spor alanı tasarımcıları için alandaki koltuk sayısına karar vermek en zor iştir. Bu kararın verilmesinde etkili olacak olan şıklar şunlardır:

- Hizmet alanı talebi ile gelecekte karşısına çıkacak tahmini taleplerin belirlenmesi
- O alanda gerçekleşecek olan spor aktivitelerinin maliyeti
- Spor organizasyonunu gerçekleştiren girişimcinin gereksinimleri (John. ve Campbell. 1999)

Uluslararası Basketbol Federasyonunun (FIBA) ve Türkiye Basketbol Federasyonunun (TBF) spor salonları tribünlerinde aradığı özellikler;

- Kalabalığın içinde engellilerin bile rahatça hareket edebilmelidir,
- Seyircilerin oyunu rahatça izleyebilmelerini sağlayan,
- Her koltuğun belirli bir görüntü hattı olmalıdır.

Şekil 3.9 Seyirci Görüntü Hattı (www.tbf.org.tr)

Oturma düzeni ve görüş açıları: Spor alanı öyle bir tasarlanmalıdır ki salonda oturan kişi önünde oturan kişinin kafasından rahatsız olmadan maçı her açıdan rahatsızlık duymadan izleyebilsin.

d değeri olarak bilinen bu değer şekil 3.9 da gösterilmişti. Fakat salonlarda içeri çekilebilen farklı ünitelerinin olmasıyla problem daha karmaşık bir hale gelmiştir. Dolayısıyla bu, aktivite sayısına göre hesaplanmalıdır.

En fazla 35 derecelik eğim tavsiye edilmektedir. Her basamağa uygun sayıda merdiven ile çıkılması ve olası bir arbede halinde istenmeyen kitlesel hareketlerin olması durumunda çok dik tribünler sakıncalı olabilir.

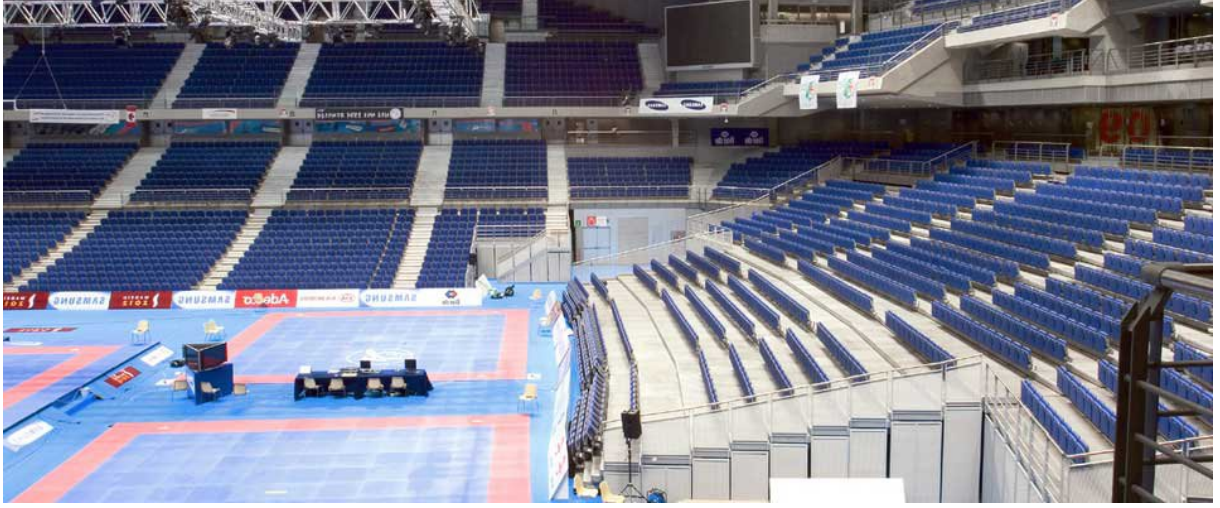
Oturma düzeninin yönetimi aşağıdaki kategorilerde belirtilmiştir:

- Tribün ya da kulübelerde sabit koltuklar
- İçeri çekilebilen koltuklarda değişken bloklar
- Merkez alanın bir bölümüne konulan geçici tribünlerde oluşturulan sökülebilir ek koltuklar
- Tribün platformlarında ya da merkez alanda bulunan düz koltuk sıralarında ek portatif koltuklar.

Çok amaçlı kullanıma yönelik tribün tasarımları, uzun çok faydalı sonuçlar doğuracaktır. Portatif ve teleskopik tribünlerin mevcut alanın çok daha fonksiyonel kullanılmasını sağlamaktadırlar.

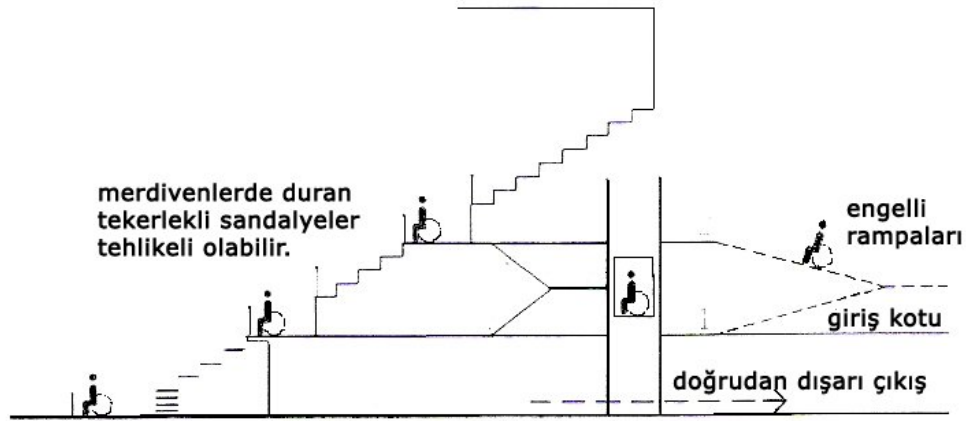
Şekil 3.10 Teleskobik Tribün Örneği (www.sportengland.org)

Şekil 3.11 Madrid Kamusal Spor Sarayı'nın Teleskobik Tribünleri
Hazırlanırken(www.figueras.com)

Spor Salonlarında oturma kapasitesi de Türkiye Basketbol Federasyonu (TBF) ve FIBA tarafından şöyle tanımlanmıştır.

Tribünler genel seyirciler kadar engelli seyirciler düşünülerek de tasarlanmalıdır. Bunun için gereken genişlikte ve konumdaki engelli seyir bölümleri düşünülmeli, tribün ve çıkış koordinasyonu bedensel engelli kullanıcılar göz önünde olacak şekilde tasarlanmalıdır.

Şekil 3.12 Tribünlerdeki Fiziksel Engelli Seyirci Erişim ve Seyir Şeması (John. ve Campbell. 1999)

- Spor salonunun toplam kapasitesi oturma ve ayakta kapasitesinin toplamıdır.
- Oturma kapasitesi toplam koltuk sayısı veya oturma sıralarının metre cinsinden ölçüsünün 480 mm ye bölünmesi
- Ayakta kapasitesi 10m² lik alana 35 kişi gelecek şekilde hesaplanır. (www.tbf.org.tr)

3.1.4 Yardımcı Mekanlar

3.1.4.1 Islak Hacimlerin

Yapının değişik bölümlerindeki kullanımdaki esneklik, farklı spor mekanlarının yapının değişik bölgelerinde oluşu, soyunma odalarının tümünün bir arada gruplandırılması gerekliliğini getirir. Her aktivite için farklı soyunma mekanları yerine yapının tümüne hizmet eden tek ve yeterli donanımdaki bir soyunma odası grubu hem kullanım hem de maliyet açısından birçok avantaj sağlar. Havuzlar için tasarlanan soyunma odaları havuzla aynı kotta olmalıdır ama asıl konumuz olan spor salonlarının soyunma birimleri farklı kotlarda olabilir.

3.1.4.2 Giriş ve Fuaye Alanı

Genel olarak, Büyük tesislerde seyircilerin özel organizasyonlarla bağlantılarını sağlayacak ikinci bir giriş arzu edilse de spor salonlarında bir tek kamusal giriş olması gerekmektedir. Ana giriş, resepsiyon ve ya ödeme bankosunu doğrudan görebilmeli, bununla beraber binanın diğer noktalarına ulaşan geçişleri de resepsiyon görevlilerinin kontrol edebilecekleri bir noktada konumlandırılmalıdır.

3.1.4.3 Büfe ve Bar Alanları

Bu alanları, aktivite alanlarını yukarıdan görebilecek yerlere konumlandırmanın oldukça fazla avantajları vardır. Tercih edilen seçenek bu bar ve büfe alanlarına gelen kullanıcı yerini terk ettiği halde spor alanını görebilmesidir. İdeal olanı seyircinin binaya girerken ve çıkarken bile aktivite alanından haberdar olmasını sağlayabilmektir. Bu alanlara mal sevkiyatının yapılması için ve artıkların atılabileceği genel girişten bağımsız çalışan bir servis giriş-çıkışı bulunmalıdır.

3.1.4.4 İlk Yardım Odası

Bir spor yapısındaki genel yaralanma durumu, insanların tekmelenip, düşebileceği, kaslarını yırtıp, kendilerini aletlerle yaralayabilecekleri spor aktivitelerinin bir sonucudur. Bu yüzden ilk yardım tıbbi malzemeleri, spor faaliyetlerinin yapılacağı yerlere yakın olmalıdır. Ayrıca da ambulans çıkışı için uygun bir yol olmalıdır. Ambulans gelene kadar, ciddi yaralanan insanlar kırıpdatılmamalıdır. Hafif yaralı olan kişiler evlerine veya hastanelere gitmeden, bir ilk yardım odasında tedavi edilebilir. Küçük spor yapılarında ilk yardım için ayrılmış bir oda nadiren bulunmaktadır ve farklı amaçlar için kullanılabilir. Bu tür binalarda ofisteki ilk yardım tıbbi malzemeleri yeterli olacaktır. Daha geniş spor yapılarında, binayı kullanan kişi sayısına göre farklı düzeylerde ilk yardım önlemleri alınmalıdır.

Kazalar, insanlar binada dolanırken ya da onların bina ile çarpışmalarına neden olan faaliyetlerde bulunurken de meydana gelebilir. Birçok dizayn ölçütleri güvenliği artırabilir ve bu türden yaralanma olaylarını azaltabilir

İlk yardım hazırlıkları, söz konusu binanın büyüklüğüne ve kullanımına göre değişmektedir. 3 hazırlık seviyesi arasında seçim yapılabilir.

İlk yardım kutusu

Ofis ya da dinlenme odaları gibi kullanışlı mevkilerin duvarına konacak ilk yardım kutusu en temel hazırlıktır. Bu sadece küçük ölçekli spor salonları küçük binalar ve ambulans hizmetiyle donanmış yerler için yeterli bir hazırlık olarak değerlendirilebilir.

Gerekli ilk yardım için ortak kullanılan odaların uygunluğu

Daha küçük spor salonlarında, ilk yardım tedavi odası nadiren kullanılmaktadır. Başka bir amaç için normalde kullanılan bir oda daha uygun bir hazırlık olacaktır, örneğin, acil durumlarda etkin bir ilk yardım odası olarak kullanılacak şekilde malzemelerle donanmış ve ambulans girişine yakın ana spor salonu seviyesinde ofisler. Uygun giriş, tesislerin tüm ölçekleri için hayatidir.

İlk Yardım Odası

Daha büyük spor salonlarında ve geniş sayıda insanlar tarafından kullanılan salonlarda, ister katılımcı ister seyirci, mutlaka tam donanımlı bir ilk yardım odası ayrılmış olmalıdır. Ambulanslar tarafından kullanılan girişe kolaylığı ve ana aktivite yeri ile insanların geçiş güzergâhına kolaylığı olmalıdır.

Bir ilk yardım odası yapılacağına karar verilirken kullanım şekli, kullanıcı sayısı, komşu açık alan kullanıcıları dahil hesaba katılmalıdır.

Bir ilk yardım odasının önemi;

- yerel otorite tarafından spor lisansı için şart koşulması
- boks gibi belirli spor olayları için daha önceden gerekliliği bildirilmesi durumlarında daha da artmaktadır.

Spor salonları, öncül spor amaçlı kullanımı dışında çok amaçlı kullanım boyutunda sanatsal, eğlence ve ekonomik amaçlı faaliyetlere de ev sahipliği yapmakta. Gerek mali yönden gelir sağlamak, gerekse elverişli fiziki yapısı spor salonlarını spor amacı dışındaki kullanımlara yöneltmektedir. Bir sonraki bölümümüzde spor salonlarının bu özelliklerinden söz edeceğiz.

3.2 Spor Salonlarında Spor Dışı Kullanım Çeşitliliği

Spor ve sanatsal organizasyonlarda, özellikle spor salonlarının en değerli parçası olan oyun alanında, ticari ve kültürel dönemlerde değişik toplumsal aktiviteleri bir kompleks içinde yapılmasının birçok avantajını görmekteyiz. Özellikle bölgesel bazda aynı mekanın ev sahipliği yapabileceği önemli sayıda aktivite yelpazesi vardır, satranç turnuvaları, dans eğitim ve müsabakaları, tiyatrolar, konserler, mitingler ve bu sınıftaki birçok kitlesel organizasyonu spor salonlarında gerçekleştirilebilecek etkinlikler arasında sayabiliriz.

Birçok bölgede spor salonları o bölgenin en geniş ve en modern altyapıya sahip aktivite alanları olabilmektedir. Spor ve sanat etkinlikleri de soyunma odaları, duşlar, tuvaletler, restoran, bar gibi dinlenme bölümleri, kreş gibi yan mekansal donanımlara ihtiyaç duyarlar, böyle durumlarda da spor salonlarını sanatsal etkinlikler için kullanmak karşı konulmaz bir hal alır. Dans gösterileri çok amaçlı kullanılan oyun alanının kullanım çeşitliliğini özellikle net bir şekilde tanımlar ve spor ve sanatsal aktiviteler arasındaki genellikle var olan suni bariyeri de gevşetmiş olur.

Eski yerleşimlerde sportif faaliyetler dışında amaçlarla kullanılsa da özellikle yeni yerleşim yerleri ve geliştirilen yeni konutlarda, toplumun sportif ve kültürel ihtiyaçlarını tek bir çatı altında toplayabilmek adına birçok geniş ölçekli kompleksler geliştirilmiştir. Bunun en eski örneklerinden birini İngiltere’de görmekteyiz, Billingham kent meydanının içinde bir tiyatro salonu da barındıran yüzme havuzu ve buz pateni pistinden oluşan spor merkezidir. Daha sonra, konser ve tiyatral etkinliklere de sahne olabilecek genişlik ölçüsünde spor salonları inşaa etme eğilimi başlamıştır. Böylece turne tiyatrolarının, rock ve pop gruplarının, senfoni orkestralarının yerel etkinliklere daha çok ve daha sık katılımı sağlanmıştır (John. ve Campbell. 1999).

Özellikleri açısından çok amaçlı kullanıma yönelik spor merkezleri, geleneksel spor merkezi yapısından hayli farklıdır. Bina dış cephesinin taşıdığı imaj çok daha enerjik olmalı ve binanın yalnız fiziksel varoluşu bile, bu mekânın sadece yerel değil, bölgesel ve hatta ulusal etkinliklere de açık olduğunu ilan etmelidir.

Eğer binanın ölçüleri, sportif ve sanatsal etkinliklerin aynı anda yapılabilmesine yeterliyse, o zaman da çok iyi kalitede fiziksel ve akustik yalıtım yapılmalıdır. Bunu başarabilmenin pratikte tek yolu, bina içinde, ayrı giriş kapısı olan, küçük ölçülerde kontrol ve destek merkezi de planlamaktır.

Giriş, fuaye, barlar, restoranlar ve kafeteryalar gibi halka açık ve dolaşımın olduğu mekanlar,

kalabalık etkinlikler için uygun ambiyansı yaratacak şekilde planlanmalı ve dizayn edilmelidir. Ayrıca normal salonlara göre, elbette ki daha yüksek standartta ve çok amaçlı malzemeler ve görseller kullanılmalıdır, örneğin kalite hissi veren halı kaplamalar aynı zamanda akustik anlamda da yardımcı olacaktır. Saha dizilişleri ve kullanıcılara yönelik ikaz levhaları, geçici olarak kaldırılabilir ve yeniden sergilenen şekilde konumlandırılmalı, aydınlatma da dekoratif etkisi göz önüne alınarak seçilmelidir.

3.2.1 Spor Dışı Kullanımda Aranan Genel Tasarım Kriterleri

Birçok spor salonu, büyük dinleyici ve izleyicili etkinlikler için gereken alan standartlarına sahiptirler ancak, fakat birçok etkinlik için sadece tribün kapasitesi ya da alan genişliği yeterli değildir. Bu alanlardan tatmin edilir sonuçlar alınmak isteniyorsa, tasarım özelliklerinde aşağıdaki unsurların genişletilerek yer alması gerekmektedir;

- Yapılması planlanan spor dışı aktiviteler göz önünde bulundurularak, mekâna giriş ve çıkış için yeterli sayıda yol ve uygun kapasitede bir otopark planlanmalı.
- Binanın içinde gürültülü ve sessiz aktivitelerin ayrılabilmesini sağlayan ses kontrolü ve yalıtımı bulunmalı.
- Sahnelenecek etkinlikler için bir rezervasyon ofisi ve bireylerin ya da grupların, salona girişinde, resmiyeti ve etkinliği sağlayacak bir kontrol sistemi.
- Fuaye ve etkinlik salonları arasında izleyicilerin salona giriş rotasından dağılımını önleyecek bir giriş yolu.
- Fuayede konumlandırılacak vestiyer. Aslında normal spor merkezi planlarında vestiyer yer almaz, fakat gerekli durumlarda mobil askılıklarla vestiyer haline getirilebilecek boşaltılmış küçük bir büro veya toplantı odası tarzında bir mekan düşünülmelidir.
- Fuaye ve yeme-içme alanları arasına konumlandırılacak ek tuvaletler. Bu tuvaletlerin, özel geceler dışında kullanıma kapalı olması ve kilitlenebilir olması tavsiye edilir.
- Salonu kullanacak maksimum insan kapasitesi düşünülerek hazırlanacak ek yangın çıkışları ve yolları.
- Özel etkinliklerde gerekebilecek ek güvenlik personeli ve ilk yardım ekibi için alan radyo veya televizyon yayınları için basının ve ilgili donanımlarının konumlandırılabilmesi odaları.
- Direkt sahne arkasına bağlı ve gerektiğinde giyinme odaları olabilecek, soyunma kabinleri ve odaları. Bu odalar aynı zamanda tuvalet de içermeli ve kostüm alanına birebir bağlanmalıdır.
- Müşteri memnuniyeti ve ek gelir yaratabilmek için ekstra bar ve yemek servisi alanları, malzeme odaları gibi alanlarda geçici barlar kurulabilir ancak bu yapılırken, plan aşamasında bile, bar hazırlıkları ve bulaşık yıkama sırasında oluşabilecek ses ve gürültünün hesaplanıp, yalıtılması gerekmektedir. Malzeme odalarında, su girişi ve drenajının olduğu bir nokta tahsis edilirse, dışarıda geçici bir bar oluşturma işlemi son derece basitleşir. Barda oluşabilecek sesin, diğer alanlara aktarımı önleyebilmek için, minimum iki set kapılı bir lobi boşluğu düşünülmelidir. Ayrıca barlar, salona kolayca girişe izin verecek şekilde konumlandırılmalıdır.
- Sahnenin tam karşısına yüksek olarak gelecek şekilde, çift ekranlı panelli bir ışık ve ses kontrol odası düşünülmelidir.

- Etkinlik organizatörü için, salonun girişinin yanında, etkinliği ve ilgili olayları başından sonuna kadar kontrol edebileceği bir oda.
- Depo konusunda da şunlara dikkat edilmelidir; öncelikle yabancı cisimler için gerekli mercilerden depolama onayı alınmalı ve hacimli maddelerin rahatça taşınabilmesi için gerekli giriş ve çıkış kapıları belirlenmelidir (John. ve Campbell. 1999).

3.2.2 Rekreatif Amaçlı Kullanım

Bir çok spor salonunun içine var olan mekanlar, sanat etkinlikleri için gereken imkanı sağlayamazlar. Ancak küçük çapta sergiler, evcil hayvan şovları veya kermesler gibi toplumsal aktiviteler için tatmin edici olabilirler. Standart bir salonu, dört unsurun değişimi ile çok daha kapsamlı ve özellikli bir mekan haline getirmek mümkündür. Bu dört unsur aşağıda sıralanmıştır.

- Malzeme: Duvara veya tavana asılı spor malzemelerinin ve ağların kaldırılabilir olması veya duvara asılı, estetik perdelerle gizlenebilmesi.
- Işıklandırma: Standart spor merkezi aydınlatmalarının, özel etkinlikler için tasarlanmış şekilde değiştirilebilmesi.

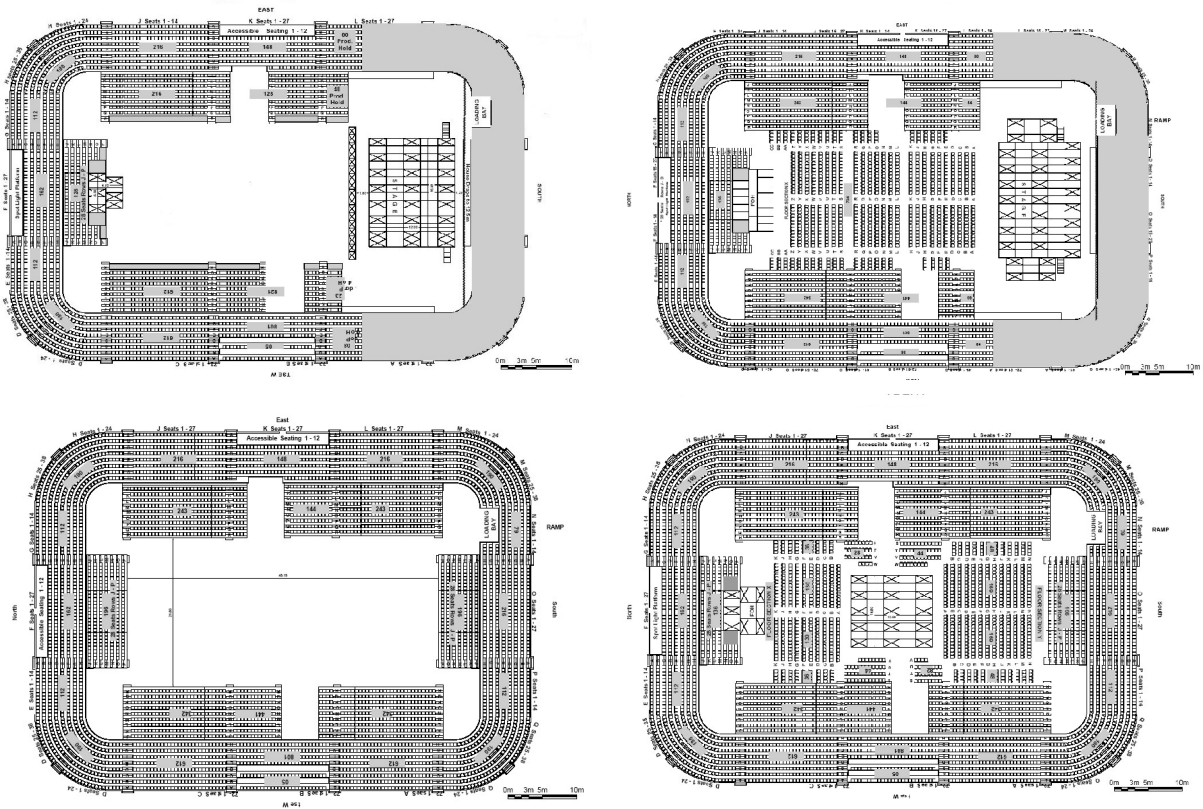
Şekil 3.13 Koln Arena- Alevi Gecesi (www.kizilbayrak.net)

- Dekoratif unsurlar: Salonda spor dışı aktiviteler de söz konusu ise, salonun dekorasyonunda daha ortada renkler kullanılmalıdır. Mesela sahne sanatlarında, aydınlatmanın yaratacağı etkileri daha kolay sağlayabilmek adına daha koyu duvar ve tavan renkleri kullanılır. Bu tarz ayrıntıların atlanmaması gerekmektedir.

Şekil 3.14 AIS Arena-Bir Balo (www.ausport.gov.au)

- İzleyici koltukları: Elbette esnek düzenli koltuklar arzu edilendir ancak salonlar, genelde tribün şeklinde izleyici koltuklarına sahiptirler. Bunun yan etkileri de ancak, çeşitli oturma düzenlerinin yaratılabilmesi için, koltukların sabit olarak planlamaması ile mümkün olabilmektedir.

Şekil 3.15 AIS Arena - Alternatif Oturma Planları (www.ausport.gov.au)

Avustralya'daki AIS Arena spor amaçlı olmayan kullanımlara verilebilecek güzel örneklerden birisidir. Yapı tasarımı kullanımda esneklik faktörü göz önünde tutularak yapılmıştır. Sabit koltuk kapasitesi 2723, teleskopik tribün kapasitesi ise 1591 olan yapı orta alanda sahne kurulması durumunda ise 3451 kişilik, ring kurulması durumunda çevresindeki oturma yerleri ile toplamda 5225 kişilik kapasiteye ulaşmaktadır.

Şekil 3.16 AIS Arena – 2007 Avustralya Dans Şampiyonası (www.ausport.gov.au)

Şekil 3.17 AIS Arena - Alternatif Oturma Planları (www.ausport.gov.au)

Son dönem teknolojik yapılardan ekolojik ve çok amaçlı kullanım esasına göre tasarlanmış bir örnek de Echo Arena Liverpool'dur. Yapı kongre, fuar, spor ve kültürel amaçlı kullanımlar göz önüne alınarak tasarlanmış istenildiği takdirde tek bir mekan olarak kullanılabilen iki ana kütle olarak tasarlanmıştır.

Şekil 3.18 Echo Arena Liverpool – Hava Fotoğrafi (www.accliverpool.com)

Klasik İngiliz spor salonlarında olduğu gibi at nalı şeklindeki tribün tasarımı sayesinde yapı; istenildiği takdirde 3400 m² genişliğindeki oyun alanının yan bloktaki 3725 m² genişliğindeki fuar alanı ile birleştirilerek 2 salonlu bir fuar merkezine dönüştürülebiliyor. Maksimum kapasitesi 10.000 i aşan seyirci kapasitesi ile hem konserler hem de, ring müsabakalarına ev sahipliği yapabilmektedir. Teleskopik tribünler fuar ve ayakta seyirci alan konserler haricinde kullanılmakta ve spor organizasyonlarında salon kapasitesinin 7.500 kişilik olmasını sağlamaktadır.

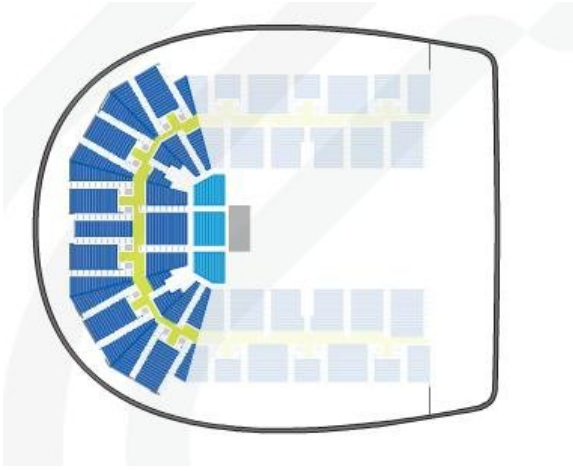
Şekil 3.19 Echo Arena Liverpool – Konser Düzeni (www.accliverpool.com)

Ring Şov ve Müsabakaları Düzeni

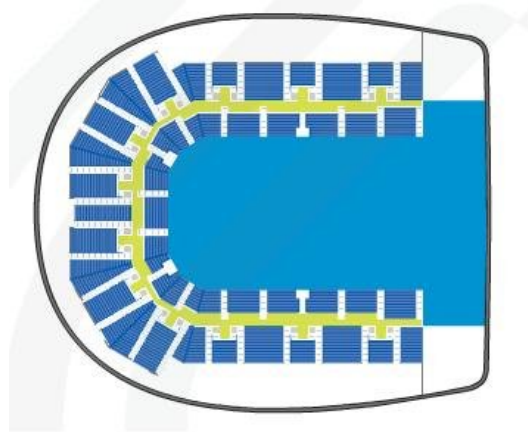
Konser Düzeni

Tiyatro, Sinema Düzeni

Tenis Müsabaka Düzeni

Fuar, Dans Yarışması, Balo vb. Geniş Alan etkinlikleri Düzeni

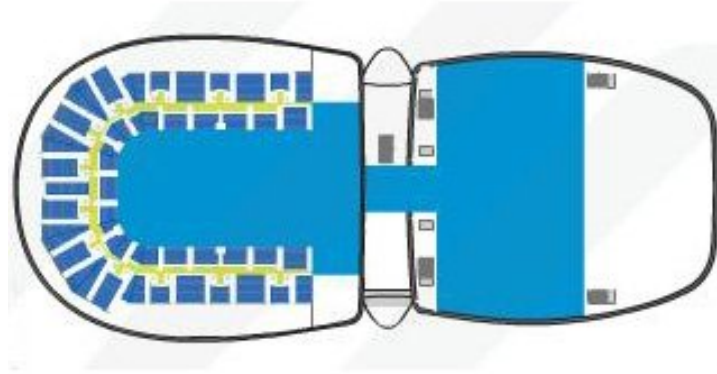
Şekil 3.20 Echo Arena Liverpool – Alternatif Kullanım Planları (www.accliverpool.com)

3.2.3 Ticari Kullanım

Spor salonlarının ticari amaçlı kullanımına kullanıcı ve salon işletmesi olmak üzere iki farklı açıdan bakmak gerekmektedir. Salon işletmeleri için salonda yapılacak birçok aktivite ticari amaç güdebilecekken, kullanıcılar için sınırlı sayıdaki etkinlikler ticari olabilir.

Salon işletmesi ve bağlı bulunduğu merci, salonun ister spor amaçlı ister spor dışı amaçlı olsun çoğu etkinliklere ticari amaçla bakabilmektedir. Kimi salonlar ticari amacı ikinci plana atarak sadece belirli organizasyonlar için salonlarını kullanmakta, kimi salonlar ise gelir elde amacı ile birçok etkinliğe kapılarını açarak ticari amaçla kullanılmakta, salonu belirli şartlar altında öncül etkinliklerden arta kalan zamanlarda kiralamaktadırlar. Bu tip salonlarda, spor salonunun bağlı bulunduğu kurum veya kuruluşlar için ciddi bir yatırım olan spor salonlarında yapılan birçok etkinlik her ne amaçla yapılsa yapılsın, salon işletmesi açısından ticari amaçla yapılan etkinliklerdir.

Özellikler devlet ve yerel yönetimlere bağlı olan salonlarda hem spor amaçlı hem spor dışı etkinlikler gelir elde etmek amacı ile kiralanmaktadırlar.

Şekil 3.21 Echo Arena Liverpool – Fuar Kullanım Planı (www.accliverpool.com)

Spor salonlarının ticari kullanımı kavramı bir diğer açıdan kullanıcı odaklı bir kavram olup, salonu kullanan katılımcı ve ziyaretçilerin ticari hedefleri doğrultusunda kullanımları ile ortaya çıkmaktadır. Genellikle fuarlar, müzayedeler, defileler spor salonlarının ticari amaçla kullanıldıkları etkinliklerdir.

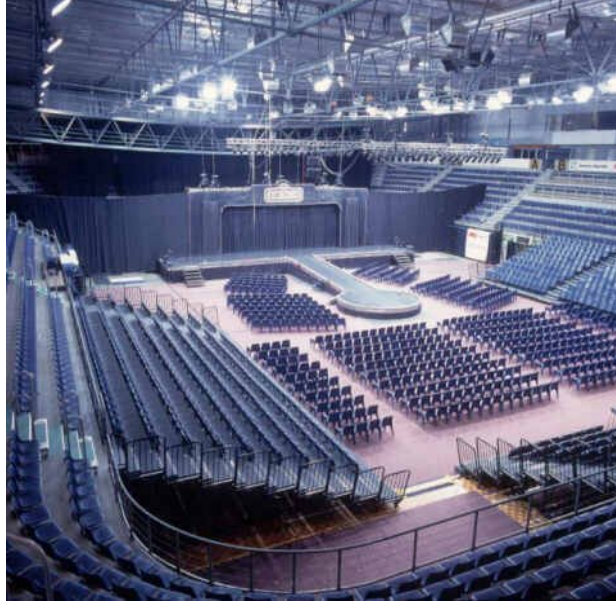

Şekil 3.22 Northgate Spor Salonunda 1970 lerde Bir Araba Fuarı (Berin, 1981)

Spor dışı etkinliklerin tamamında olduğu gibi spor salonunun zemininin olası zarar ve yıpranmalardan korunması için önlemlerin alınması gerekmektedir. Spor salonu fuarlar gibi spor dışı aktivitelere de ev sahipliği yapacaksa, doğrudan dışarıya açılan geniş ve yüksek çıkış kapıları gerekebilmektedir. Salonun oyun alanı ile kolaylıkla ilişki kurabilen depo alanları ve sergilenecek ürünlerin giriş çıkışı için yeterli büyüklükte ve konumda çıkış kapılarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Şekil 3.23 Bilgisayar Fuarı Rothwell Sports Centre- İngiltere (www.donowdo.com)

Şekil 3.24 AIS Arena - Alternatif Oturma Planları (www.ausport.gov.au)

3.2.4 Toplantı ve Kongre Amaçlı Kullanım

Spor salonlarının küçük değişikliklerle bir toplantı veya kongre merkezine dönüştürülmesi mümkündür. Salonda oluşturulacak geçici oturma alanları ve etkinliklere özel sahne ve kürsülerin kurulması ile ve mevcut tribünlerin kullanılması ile yüksek katılımlı toplantı ve kongreler yapılabilmesi, bu tarz etkinlikler için spor salonlarını oldukça cazip kılmaktadır. Dernekler, vakıflar, siyasi partiler katılımcı sayısının çok olduğu toplantı, semineri kongre etkinliklerini spor salonlarında yapmaktadırlar. Özellikle Türkiye’de parti kongrelerinin neredeyse tamamı spor salonlarında yapılmaktadır.

Şekil 3.25 Parti Kongresi Rize Spor Salonu (www.ikizdere.net)

3.2.5 Zorunlu Durumlarda Kullanım

Spor Salonlarının kullanım çeşitliliğinde hayati öneme sahip bir özelliği de zorunlu hallerde barınma ve depolama ihtiyacını karşılayabilmesidir. Ülkemizi de tehdit eden deprem felaketleri başta olmak üzere, kasırga, sel vb. durumlarda evsiz kalmış insanların ya da kış aylarında dışarıda durulmayacak kadar soğuk olan günlerde evsizlerin barındırıldığı yerler olarak spor salonları kullanıma açılabilir.

Sadece afet durumları değil, konaklama ünitelerinin yetersiz kalması durumunda da spor salonları bu görevi yerine getirebilmektedirler. Örneğin Çin Merkez Üniversitesi, okula yeni başlayan öğrencilerin ailelerine bedava kalacak yer hizmeti sunması gibi. Üniversiteye yeni başlayan çocuklarını okulun ilk günlerinde yalnız bırakmak istemeyen yüzlerce anne ve baba geceyi üniversitenin kendilerine açtığı spor salonunda geçirdiler. Şekil 3.14 de görüldüğü gibi yüzlerce anne baba yan yana dizilmiş yataklarda uyuyor.

Şekil 3.26 Çin Merkez Üniversitesinde Konaklayan Öğrenci Velileri
(bayesianheresy.blogspot.com)

Afet durumlarında çadır alanları olarak boş araziler, parklar ve spor alanları kullanılabilir. Ama soğuktan ve yağmurdan korunabilmek için kapalı mekanlarda bulunmak konfor şartları açısından çok daha elverişlidir. Spor salonları kapalı olmaları açısından bu gibi durumlarda en uygun hizmeti sağlarlar.

Şekil 3.27 Deprem Sonrası Sichuan Eyaleti'nde ki Bir Üniversite Stadyumu
(www.msnbc.msn.com)

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Sichuan Eyaletinde 12 Mayıs 2008 tarihinde meydana gelen 7.4 lük deprem felaketi sonrasında da halkın bir kısmı Spor Salonlarında geçici olarak barındırılmıştı.

Şekil 3.28 Deprem Sonrası Sichuan Eyaleti'nde ki Bir Spor Salonu (www.dailymail.co.uk)

Houston kentini 2004 yılında vuran ve birçok insanın evsiz kalmasına neden olan Katerina Kasırgası sonrası Houston Astrodome'da yaklaşık 18.000 kişi ikamet edebilmişti. Kasırganın etkileri uzun süre devam etmişti. Tesise sığınan insanların kontrol altında belirli bir yerde toplanıp gerekli yardımlara ulaşabilmiş, güvenlik ve yatacak yer ihtiyaçlarını karşılamaları sağlanabilmişti.

Şekil 3.29 Katerina Kasırgası Sırasında Houston Astrodome (Arcitecturmuseum. 2007)

Şekil 3.30 Katerina Kasırgası Sırasında Houston Astrodome (i.pbase.com)

Şekil 3.31 Katerina Kasırgası Sırasında Houston Astrodome (www.boston.com)

Tek bir çatı altına toplanan bu insanlar ulaşmak isteyip ulaşamadıkları yakınlarını da bu sayede ulaşma imkanı bulabilmektedirler.

Soğuk kış günlerinde de donma sonucu ölüm olaylarına karşın belediyeler tarafından toplanan evsizler huzurevleri ve konaklama merkezlerinde yer kalmamsı durumunda belirlenen spor salonlarına alınır. Bu spor salonlarında barınmanın dışında temizlik ve yemek imkanlarından da faydalanmaları mümkün olacaktır. Aynı zamanda kayıt altına alınmaları da mümkün olan bu insanların devletin çeşitli yardım kurumlarına yönlendirilmeleri, ailelerine ulaştırılmaları vb. yardımları almaları da sağlanmış olur. Örneğin 2006 ocak ayı içerisinde İstanbul'da Alibeyköy'de 472 evsizin kayıt altına alındığı spor salonunda 170 kişi çeşitli kurumlara nakledildi. 35 evsiz memleketine gönderilirken 7 kişinin de ailesi bulunarak teslim edildi. 133 evsizde kendi isteğiyle ayrıldığını bilmekteyiz (www.ibb.gov.tr)

Alibeyköy Tervik Aydeniz Spor Salonunda 2006 kış döneminde barınan evsizlerin durumu şu şekilde

- Ailesine teslim edilen 7 kişi
- Memleketine gönderilen 35 kişi
- Hastaneye sevk edilen 22 kişi
- Dar lacezeye yatırılanlar 83 kişi
- Kendi isteğiyle ayrılanlar 133 kişi
- Sokak  ocukları Meslek Edindirme Merkezine gönderilen  ocuk sayısı 7
- Ayvansaray  ocuk Merkezine gönderilen  ocuk sayısı 7
- Gaziosmanpaşa Barınma Merkezi 51
- Mevcut kalan evsiz sayısı 127 kişi (www.ibb.gov.tr)

şekil 3.32 Soğuktan Spor Salonuna Sığınan Evsiz (www.ibb.gov.tr)

4. İGSM'YE BAĞLI SPOR SALONLARINDA KULLANIM ÇEŞİTLİLİĞİ

Spor organizasyon ve tesisleşmesi, özel kişi ve kurumların destek ve teşvikleri ile yaşayan ve gelişen bir yapıya sahip olsa da, bilinçli ve disiplinli bir devlet politikası olmaksızın oluşup, şekillenmesi mümkün değildir. Devlet bu şekilleniş ve ilerleyişi anayasal düzeni ve kanun koyucu yapısı ile güvenceye alır; çağdaş bir tesisleşme politikası izler, spor kültürünü özendirici örnekler oluşturacak bir yapı benimser. Bu amaçlar doğrultusunda kurulmuş olan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Devlet Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren tüzel kişiliği olan bir kuruluştur (<http://www.gsgm.gov.tr>). Öncelikli amaçları arasında;

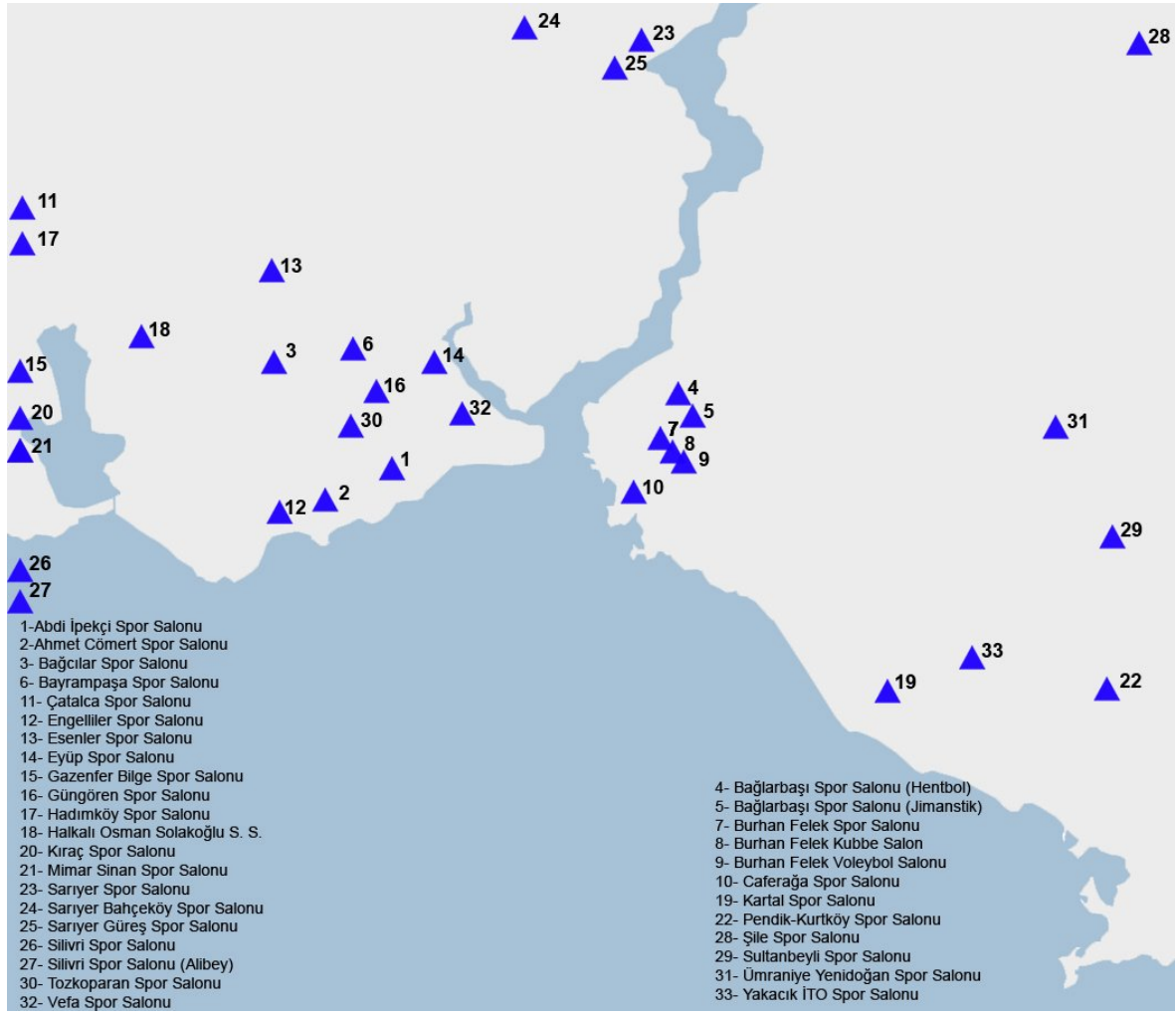
- Vatandaşın ve okuldışı gençlerin fizik, moral güç ve yeteneklerini sağlayan beden eğitimi, oyun, cimmastik ve Spor faaliyetlerini sevk ve idare etmek; gençliğin boş zamanının değerlendirilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek, bilgi ve beceri kursları düzenlemek, gençlerin kötü alışkanlıklardan korunması için gerekli tedbirleri almak, (Resmi Gazete, 28/5/1986)
- Beden eğitimi, gençlik ve spor faaliyetleri için gerekli olan gençlik merkezleri, hostelleri, kampları ile; saha, tesis ve malzemeleri yapmak, yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşın istifadesine sunmak, (Resmi Gazete, 28/5/1986)
- Gençliğin boş zamanlarının değerlendirilmesi hususunda diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak, (Resmi Gazete, 28/5/1986)

Bu görevler doğrultusunda İstanbul'da yapılmış olan GSGM'ye yönetimi altında İGSM'ye bağlı 33 adet Spor Salonu bulunmaktadır. Bu tesisler öncelikli amaçları olan spor faaliyetleri ve kentin ihtiyaçları doğrultusunda spor dışı etkinlikler için kullanılmaktadırlar.

4.1 İGSM'ye Bağlı Spor Salonları ve Spor Amaçlı Kullanımı

Spor salonları; kent içindeki konumları, çok sayıda katılımcı ile yapılan etkinlikler düzenlenen yapılar olarak trafik ve yaya sirkülasyonuna getirdiği yükü oldukça önem taşımaktadır. Kent içinde daha çok ihtiyaç duyulan konut ve okul bölgelerine yakın spor salonları ulaşım kolaylığı ile kullanıcı gruplarının rahatlıkla ulaşmasını sağlar. Bu nedenle kent gelişim planı oluşturulurken spor salonlarının ihtiyaca yönelik lokasyon ve ölçekte olması sağlanmalıdır.

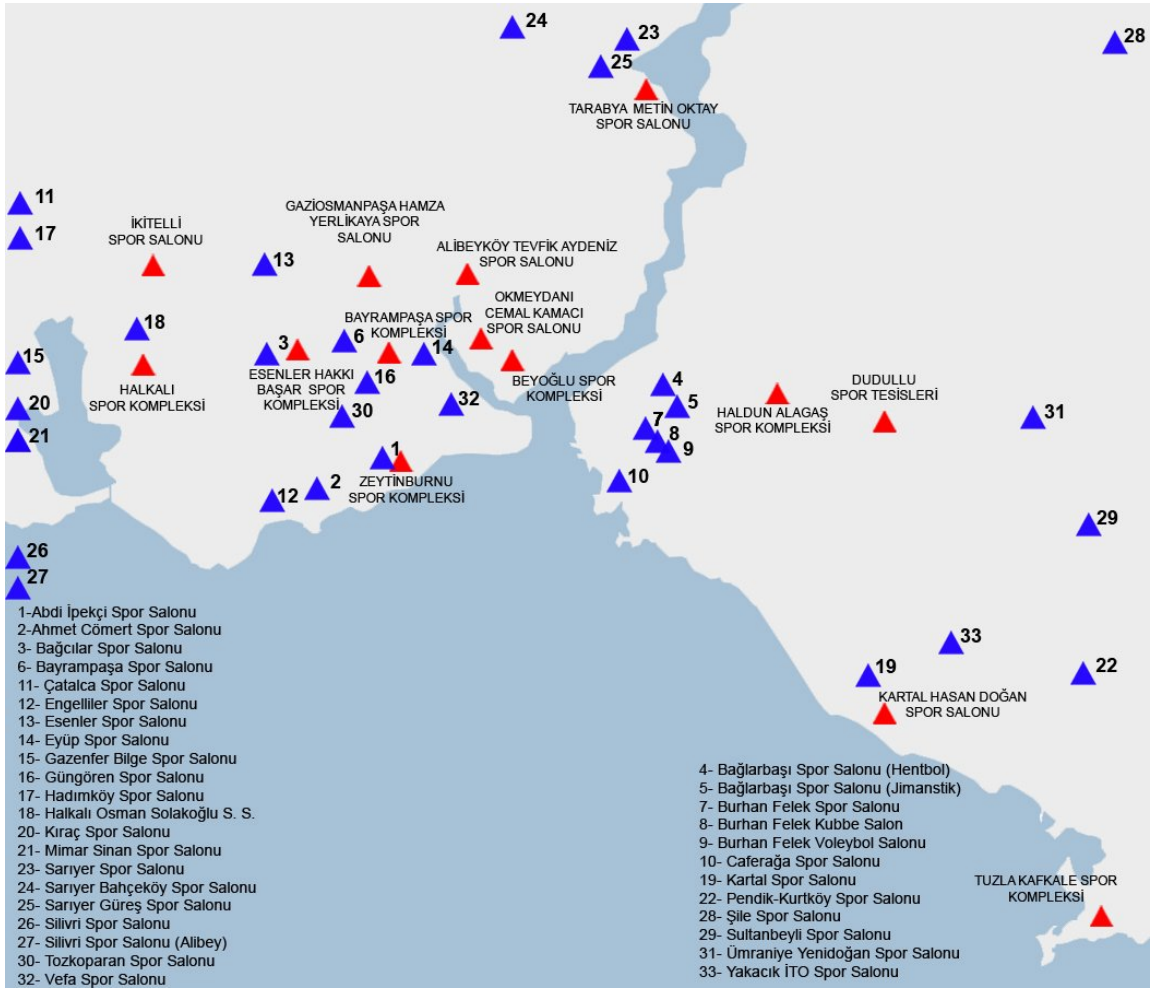
İstanbul genelinde 2008 yıl sonu itibari ile İGSM'ye bağlı 33 adet spor salonu mevcuttur. Bu salonlardan 12 tanesi Anadolu Yakasında, 21 tanesi de Avrupa yakasındadır.

Şekil 4.1 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü'ne Bağlı Spor Salonları

Avrupa yakasındaki Spor Salonları şunlardır; Abdi İpekçi Spor Salonu, Ahmet Cömert Spor Salonu, Bağcılar Spor Salonu, Bayrampaşa Spor Salonu, Çatalca Spor Salonu, Engelliler Spor Salonu, Esenler Spor Salonu, Eyüp Spor Salonu, Gazanfer Bilge Spor Salonu, Güngören Spor Salonu, Hadımköy Spor Salonu, Halkalı Osman Solakoğlu Spor Salonu, Kırcaç Spor Salonu, Mimar Sinan Spor Salonu, Sarıyer Spor Salonu, Sarıyer Bahçeköy Spor Salonu, Sarıyer Güreş Spor Salonu, Silivri Spor Salonu, Silivri Spor Salonu (Alibey), Tozkoparan Spor Salonu, Vefa Spor Salonu.

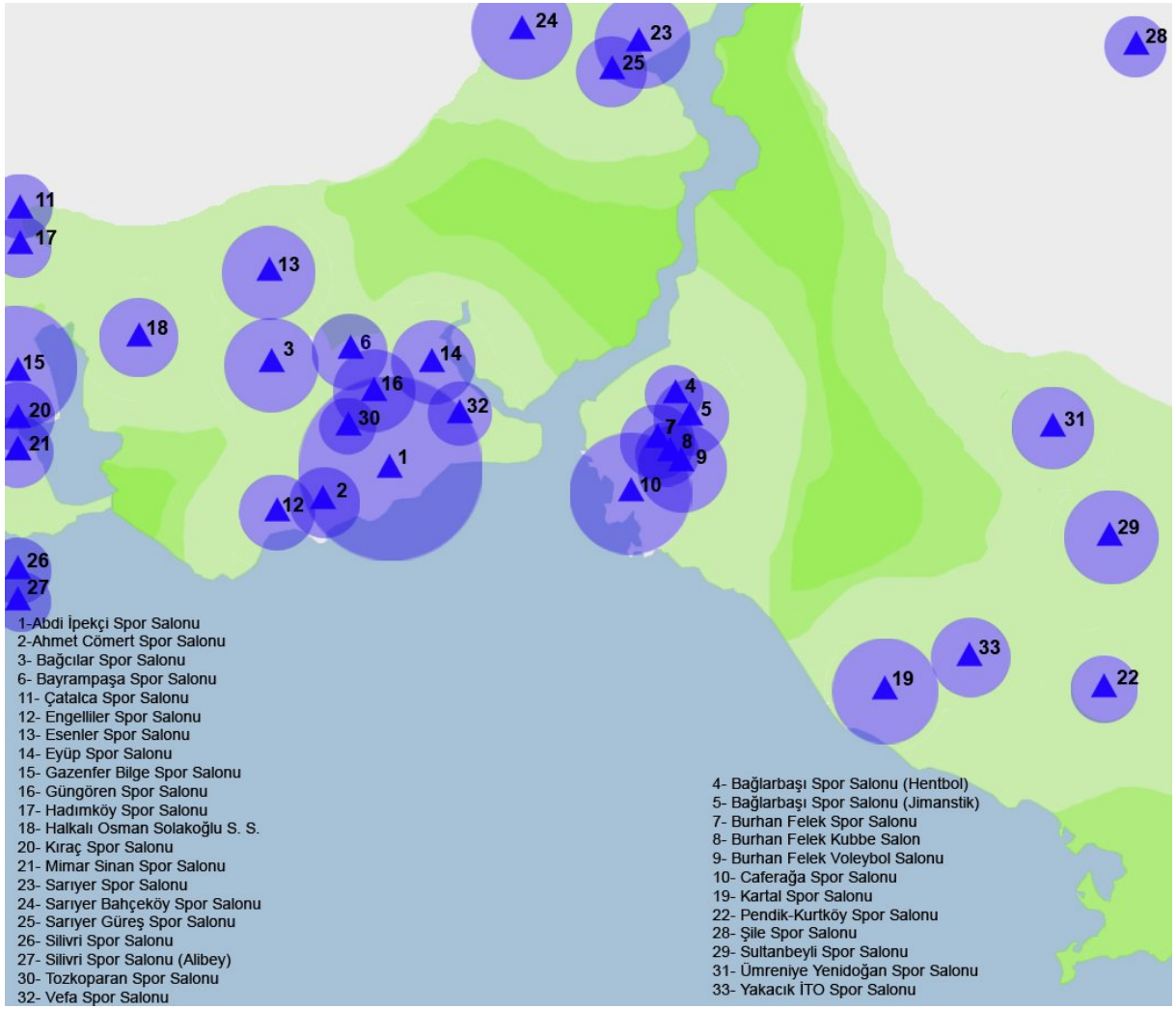
Anadolu Yakasındaki Spor Salonları şunlardır; Burhan Felek Spor Salonu, Burhan Felek Kubbe Salon, Burhan Felek Voleybol Salonu, Bağlarbaşı Spor Salonu (Jımanstik), Bağlarbaşı Spor Salonu (Hentbol), Caferağa Spor Salonu, Kartal Spor Salonu, Pendik-Kurtköy Spor Salonu, Sultanbeyli Spor Salonu, Ümraniye Yenidoğan Spor Salonu, Yakacık İTO Spor Salonu

Şekil 4.2 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü'ne ve İBB Spor Aş.'ye Bağlı Spor Salonları

Salonların kent içindeki dağılımlarına baktığımız zaman Avrupa yakasında ağırlıklı olarak konut bölgelerinde Fatih, Bakırköy, Güngören, Esenler, K. Çekmece, Sarıyer gibi ilçelerde yapılmış olduklarını görmekteyiz. Şekil 4.2 de mavi üçgenler İGSM'ye bağlı spor salonlarını, kırmızı üçgenler ise İBB spor Aş ye bağlı spor salonlarını göstermektedir. Avrupa Yakasında Yerel yönetime bağlı olan spor salonlarına da baktığımızda İGSM nin salon sayısından çok daha az sayıda spor salonun olmasının yanında salonların kent içi dağılımının benzer olduğunu görmekteyiz.

Anadolu yakasında ise Avrupa yakasına nazaran daha fazla konut bölgesi olmasına rağmen daha az sayıda spor salonu mevcuttur. Bu salonların Anadolu yakasındaki dağılımına baktığımızda eski yerleşim birimleri olan Kadıköy de 1 ve Üsküdar da 5 olmak üzere bu merkezlerinde 6 adet spor salonu yer aldığı görülmektedir. Bu durum Anadolu yakasındaki İGSM'ye bağlı spor salonlarının yarısından fazlasının bu iki ilçede olduğunu göstermektedir. Anadolu yakasının diğer salonları ise Kartal, Maltepe, Kurtköy, Şile'dedir.

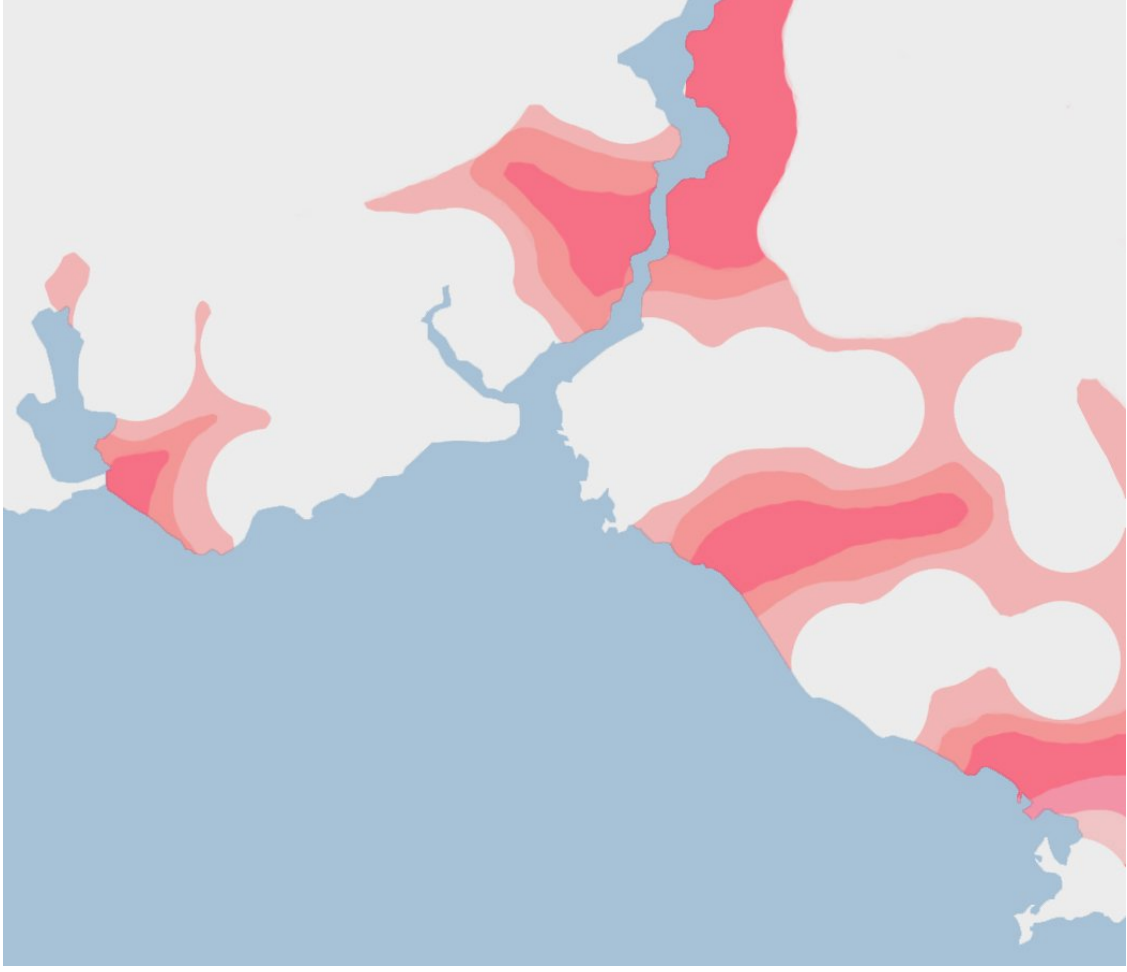

Şekil 4.3 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü'ne Bağlı Spor Salonlarının Kent İçi Ulaşılabilirlik Sınırı

Şekil 4.3 de görülen mor halkalar İGSM'ye bağlı spor salonlularının hizmet ettikleri yakın çevreyi göstermekte, yeşil alanlar ise İGSM'ye bağlı spor salonu bulunmayan bölgeleri göstermektedir.

Avrupa yakasında ki yeşil bölgelere baktığımızda Beşiktaş, Şişli, Kağıthane ve Beyoğlu ilçelerinde ise İGSM'ye bağlı spor salonu bulunmadığı görülmektedir. Anadolu Yakasında ise salon bulunmayan bölgelerin daha çok olduğu görülmektedir. Kadıköy'ün büyük bir bölümü, Ümraniye, Beykoz ve Maltepe ilçesinin büyük bölümünde Spor Salonu mevcut değildir.

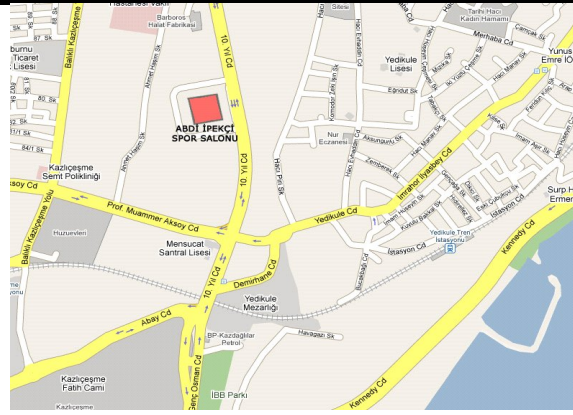
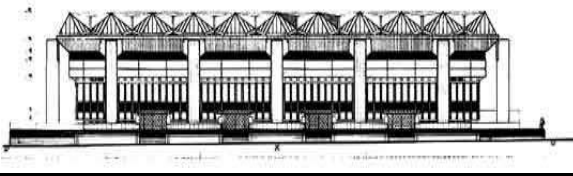
Şekil 4.4 de ki kırmızı alanlar ise merkezi yönetim ve yerel yönetime bağlı spor salonlarının bulunmadığı bölgeleri göstermektedir. İki yönetimde aynı bölgelerde tesisleşme faaliyetleri gösterdiğinde iki harita arasında pek bir farklılık yoktur.

Şekil 4.4 İstanbul’da ki Spor Salonların Kent İçi Ulaşılabilirlik Sınırı Dışındaki Bölgeler

Kentin genelindeki spor salonlarına bakışımızın ardından salonların tekil özelliklerini anlatmaya çalışacağım. İGSM’ye bağlı her bir salon için hazırlamış olduğum tablolarda yapının künyesi; bulunduğu ilçe adresi, kent içindeki konumunun harita üzerinde gösterimi hizmete girdiği yıl ve sporcu, halk, öğrenci vb kullanıcıların hangilerinin salondan faydalandığını görebilirsiniz. Tablonun diğer kısımlarında yapının fiziksel özellikleri, yapının toplam alanı, içinde bulunduğu tesisin alanı, yapım türü ulaşım olanakları ve hangi spor branşlarının tesiste yapılabildiği bilgileri mevcuttur. Bunun yanında ana spor mekanı dışında hangi yardımcı mekanların olduğu da önemli bilgiler arasındadır. Ayrıca tablonun son bölümünde tribün ve oyun alanın özellikleri yer almaktadır. Tablonun sol bölümü görsel bilgilere ayrılmıştır.

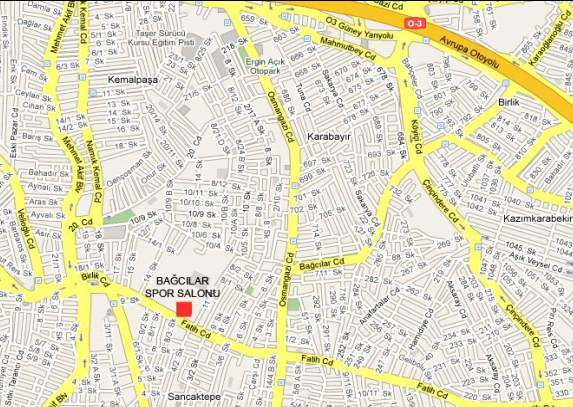
Çizelge 4.1 Abdi İpekçi Spor Salonu Künyesi

ABDİ İPEKÇİ SPOR SALONU		YAPI KÜNYESİ																					
		İlçe : Zeytinburnu Adres : 10. Yıl Cad.																					
		Bağlı Bulunduğu Kurum: Türk Basketbol Geliştirme Vakfı (TÜBGEV) Hizmete Girdiği Yıl : 1989 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular																					
Kent içindeki Konum		Tesisin Fiziksel Özellikleri																					
		Tesisin Toplam Alanı (m ²) : 23.186 Yapı Toplam Alanı (m ²) : Ulaşım Olanakları : Orta Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 900 Yapıma Başlandıği Yıl : 1979 Yapının Tamamlandıği Yıl : 1989 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 2000 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol																					
Hava Fotoğrafı		<table><tr><td>Soyunma odası, duş, wc</td><td>•</td><td>Sağlık Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Sauna</td><td>•</td><td>Hakem Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Ağarlıklı Odası</td><td>•</td><td>Malzeme odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Isınma Salonu</td><td>•</td><td>Fuaye, seyirci Wc</td><td>•</td></tr><tr><td>Masaj Odası</td><td>•</td><td>İdari Büro</td><td>•</td></tr></table>		Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•	Sauna	•	Hakem Odası	•	Ağarlıklı Odası	•	Malzeme odası	•	Isınma Salonu	•	Fuaye, seyirci Wc	•	Masaj Odası	•	İdari Büro	•
Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•																				
Sauna	•	Hakem Odası	•																				
Ağarlıklı Odası	•	Malzeme odası	•																				
Isınma Salonu	•	Fuaye, seyirci Wc	•																				
Masaj Odası	•	İdari Büro	•																				
		Tribünler Sabit Tribün Kapasitesi : 10.750 Tribün Yüksekliği (cm) : 100 Portatif Tribün Kapasitesi : 0 Tribün Aralığı (cm) : 50																					
Salon İçi Atmosfer		Oyun Sahası Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m) : 53x34 Tavan Yüksekliği (m) : 18 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Proje Aşamasında Işıklıdırma : Proje Aşamasında Havalandırma : Proje Aşamasında Skor Levhası : Var Yayın Odası : Var																					
																							
Kesit Çizimi																							

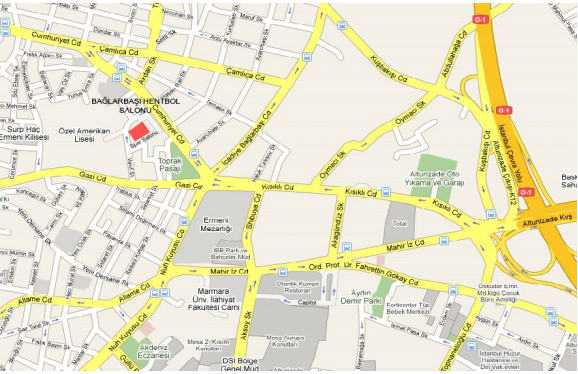
Çizelge 4.2 Ahmet Cömert Spor Salonu Künyesi

AHMET CÖMERT SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe	: Bakırköy	
	Adres	: Ataköy	
	Bağlı Bulunduğu Kurum:	GSGM	
	Hizmete Girdiği Yıl	: 1993	
	Ağarlıklı Kullanıcılar	: Sporcular	
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Taban Alanı (m²)	: 3000	
	Yapı Toplam Alanı (m²)	:	
	Ulaşım Olanakları	: İyi	
	Otopark	: Yok	
	Otoparkın Araç Kapasitesi	: 0	
	Yapıma Başlandığı Yıl	: 1992	
	Yapının Tamamlandığı Yıl	: 1996	
	Yapı Türü	: Betonarme	
	Son Restorasyon Yılı	: 2000	
	Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları	: Basketbol Voleybol	
Yapı Fotoğrağı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası ●
	Sauna	●	Hakem Odası ●
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası ●
	Isınma Salonu	●	Fuaye, seyirci Wc ●
	Masaj Odası		İdari Büro ●
Tribünler			
	Sabit Tribün Kapasitesi	: 1.500	
	Tribün Yüksekliği (cm)	:	
	Portatif Tribün Kapasitesi	: 0	
	Tribün Aralığı (cm)	: 60	
Oyun Sahası			
	Zemin Malzemesi	: Parke	
	Saha Ölçüleri (m²)	: 43x22,5	
	Tavan Yüksekliği (m)	: 12	
	Nizamilik	: Nizami	
	Ses Düzeni	: Var	
	Işıklandırma	: Var	
	Havalandırma	: Var	
	Skor Levhası	: Elektronik	
	Yayın Odası	: Var	
Salon İçi Atmosfer (tbfweb.tbf.org.tr)			

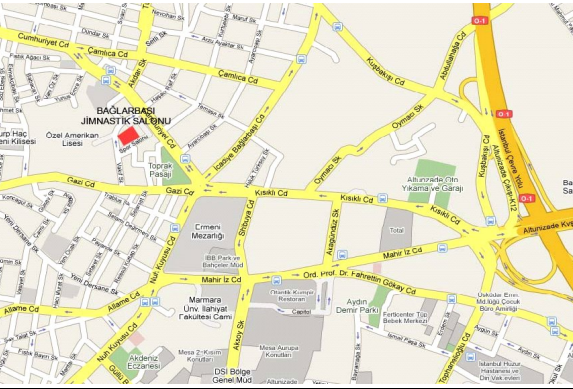
Çizelge 4.3 Bağcılar Olimpik Spor Salonu Künyesi

BAĞCILAR OLİMPİK SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ			
	İlçe	: Bağcılar		
	Adres	:		
	Bağlı Bulunduğu Kurum:	Hazineden GSGM'ye tahsisli		
	Hizmete Girdiği Yıl	: 2001		
	Ağarlıklı Kullanıcılar	: Sporcular, Halk		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri			
	Tesisin Toplam Alanı (m ²)	: 50.000		
	Yapı Toplam Alanı (m ²)	: 9.000		
	Ulaşım Olanakları	: Orta		
	Otopark	: Var		
	Otoparkın Araç Kapasitesi	: 800		
Yapıma Başlandıği Yıl	: 1998			
Yapının Tamamlandıği Yıl	: 2001			
Yapı Türü	: Betonarme			
Son Restorasyon Yılı	:			
Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları :				
Yapı Fotoğrafi (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası	●
	Sauna	●	Hakem Odası	●
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	●
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	●
	Masaj Odası		İdari Büro	●
	Tribünler			
Sabit Tribün Kapasitesi	: 2500			
Tribün Yüksekliği (cm)	: 0			
Portatif Tribün Kapasitesi	: 1000			
Tribün Aralığı (cm)	: 70			
Oyun Sahası				
Zemin Malzemesi	: Parke			
Saha Ölçüleri (m ²)	: 1500			
Tavan Yüksekliği (m)	: 18			
Nizamilik	: Nizami			
Ses Düzeni	: Proje Aşamasında			
Işıklandırma	: Proje Aşamasında			
Havalandırma	: Proje Aşamasında			
Skor Levhası	: Elektronik			
Yayın Odası	: Var			
Salon İçi Atmosfer (www.istanbul-gsim.gov.tr)				

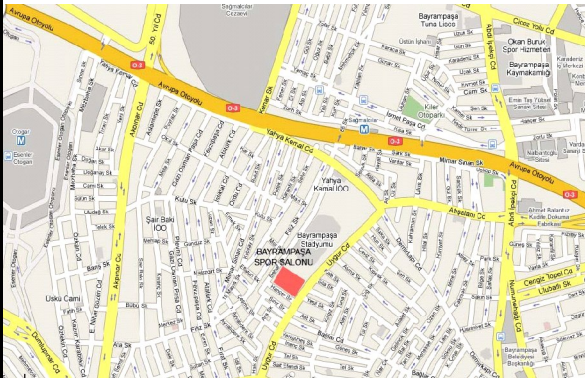
Çizelge 4.4 Bağlarbaşı (Hentbol) Spor Salonu Künyesi

BAĞLARBAŞI HENTBOL SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe	: Üsküdar	
	Adres	: Cumhuriyet Cad. Vakıf Sok.	
	Bağlı Bulunduğu Kurum:	GSGM	
	Hizmete Girdiği Yıl	: 1976	
	Ağarlıklı Kullanıcılar	: Sporcular, Öğrenciler	
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m ²)	:	
	Yapı Toplam Alanı (m ²)	:	
	Ulaşım Olanakları	: İyi	
	Otopark	: Var	
	Otoparkın Araç Kapasitesi	: 60	
	Yapıma Başlandığı Yıl	:	
	Yapının Tamamlandığı Yıl	:	
	Yapı Türü	: Betonarme	
	Son Restorasyon Yılı	: 1999	
	Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları	: Hentbol, Voleybol	
Hava Fotoğrafi (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası ●
	Sauna		Hakem Odası ●
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası ●
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc ●
	Masaj Odası		İdari Büro ●
	Tribünler		
	Sabit Tribün Kapasitesi	: 500	
	Tribün Yüksekliği (cm)	: 100	
	Portatif Tribün Kapasitesi	: 0	
	Tribün Aralığı (cm)	: 60	
Salon İçi Atmosfer (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Oyun Sahası		
	Zemin Malzemesi	: Parke	
	Saha Ölçüleri (m ²)	: 40x16	
	Tavan Yüksekliği (m)	: 9	
	Nizamilik	: Nizami değil	
	Ses Düzeni	: Var	
	Işıklandırma	: Var	
	Havalandırma	: Var	
	Skor Levhası	: Hareketli	
	Yayın Odası	: Yok	

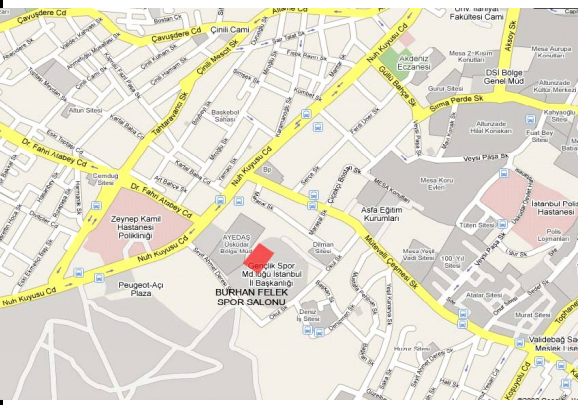
Çizelge 4.5 Bağlarbaşı (Jimnastik) Spor Salonu Künyesi

BAĞLARBAŞI JİMNASTİK SALONU	YAPI KÜNYESİ																				
	İlçe : Üsküdar Adres : Cumhuriyet Cad. Vakıf Sok. Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1976 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenciler																				
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri																				
	Tesisin Toplam Alanı (m ²) : Yapı Toplam Alanı (m ²) : Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 60 Yapıma Başlandıği Yıl : Yapının Tamamlandıği Yıl : Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 2000 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Jimnastik																				
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	<table><tr><td>Soyunma odası, duş, wc</td><td>•</td><td>Sağlık Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Sauna</td><td></td><td>Hakem Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Ağarlıklı Odası</td><td></td><td>Malzeme odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Isınma Salonu</td><td></td><td>Fuaye, seyirci Wc</td><td>•</td></tr><tr><td>Masaj Odası</td><td></td><td>İdari Büro</td><td>•</td></tr></table>	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•	Sauna		Hakem Odası	•	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•	Masaj Odası		İdari Büro	•
Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•																		
Sauna		Hakem Odası	•																		
Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•																		
Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•																		
Masaj Odası		İdari Büro	•																		
	Tribünler Sabit Tribün Kapasitesi : 500 Tribün Yüksekliği (cm) : 100 Portatif Tribün Kapasitesi : 0 Tribün Aralığı (cm) : 60 Oyun Sahası Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m ²) : 40x16 Tavan Yüksekliği (m) : 9 Nizamilik : Nizami değil Ses Düzeni : Var Işıklandırma : Var Havalandırma : Var Skor Levhası : Hareketli Yayın Odası : Yok																				
Salon İçi Atmosfer (www.istanbul-gsim.gov.tr)																					

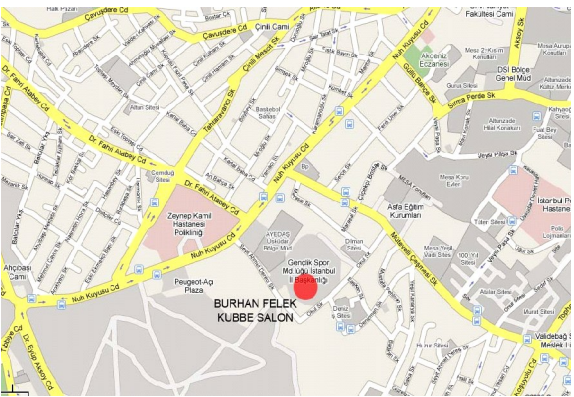
Çizelge 4.6 Bayrampaşa Spor Salonu Künyesi

BAYRAMPAŞA SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe	: Bayrampaşa	
	Adres	: Uygur Cad. Altıntepsi	
	Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM		
	Hizmete Girdiği Yıl	: 1988	
	Ağarlıklı Kullanıcılar	: Sporcular, Öğrenciler	
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m²)	: 36.000	
	Yapı Toplam Alanı (m²)	: 17.700	
	Ulaşım Olanakları	: İyi	
	Otopark	: Var	
	Otoparkın Araç Kapasitesi	: 150	
	Yapıma Başlandıği Yıl	: 1990	
	Yapının Tamamlandıği Yıl	: 1991	
	Yapı Türü	: Betonarme	
	Son Restorasyon Yılı	: 1999	
	Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol, Voleybol, Hentbol, Okçuluk		
Hava Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası
	Sauna		Hakem Odası
	Ağarlık Odası		Malzeme odası
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc
	Masaj Odası		İdari Büro
	Tribünler		
	Sabit Tribün Kapasitesi	: 500	
	Tribün Yüksekliği (cm)	: 100	
	Portatif Tribün Kapasitesi	: 0	
	Tribün Aralığı (cm)	: 60	
Salon İçi Atmosfer	Oyun Sahası		
	Zemin Malzemesi	: Parke	
	Saha Ölçüleri (m²)	: 44x22	
	Tavan Yüksekliği (m)	: 8	
	Nizamilik	: Nizami	
	Ses Düzeni	: Var	
	İşıklandırma	: Var	
	Havalandırma	: Var	
	Skor Levhası	: Elektronik	
	Yayın Odası	: Yok	

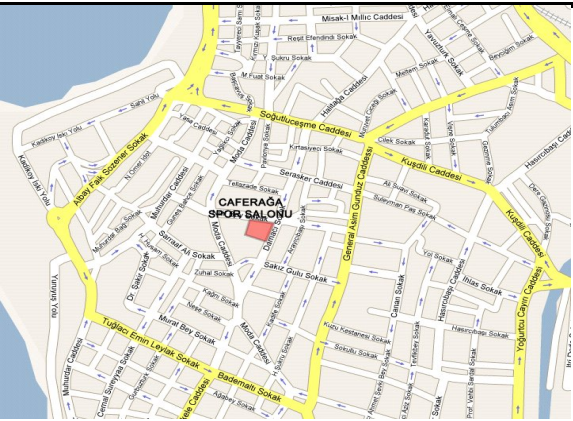
Çizelge 4.7 Burhan Felek Spor Salonu Künyesi

BURHAN FELEK SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ																				
	İlçe : Üsküdar Adres : Nuhkuyusu Cad. Zeynepkamil Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1972 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Halk, Öğrenciler																				
Kent İçindeki Konum	Tesisin Fiziksel Özellikleri																				
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : 75.000 Yapı Toplam Alanı (m²) : Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 120 Yapıma Başlandıği Yıl : Yapının Tamamlandıği Yıl : 1972 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 1997 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dallarları : Güreş, Judo Voleybol, Masa Tenisi, Tekvando, Badminton																				
Yapı Fotoğrafi	<table><tr><td>Soyunma odası, duş, wc</td><td>•</td><td>Sağlık Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Sauna</td><td></td><td>Hakem Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Ağarlıklı Odası</td><td></td><td>Malzeme odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Isınma Salonu</td><td>•</td><td>Fuaye, seyirci Wc</td><td>•</td></tr><tr><td>Masaj Odası</td><td>•</td><td>İdari Büro</td><td>•</td></tr></table>	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•	Sauna		Hakem Odası	•	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•	Isınma Salonu	•	Fuaye, seyirci Wc	•	Masaj Odası	•	İdari Büro	•
Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•																		
Sauna		Hakem Odası	•																		
Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•																		
Isınma Salonu	•	Fuaye, seyirci Wc	•																		
Masaj Odası	•	İdari Büro	•																		
	Tribünler																				
	Sabit Tribün Kapasitesi : 1.033 Tribün Yüksekliği (cm) : 100 Portatif Tribün Kapasitesi : 0 Tribün Aralığı (cm) : 60																				
Salon İçi Atmosfer	Oyun Sahası																				
	Zemin Malzemesi : Tarafleks Saha Ölçüleri (m²) : 30x18 Tavan Yüksekliği (m) : 9 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var Işıklandırma : Var Havalandırma : Var Skor Levhası : Elektronik Yayın Odası : Var																				

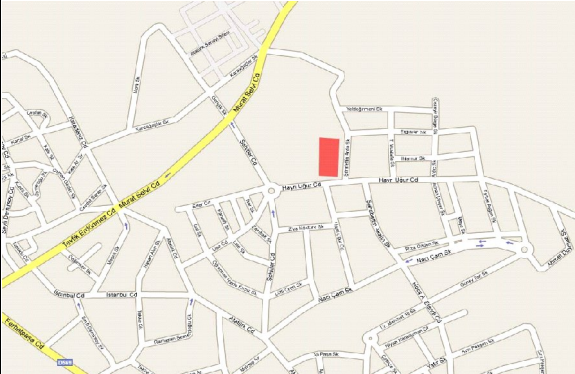
Çizelge 4.8 Burhan Felek Kubbe Salonu Künyesi

BURHAN FELEK KUBBE SALON	YAPI KÜNYESİ																				
	İlçe : Üsküdar Adres : Nuhkuyusu Cad. Zeynepkamil Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1994 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Halk, Öğrenciler																				
Kent İcindeki Konum	Tesisin Fiziksel Özellikleri																				
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : 75.000 Yapı Toplam Alanı (m²) : Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 120 Yapıma Başlandığı Yıl : 1991 Yapının Tamamlandığı Yıl : 1994 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 1995 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dallarını : Basketbol, Badminton, Judo, Masa Tenisi, Jimnastik, Eskrim																				
Yapı Fotografi	<table><tr><td>Soyunma odası, duş, wc</td><td>•</td><td>Sağlık Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Sauna</td><td></td><td>Hakem Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Ağarlıklı Odası</td><td></td><td>Malzeme odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Isınma Salonu</td><td></td><td>Fuaye, seyirci Wc</td><td>•</td></tr><tr><td>Masaj Odası</td><td></td><td>İdari Büro</td><td>•</td></tr></table>	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•	Sauna		Hakem Odası	•	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•	Masaj Odası		İdari Büro	•
Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•																		
Sauna		Hakem Odası	•																		
Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•																		
Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•																		
Masaj Odası		İdari Büro	•																		
	Tribünler																				
	Sabit Tribün Kapasitesi : 120 Tribün Yüksekliği (cm) : 120 Portatif Tribün Kapasitesi : 0 Tribün Aralığı (cm) : 40																				
	Oyun Sahası																				
	Zemin Malzemesi : Sentetik Saha Ölçüleri (m²) : 32x25 Tavan Yüksekliği (m) : 9 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var Işıklandırma : Var Havalandırma : Var Skor Levhası : Elektronik Yayın Odası : Yok																				
Salon İc Atmosfer																					

Çizelge 4.9 Caferağa Spor Salonu Künyesi

CAFERAĞA SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : Kadıköy Adres : Caferağa mah. Sakız Sok. Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1987 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenci		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m ²) : Yapı Toplam Alanı (m ²) : Ulaşım Olanakları : Orta Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 150 Yapıma Başlandıği Yıl : 1998 Yapının Tamamlandıği Yıl : 2000 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : - Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol, Voleybol		
Yapı Fotoğrafi (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası •
	Sauna		Hakem Odası •
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası •
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc •
	Masaj Odası		İdari Büro •
Tribünler			
Sabit Tribün Kapasitesi : 1.700 Tribün Yüksekliği (cm) : 120 Portatif Tribün Kapasitesi : 0 Tribün Aralığı (cm) : 60			
Oyun Sahası			
Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m) : 37x25 Tavan Yüksekliği (m) : 8 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var			
Salon İç Atmosferi (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Işıklandırma : Var Havalandırma : Var Skor Levhası : Elektronik Yayın Odası : Var		

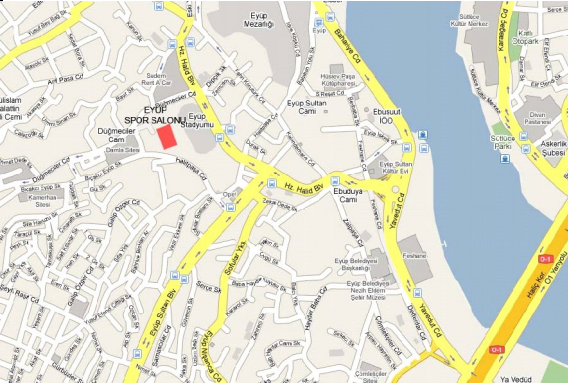
Çizelge 4.10 Çatalca Spor Salonu Künyesi

ÇATALCA SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : Çatalca Adres : Ferhatpaşa Mah. Hatri Uğur cad. Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1980 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenciler		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : 24.000 Yapı Toplam Alanı (m²) : 1.000 Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Yok Otoparkın Araç Kapasitesi : - Yapıma Başlandığı Yıl : 1978 Yapının Tamamlandığı Yıl : 1980 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 1999 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları :Basketbol, Güreş, Taekwondo, Karete		
Hava Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası ●
	Sauna		Hakem Odası ●
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası ●
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc ●
	Masaj Odası		İdari Büro ●
	Tribünler		
	Sabit Tribün Kapasitesi : 350		
	Tribün Yüksekliği (cm) : 100		
	Portatif Tribün Kapasitesi : Yok		
	Tribün Aralığı (cm) : 60		
Salon İçi Atmosfer	Oyun Sahası		
	Zemin Malzemesi : Parke		
	Saha Ölçüleri (m) : 45x20		
	Tavan Yüksekliği (m) : 8		
	Nizamilik : Nizami		
	Ses Düzeni : Yok		
	Işıklandırma : Var		
	Havalandırma : Yok		
	Skor Levhası : Yok		
	Yayın Odası : Yok		

Çizelge 4.11 Engelliler Spor Salonu Künyesi

ENGELLİLER SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : Bahçelievler Çocuk Esirgeme Sitesi Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1999 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : 1.680 Yapı Toplam Alanı (m²) : 1.400 Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 300 Yapıma Başlandığı Yıl : 1992 Yapının Tamamlandığı Yıl : 1998 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol, Voleybol		
Hava Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası
	Sauna		Hakem Odası
	Ağarlık Odası		Malzeme odası
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc
	Masaj Odası		İdari Büro
	Tribünler		
Sabit Tribün Kapasitesi : 492			
Tribün Yüksekliği (cm) : 150			
Portatif Tribün Kapasitesi : Yok			
Tribün Aralığı (cm) : 100			
Oyun Sahası			
Zemin Malzemesi : Parke			
Saha Ölçüleri (m) : 45x20			
Tavan Yüksekliği (m) : 12			
Nizamilik : Nizami			
Ses Düzeni : Var			
Işıklıandırma : Var			
Havalandırma : Var			
Skor Levhası : Elektronik			
Yayın Odası : Yok			
Salon İçi Atmosfer			

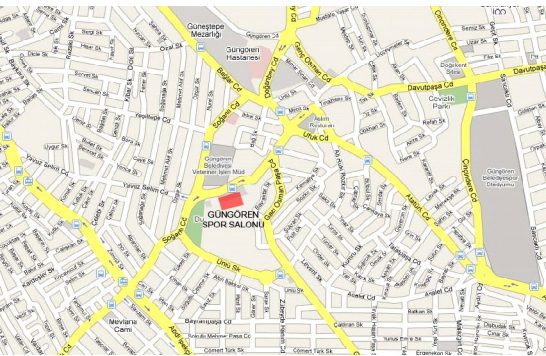
Çizelge 4.12 Eyüp Spor Salonu Künyesi

EYÜP SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ																				
	İlçe : Bağcılar Adres : Dümenciler Cad. İslambey Mah. Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1982 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Halk, Öğrenciler																				
Kent İcindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri																				
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : - Yapı Toplam Alanı (m²) : - Ulaşım Olanakları : Orta Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 70 Yapıma Başlandığı Yıl : 1981 Yapının Tamamlandığı Yıl : 1982 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 2000 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol Güreş, Masatenisi, Taekwondo <table><tr><td> Soyunma odası, duş, wc</td><td> • </td><td> Sağlık Odası</td><td> • </td></tr><tr><td> Sauna</td><td> </td><td> Hakem Odası</td><td> • </td></tr><tr><td> Ağarlık Odası</td><td> </td><td> Malzeme odası</td><td> • </td></tr><tr><td> Isınma Salonu</td><td> </td><td> Fuaye, seyirci Wc</td><td> • </td></tr><tr><td> Masaj Odası</td><td> • </td><td> İdari Büro</td><td> • </td></tr></table>	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•	Sauna		Hakem Odası	•	Ağarlık Odası		Malzeme odası	•	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•	Masaj Odası	•	İdari Büro	•
Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•																		
Sauna		Hakem Odası	•																		
Ağarlık Odası		Malzeme odası	•																		
Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•																		
Masaj Odası	•	İdari Büro	•																		
Yapı Fotoğrafi (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Tribünler																				
	Sabit Tribün Kapasitesi : 750 Tribün Yüksekliği (cm) : 150 Portatif Tribün Kapasitesi : - Tribün Aralığı (cm) : 90																				
Salon İçi Atmosfer (www.eyup.bel.tr)	Oyun Sahası																				
	Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m) : 30 x 18 Tavan Yüksekliği (m) : 18 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var Işıklandırma : Var Havalandırma : Var Skor Levhası : Elektronik Yayın Odası : Yok																				

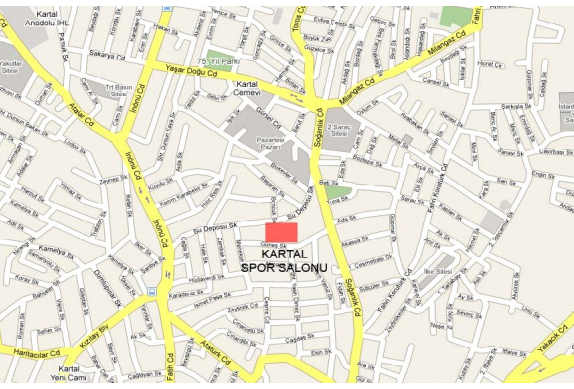
Çizelge 4.13 Gazanfer Bilge Spor Salonu Künyesi

GAZANFER BİLGE SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : B. Çekmece Adres : 19 Mayıs Mah. Hilal Cad. Okul Sok. Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 2006 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenciler		
Kent içindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m ²) : Yapı Toplam Alanı (m ²) : 3400 m ² Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 30 Yapıma Başlandıği Yıl : 2005 Yapının Tamamlandıği Yıl : 2006 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : - Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Voleybol, Basketbol , Boks, Güreş, Badminton		
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası •
	Sauna	•	Hakem Odası •
	Ağarlık Odası		Malzeme odası •
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc •
	Masaj Odası		İdari Büro •
Tribünler			
Sabit Tribün Kapasitesi : 2500 Tribün Yüksekliği (cm) : 80 Portatif Tribün Kapasitesi : Yok Tribün Aralığı (cm) :			
Oyun Sahası			
Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m ²) : 43x27 Tavan Yüksekliği (m) : 13,52 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var Işıklandırma : İyi Havalandırma : İyi Skor Levhası : Elektronik Skorbord Yayın Odası : Var			

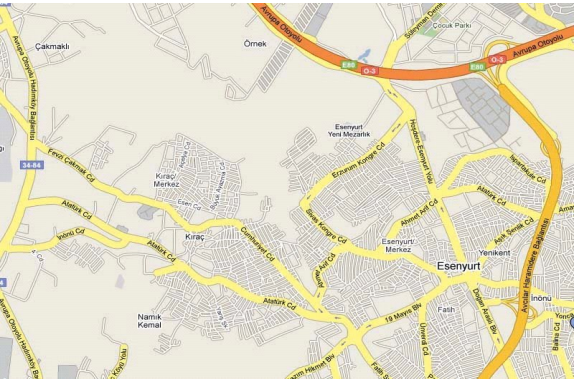
Çizelge 4.14 Güngören Spor Salonu Künyesi

GÜNGÖREN SPOR SALONU		YAPI KÜNYESİ	
		İlçe : Bağcılar Adres : Köyiçi Güngören Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1983 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular,Öğrenciler	
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)		Tesisin Fiziksel Özellikleri	
		Tesisin Toplam Alanı (m²) : 17.000 Yapı Toplam Alanı (m²) : Ulaşım Olanakları : Kötü Otopark : Yok Otoparkın Araç Kapasitesi : - Yapıma Başlandıği Yıl : 1975 Yapının Tamamlandıği Yıl : 1982 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 2005 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dallarları : Basketbol, Voleybol, Halter, Hentbol, Taekwondo,	
Hava Fotoğrafi (www.istanbul-gsim.gov.tr)		Soyunma odası, duş, wc • Sağlık Odası • Sauna • Hakem Odası • Ağarlıklı Odası • Malzeme odası • Isınma Salonu • Fuaye, seyirci Wc • Masaj Odası • İdari Büro •	
		Tribünler Sabit Tribün Kapasitesi : 350 Tribün Yüksekliği (cm) : 150 Portatif Tribün Kapasitesi : Yok Tribün Aralığı (cm) : 60	
Salon İçi Atmosfer (www.istanbul-gsim.gov.tr)		Oyun Sahası Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m) : 50x20 Tavan Yüksekliği (m) : 7 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Yok Işıklandırma : Orta Havalandırma : Var Skor Levhası : Var Yayın Odası : Yok	

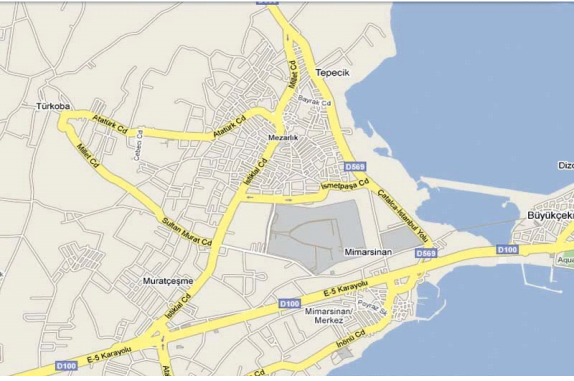
Çizelge 4.15 Kartal Spor Salonu Künyesi

KARTAL SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ																				
	İlçe : Kartal Adres : Ayaklı Su Deposu Karşısı, Karlıktepe Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1990 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, öğrenciler																				
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri																				
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : 2.500 Yapı Toplam Alanı (m²) : 1.500 Ulaşım Olanakları : Orta Otopark : Yok Otoparkın Araç Kapasitesi : - Yapıma Başlandıği Yıl : 1974 Yapının Tamamlandıği Yıl : 1990 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 1999 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları :																				
Hava Fotoğrafi (www.istanbul-gsim.gov.tr)	<table><tr><td>Soyunma odası, duş, wc</td><td>•</td><td>Sağlık Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Sauna</td><td></td><td>Hakem Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Ağarlıklı Odası</td><td></td><td>Malzeme odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Isınma Salonu</td><td></td><td>Fuaye, seyirci Wc</td><td>•</td></tr><tr><td>Masaj Odası</td><td></td><td>İdari Büro</td><td>•</td></tr></table>	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•	Sauna		Hakem Odası	•	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•	Masaj Odası		İdari Büro	•
Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•																		
Sauna		Hakem Odası	•																		
Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•																		
Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•																		
Masaj Odası		İdari Büro	•																		
Salon İçİ Atmosfer (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Tribünler																				
	Sabit Tribün Kapasitesi : 1200 Tribün Yüksekliği (cm) : 0 Portatif Tribün Kapasitesi : Yok Tribün Aralığı (cm) : 45																				
	Oyun Sahası																				
	Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m) : 31x18 Tavan Yüksekliği (m) : 10 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Kötü Işıklandırma : İyi Havalandırma : Yok Skor Levhası : Elektronik Yayın Odası : Yok																				

Çizelge 4.16 Kırâç Spor Salonu Künyesi

KIRAÇ SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ			
	İlçe	: B. Çekmece		
	Adres	: Esenyurt		
	Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM			
	Hizmete Girdiği Yıl	: 2006		
	Ağırlıklı Kullanıcılar	: Sporcular, Öğrenciler		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri			
	Tesisin Toplam Alanı (m ²)	:		
	Yapı Toplam Alanı (m ²)	: 2100 m ²		
	Ulaşım Olanakları	: Orta		
	Otopark	: Var		
	Otoparkın Araç Kapasitesi	: 60		
	Yapıma Başlandığı Yıl	: 2007		
	Yapının Tamamlandığı Yıl	: 2008		
	Yapı Türü	: Betonarme		
	Son Restorasyon Yılı	: -		
	Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Voleybol, Basketbol , Boks			
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•
	Sauna		Hakem Odası	•
	Ağırlık Odası	•	Malzeme odası	•
	Isınma Salonu	•	Fuaye, seyirci Wc	•
	Masaj Odası		İdari Büro	•
	Tribünler			
	Sabit Tribün Kapasitesi	: 500		
	Tribün Yüksekliği (cm)	: 180		
	Portatif Tribün Kapasitesi	: Yok		
	Tribün Aralığı (cm)	:		
	Oyun Sahası			
	Zemin Malzemesi	: Parke		
	Saha Ölçüleri (m ²)	: 40x20		
	Tavan Yüksekliği (m)	: 12		
	Nizamilik	: Nizami		
	Ses Düzeni	: Var		
	Işıklandırma	: İyi		
	Havalandırma	: İyi		
	Skor Levhası	: Elektronik Skorbord		
	Yayın Odası	: Var		

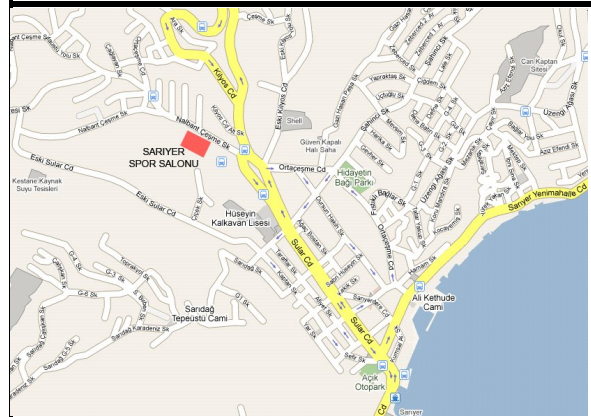
Çizelge 4.17 Mimar Sinan Spor Salonu Künyesi

MİMAR SİNAN SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : B. Çekmece Adres : Esenyurt Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 2006 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenciler		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m ²) : Yapı Toplam Alanı (m ²) : 2100 m ² Ulaşım Olanakları : Orta Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 60 Yapıma Başlandığı Yıl : 2007 Yapının Tamamlandığı Yıl : 2008 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : - Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dallarları : Voleybol, Basketbol , Boks		
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası •
	Sauna		Hakem Odası •
	Ağarlıklı Odası	•	Malzeme odası •
	Isınma Salonu	•	Fuaye, seyirci Wc •
	Masaj Odası		İdari Büro •
Tribünler			
Sabit Tribün Kapasitesi : 500 Tribün Yüksekliği (cm) : 180 Portatif Tribün Kapasitesi : Yok Tribün Aralığı (cm) :			
Oyun Sahası			
Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m ²) : 40x20 Tavan Yüksekliği (m) : 12 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var Işıklandırma : İyi Havalandırma : İyi Skor Levhası : Elektronik Skorbord Yayın Odası : Var			
Salon İçi Atmosfer			

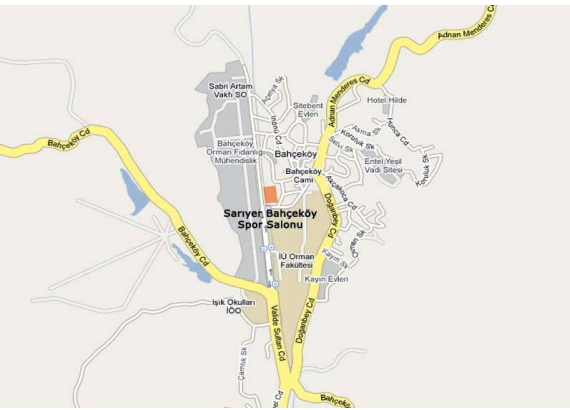
Çizelge 4.18 Pendik-Kurtköy Spor Salonu Künyesi

PENDİK- KURTKÖY SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : Pendik		
	Adres : Kurtköy		
	Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM		
	Hizmete Girdiği Yıl : 2001		
	Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m ²) : 54.000		
	Yapı Toplam Alanı (m ²) : -		
	Ulaşım Olanakları : İyi		
	Otopark : Proje Aşamasında		
	Otoparkın Araç Kapasitesi : -		
	Yapıma Başlandıği Yıl :		
	Yapının Tamamlandıği Yıl : 2001		
	Yapı Türü : Betonarme		
	Son Restorasyon Yılı :		
	Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol		
	Voleybol, Hentbol		
	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası ●
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Sauna		Hakem Odası ●
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası ●
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc ●
	Masaj Odası		İdari Büro ●
	Tribünler		
	Sabit Tribün Kapasitesi : 650		
	Tribün Yüksekliği (cm) : -		
	Portatif Tribün Kapasitesi : -		
	Tribün Aralığı (cm) : -		
	Oyun Sahası		
	Zemin Malzemesi : Kauçuk		
	Saha Ölçüleri (m) : 22x42		
Salon İçi Atmosfer (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Tavan Yüksekliği (m) : 7		
	Nizamilik : Nizami		
	Ses Düzeni : -		
	Işıklandırma : -		
	Havalandırma : -		
	Skor Levhası : -		
	Yayın Odası : -		

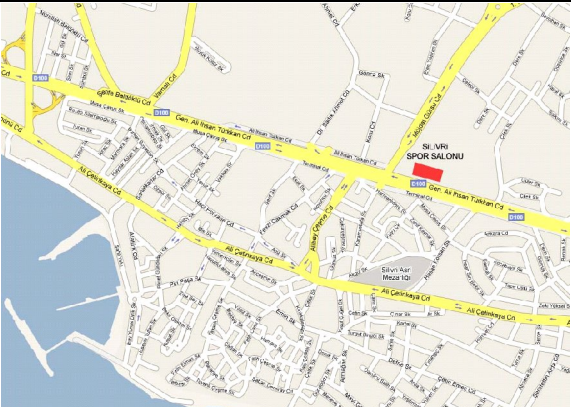
Çizelge 4.19 Sarıyer Spor Salonu Künyesi

SARIYER SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ																				
	İlçe : Sarıyer Adres : Sarıyer Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 2001 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenciler																				
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri																				
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : 5.000 Yapı Toplam Alanı (m²) : 2.000 Ulaşım Olanakları : Orta Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 50 Yapıma Başlandıği Yıl : - Yapının Tamamlandıği Yıl : 1975 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 2000 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dallarları : Masa tenisi, Voleybol, Basketbol, Boks, Güreş, Halter, Jimnastik																				
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	<table><tr><td>Soyunma odası, duş, wc</td><td>•</td><td>Sağlık Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Sauna</td><td></td><td>Hakem Odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Ağarlıklı Odası</td><td></td><td>Malzeme odası</td><td>•</td></tr><tr><td>Isınma Salonu</td><td></td><td>Fuaye, seyirci Wc</td><td>•</td></tr><tr><td>Masaj Odası</td><td></td><td>İdari Büro</td><td>•</td></tr></table>	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•	Sauna		Hakem Odası	•	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•	Masaj Odası		İdari Büro	•
Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•																		
Sauna		Hakem Odası	•																		
Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•																		
Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•																		
Masaj Odası		İdari Büro	•																		
	Tribünler																				
	Sabit Tribün Kapasitesi : 1000 Tribün Yüksekliği (cm) : 150 Portatif Tribün Kapasitesi : Yok Tribün Aralığı (cm) : 50																				
	Oyun Sahası																				
	Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m²) : 30x18 Tavan Yüksekliği (m) : 10 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var Işıklandırma : Orta Havalandırma : Var Skor Levhası : Elektronik Yayın Odası : Yok																				
Salon İçi Atmosfer (www.erdogantaekwondo.com)																					

Çizelge 4.20 Sarıyer Bahçeköy Spor Salonu Künyesi

SARIYER BAHÇEKÖY SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : Sarıyer Adres : Bahçeköy. Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 2008 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenciler		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m ²) : Yapı Toplam Alanı (m ²) : 1800 m ² Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 500 Yapıma Başlandıği Yıl : 2006 Yapının Tamamlandıği Yıl : 2008 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : - Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Voleybol, Basketbol ,Hentbol Boks, Güreş, Badminton		
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası •
	Sauna	•	Hakem Odası •
	Ağarlıklı Odası	•	Malzeme odası •
	Isınma Salonu	•	Fuaye, seyirci Wc •
	Masaj Odası		İdari Büro •
	Tribünler		
	Sabit Tribün Kapasitesi : 1000 Tribün Yüksekliği (cm) : 180 Portatif Tribün Kapasitesi : Yok Tribün Aralığı (cm) :		
	Oyun Sahası		
	Zemin Malzemesi : Parke Saha Ölçüleri (m ²) : 43x25 Tavan Yüksekliği (m) : 13,00 Nizamilik : Nizami Ses Düzeni : Var Işıklandırma : İyi Havalandırma : İyi Skor Levhası : yok Yayın Odası : Var		

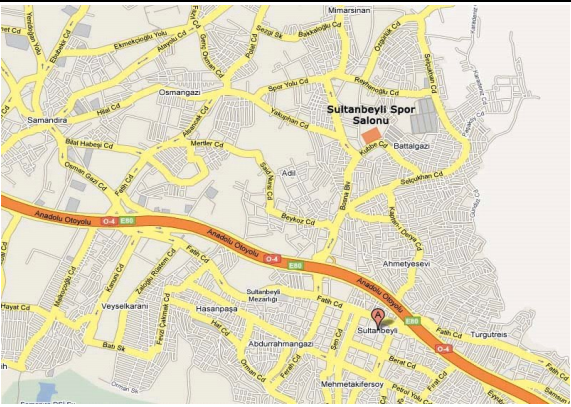
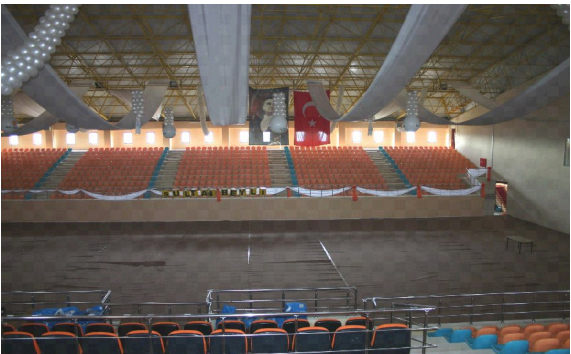
Çizelge 4.21 Silivri Spor Salonu Künyesi

SİLİVRİ SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe	: Silivri	
	Adres	: Yeni Mah. Müjdat Gürsu Cad.	
	Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM		
	Hizmete Girdiği Yıl	: 1983	
	Ağarlıklı Kullanıcılar	: Sporcular, Öğrenci	
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m)	: 16.500	
	Yapı Toplam Alanı (m)	: 2.200	
	Ulaşım Olanakları	: İyi	
	Otopark	: Yok	
	Otoparkın Araç Kapasitesi	: -	
	Yapıma Başlandıği Yıl	: -	
	Yapının Tamamlandıği Yıl	: 1983	
	Yapı Türü	: Betonarme	
	Son Restorasyon Yılı	:	
	Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları :		
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Basketbol, Hentbol, Voleybol		
	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası
	Sauna		Hakem Odası
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc
	Masaj Odası		İdari Büro
Tribünler			
	Sabit Tribün Kapasitesi	: 600	
	Tribün Yüksekliği (cm)	: 175	
	Portatif Tribün Kapasitesi	: Yok	
	Tribün Aralığı (cm)	: 80	
Oyun Sahası			
	Zemin Malzemesi	: Parke	
	Saha Ölçüleri (m²)	: 40x20	
	Tavan Yüksekliği (m)	: 13	
	Nizamilik	: Nizami	
	Ses Düzeni	: Yok	
	Işıklandırma	: İyi	
	Havalandırma	: Kötü	
	Skor Levhası	: Elektronik	
	Yayın Odası	: Yok	
Salon İçi Atmosfer (www.silivrirehberi.com)			

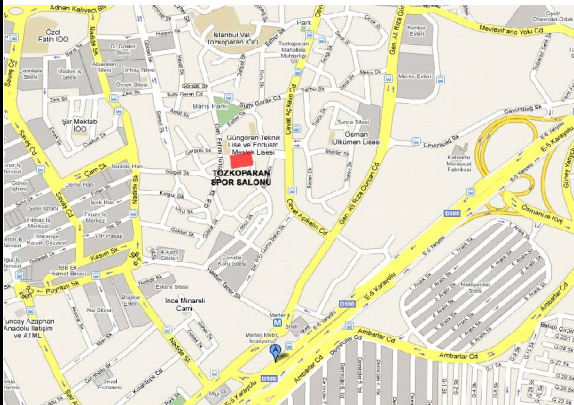
Çizelge 4.22 Şile Spor Salonu Künyesi

ŞİLE SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ		
	İlçe : Şile Adres : Çavuş Mah. Kordonboyu Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 1992 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Halk, Öğrenciler		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri		
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : 20.000 Yapı Toplam Alanı (m²) : 50.000 Ulaşım Olanakları : Orta Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 50 Yapıma Başlandıği Yıl : - Yapının Tamamlandıği Yıl : 1992 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : 2000 Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol, Voleybol, Hentbol, Güreş, Masa tenisi		
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası •
	Sauna	•	Hakem Odası •
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası •
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc •
	Masaj Odası		İdari Büro •
	Tribünler		
	Sabit Tribün Kapasitesi : 250		
	Tribün Yüksekliği (cm) : 250		
	Portatif Tribün Kapasitesi : Yok		
	Tribün Aralığı (cm) : 50		
	Oyun Sahası		
	Zemin Malzemesi : Parke		
	Saha Ölçüleri (m) : 40x25		
	Tavan Yüksekliği (m) : 9		
Salon İçi Atmosfer (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Nizamilik : Nizami		
	Ses Düzeni : Orta		
	Işıklandırma : Orta		
	Havalandırma : Yok		
	Skor Levhası : Elektronik		
	Yayın Odası : Yok		

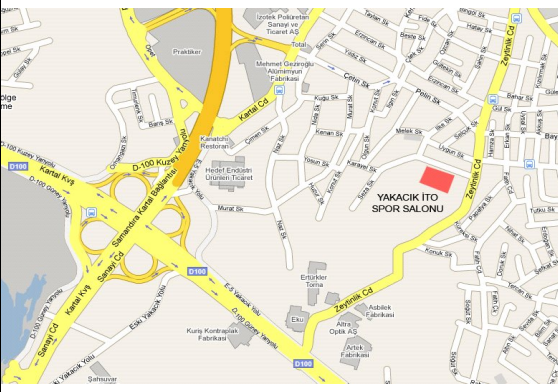
Çizelge 4.23 Sultanbeyli Spor Salonu Künyesi

SULTANBEYLİ SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ			
	İlçe : Sultanbeyli Adres : Battal Gazi Mah. Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : 2005 Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Öğrenciler Halk			
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri			
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : Yapı Toplam Alanı (m²) : 2100 m² Ulaşım Olanakları : İyi Otopark : Var Otoparkın Araç Kapasitesi : 60 Yapıma Başlandı Yıl : 2004 Yapının Tamamlandı Yıl : 2005 Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : - Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Voleybol, Basketbol, Hentbol, Boks			
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc	●	Sağlık Odası	●
	Sauna		Hakem Odası	●
	Ağarlık Odası		Malzeme odası	●
	Isınma Salonu	●	Fuaye, seyirci Wc	●
	Masaj Odası		İdari Büro	●
	Tribünler			
	Sabit Tribün Kapasitesi : 1500			
	Tribün Yüksekliği (cm) : 150			
	Portatif Tribün Kapasitesi : Yok			
	Tribün Aralığı (cm) :			
	Oyun Sahası			
	Zemin Malzemesi : Parke			
	Saha Ölçüleri (m²) : 44x23			
	Tavan Yüksekliği (m) : 18			
	Nizamilik : Nizami			
	Ses Düzeni : Var			
	Işıklandırma : İyi			
	Havalandırma : İyi			
	Skor Levhası : Elektronik Skorbord			
	Yayın Odası : Var			
	Salon İçi Atmosfer			

Çizelge 4.24 Tozkoparan Spor Salonu Künyesi

TOZKOPARAN SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ			
	İlçe	: Güngören		
	Adres	: Tozkapan		
	Bağlı Bulunduğu Kurum: İGSM			
	Hizmete Girdiği Yıl	: 1982		
	Ağarlıklı Kullanıcılar	: Sporcular		
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri			
	Tesisin Toplam Alanı (m²)	: 9.500		
	Yapı Toplam Alanı (m²)	: -		
	Ulaşım Olanakları	: İyi		
	Otopark	: Var		
	Otoparkın Araç Kapasitesi	: 50		
	Yapıma Başlandı Yılı	: 1979		
	Yapının Tamamlandı Yılı	: 1982		
	Yapı Türü	: Betonarme		
	Son Restorasyon Yılı	: 1999		
	Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları : Basketbol			
	Voleybol, Hentbol, Masa tenisi			
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)				
	Soyunma odası, duş, wc	•	Sağlık Odası	•
	Sauna		Hakem Odası	•
	Ağarlıklı Odası		Malzeme odası	•
	Isınma Salonu		Fuaye, seyirci Wc	•
	Masaj Odası		İdari Büro	•
Tribünler				
	Sabit Tribün Kapasitesi	: 300		
	Tribün Yüksekliği (cm)	: 100		
	Portatif Tribün Kapasitesi	: Yok		
	Tribün Aralığı (cm)	: 50		
Oyun Sahası				
	Zemin Malzemesi	: Parke		
	Saha Ölçüleri (m²)	: 40x30		
	Tavan Yüksekliği (m)	: 18		
	Nizamilik	: Nizami		
	Ses Düzeni	: Orta		
	Işıklandırma	: Orta		
	Havalandırma	: Orta		
	Skor Levhası	: Yok		
	Yayın Odası	: Var		
Salon İçi Atmosfer (www.kadikoy-meb.gov.tr)				

Çizelge 4.25 Yakacık İTO Spor Salonu Künyesi

YAKACIK İTO SPOR SALONU	YAPI KÜNYESİ
	İlçe : Maltepe Adres : Bağlı Bulunduğu Kurum: GSGM Hizmete Girdiği Yıl : Ağarlıklı Kullanıcılar : Sporcular, Halk
Kent İçindeki Konum (www.maps.google.com)	Tesisin Fiziksel Özellikleri
	Tesisin Toplam Alanı (m²) : Yapı Toplam Alanı (m²) : Ulaşım Olanakları : Otopark : Otoparkın Araç Kapasitesi : Yapıma Başlandıği Yıl : Yapının Tamamlandıği Yıl : Yapı Türü : Betonarme Son Restorasyon Yılı : Etkinlik Gerçekleştirilen Spor Dalları :
Yapı Fotoğrafı (www.istanbul-gsim.gov.tr)	Soyunma odası, duş, wc
	Sauna
	Ağarlık Odası
	Isınma Salonu
	Masaj Odası
	Sağlık Odası
	Hakem Odası
	Malzeme odası
	Fuaye, seyirci Wc
	İdari Büro
	Tribünler
	Sabit Tribün Kapasitesi :
	Tribün Yüksekliği (cm) :
	Portatif Tribün Kapasitesi :
	Tribün Aralığı (cm) :
	Oyun Sahası
	Zemin Malzemesi :
	Saha Ölçüleri (m²) :
	Tavan Yüksekliği (m) :
	Nizamilik :
	Ses Düzeni :
	Işıklandırma :
	Havalandırma :
	Skor Levhası :
	Yayın Odası :

4.2 İGSM'ye Bağlı Spor Salonlarında Spor Dışı Kullanım

Spor salonları öncelikli işlevi olan spor faaliyeti dışında spor dışı etkinlikler için de kullanıldığını ve bu kullanım türlerinin neler olduğuna önceki bölümde değinmiştik. Türkiye'nin en büyük kenti olan İstanbul'un da İGSM ye bağlı olan spor salonlarında spor dışı etkinlikler için kullanılmaktadır. Tezimin bu bölümünde 2007 yılı içerisinde bu 33 spor salonunun hangilerinin ne türdeki spor dışı etkinlikler için kullanıldığını tablolar yardımı ile göstereceğim. Bu tablolarda tesisi kiralayan, kullanım amacı, etkinlik tarihi ve günü ve toplamda yılın yüzde kaçının spor dışı etkinlikler için kullanıldığını görebilmekteyiz.

Çizelge 4.26 Ahmet Cömert Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

AHMET CÖMERT SPOR SALONU			2%
Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih	
1 Esnaf ve Sanatkarlar Odası	Kongre	16 Ocak 2007 Salı	
2 Erzincan Kültür ve Eğitim Vakfı	Şölen	18 Şubat 2007 Pazar	
3 Çayeli Belediye Başkanlığı	Kurtuluş Günü Etkinlikleri	10 Mart 2007 Cumartesi	
4 Milliyetçi Hareket Partisi	Kongre	25 Mart 2007 Pazar	
5 Demokratik Sol Partisi	Kongre	15 Nisan 2007 Pazar	
6 Topuz Yapımcılık	Çekim	25 Mayıs 2007 Cuma	
7 Kültür Spor Klübü	Halk Şöleni	26 Mayıs 2007 Cumartesi	

Çizelge 4.27 Bağcılar Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

BAĞCILAR SPOR SALONU			7%
Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih	
1 Adalet ve Kalkınma Partisi	Kongre	17 Şubat 2007 Cumartesi	
2 Güz Çiçek Açsın Organizasyon Şti.	Sanat Şöleni	24 Şubat 2007 Cumartesi	
3 Güneşli Ülkü Ocakları	Program	17 Mart 2007 Cumartesi	
4 Artvin Spor Klübü	Dayanışma Gecesi	17 Mart 2007 Cumartesi	
5 Sosyal Demokrat Halkçı Parti	Kongre	14 Nisan 2007 Cumartesi	
6 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Etkinlik	07 Nisan 2007 Cumartesi	
7 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Kutlu Doğum Haftası Kutlaması	04 Mart 2007 Pazar	
8 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Gece	15 Nisan 2007 Pazar	
9 Arguvan Belediye Başkanlığı	Şölen	22 Nisan 2007 Pazar	
10 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Başkanlar Çay Saati	12 Mayıs 2007 Cumartesi	
11 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Halk Oyunları Yarışması	26 Mayıs 2007 Cumartesi	
12 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Program	30 Haziran 2007 Cumartesi	
13 İstanbul Üniversitesi	Mezuniyet Töreni	29 Haziran 2007 Cuma	
14 Genç Parti	Kongre	01 Temmuz 2007 Pazar	
15 Mezopotamya Kültür ve Dayanışma Derneği	Dayanışma Gecesi	08 Eylül 2007 Cumartesi	
16 Gazi Mahallesi Spor Klübü	Konser	28 Ekim 2007 Pazar	
17 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Etkinlik	17 Kasım 2007 Cumartesi	
18 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Öğretmenler Günü Kutlamaları	26 Kasım 2007 Pazartesi	
19 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Kurban Satışı	27 Kasım 2007 Salı	
20 Demokratik Toplum Partisi	Kongre	02 Aralık 2007 Pazar	
21 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Gençlik Şöleni Ödül Töreni	14 Aralık 2007 Cuma	
22 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Aşıklar Şöleni	03 Ocak 2008 Perşembe	
23 Bağcılar Belediye Başkanlığı	Kardeşlik Gecesi	05 Ocak 2008 Cumartesi	
24 Adalet ve Kalkınma Partisi	Kongre	06 Ocak 2008 Pazar	
25 Tunceli Ovacıklılar Kültür ve Day. Vakfı	Dayanışma Gecesi	27 Ocak 2008 Pazar	

Çizelge 4.28 Caferaga Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

CAFERAĞA SPOR SALONU			4%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Kadıköy Belediyesi	Müzik Şöleni	25 Ocak 2007 Perşembe
2	Kadıköy Belediyesi	Etkinlik	27 Ocak 2007 Cumartesi
3	İdil Kültür Merkezi	Konser	25 Şubat 2007 Pazar
4	Kadıköy Belediyesi	Toplantı	03 Mart 2007 Cumartesi
5	Kadıköy Belediyesi	Müzik Yarışması	15 Mart 2007 Perşembe
6	Arhavi Belediye Başkanlığı	Konser	08 Nisan 2007 Pazar
7	Kadıköy Belediyesi	Folklör Gösterisi	15 Nisan 2007 Pazar
8	Kadıköy Belediyesi	Etkinlik	04 Mayıs 2007 Cuma
9	Kadıköy Belediyesi	Toplantı	19 Mayıs 2007 Cumartesi
10	Kadıköy Belediyesi	Etkinlik	26 Mayıs 2007 Cumartesi
11	Kadıköy Belediyesi	Toplantı	02 Haziran 2007 Cumartesi
12	Kadıköy Belediyesi	Sempozyum	03 Haziran 2007 Pazar
13	Kadıköy Belediyesi	Öğrtmenler Günü Kutlaması	24 Kasım 2007 Cumartesi
14	Kızıltoprak Lions Klubü	Konser	25 Aralık 2007 Salı

Çizelge 4.29 Çatalca Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

ÇATALCA SPOR SALONU			0.3%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Adalet ve Kalkınma Partisi	Kongre	24 Kasım 2007 Cumartesi

Çizelge 4.30 Gazanfer Bilge Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

GAZENFER BİLGE SPOR SALONU			1%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Milliyetçi Hareket Partisi	Kongre	15 Mart 2007 Perşembe
2	Dilovası Belediye Başkanlığı	Gece	27 Mayıs 2007 Pazar
3	Sultançifliği Spor Klubü	Etkinlik	09 Haziran 2007 Cumartesi
4	Adalet ve Kalkınma Partisi	Kongre	18 Haziran 2007 Pazartesi
5	Gaziosmanpaşa Spor Klubü	Kongre	01 Eylül 2007 Cumartesi

Çizelge 4.31 Güngören Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

GÜNGÖREN SPOR SALONU			1%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Bahçelievler Karşılar Hizmet Vakfı	Anma Gecesi	11 Mart 2007 Pazar
2	Güngören Belediyesi Spor Klubü	Gece	20 Nisan 2007 Cuma
3	Güngören Alperen Ocakları	Kutlu Doğum Haftası	21 Nisan 2007 Cumartesi
4	Sinegraf Müzik Prodüksiyon	Reklam Çekimi	25 Ağustos 2007 Cumartesi

Çizelge 4.32 Pendik - Kurtköy Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

PENDİK-KURTKÖY SPOR SALONU			0.3%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Pendik Belediye Başkanlığı	Etkinlik	24 Şubat 2007 Cumartesi

Çizelge 4.33 Sarıyer Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

SARIYER SPOR SALONU			0.5%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Sarıyer Spor Klübü	Kongre	22 Nisan 2007 Pazar
2	Adalet ve Kalkınma Partisi	Kongre	24 Kasım 2007 Cumartesi

Çizelge 4.34 Sultanbeyli Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

SULTANBEYLİ SPOR SALONU			1%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Sultanbeyli Belediye Başkanlığı	Gençlik Şöleni	18 Şubat 2007 Pazar
2	Gümüşhane İli ve İlçeleri Dayanışma Derneği	Dayanışma Gecesi	11 Mart 2007 Pazar
3	Anadolu Spor Klübü	Kongre	16 Mart 2007 Cuma
4	Muştu Dergisi	Gece	17 Mart 2007 Cumartesi

Çizelge 4.35 Yakacık İTO Spor Salonu 2007 Yılı Spor Dışı Faaliyet Çizelgesi

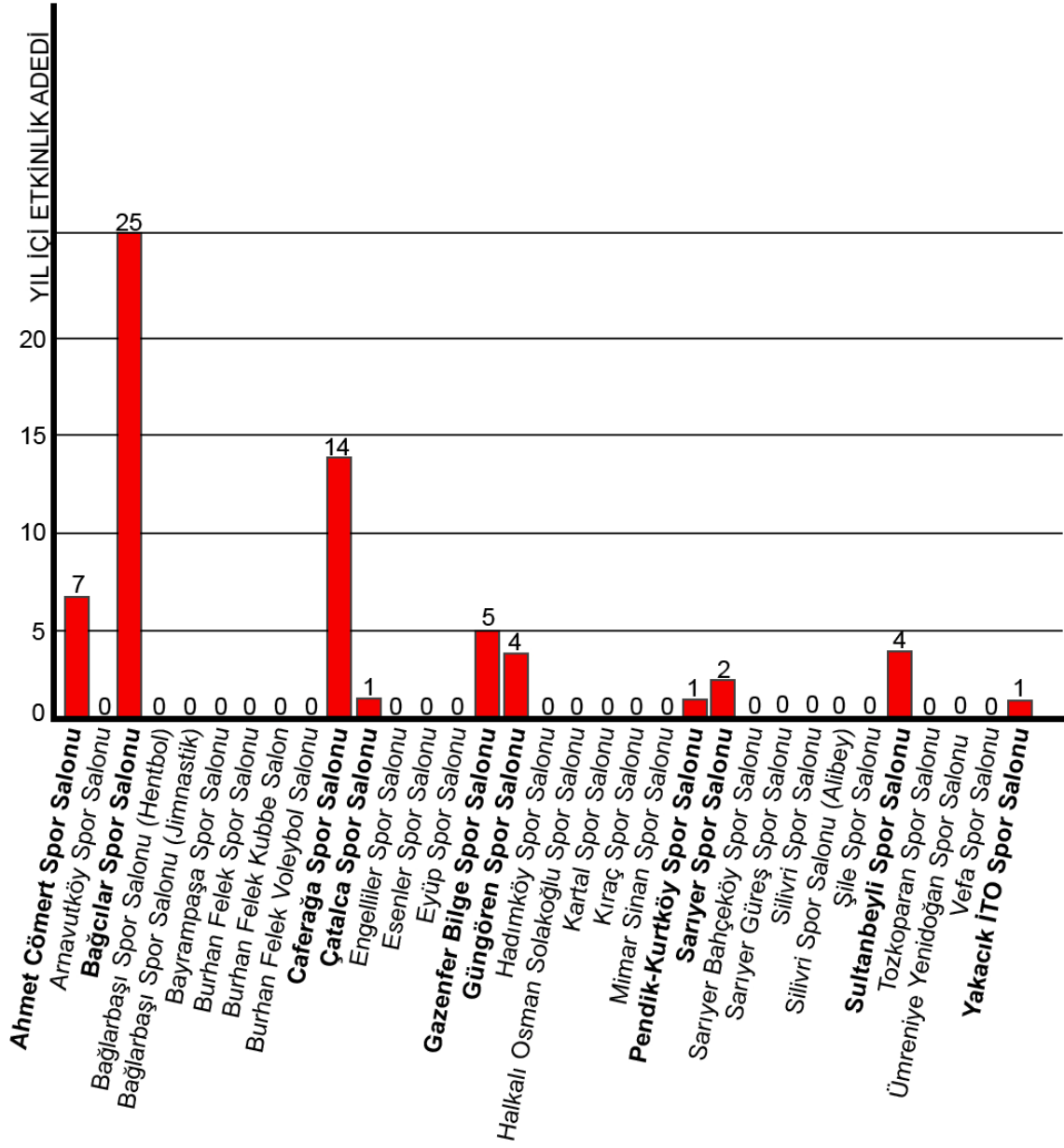
YAKACIK İTO SPOR SALONU			0.1%
	Kullanıcı	Kullanım Amacı	Tarih
1	Kartal Yiğitler Spor Klübü	Gösteri	12 Ocak 2008 Cumartesi

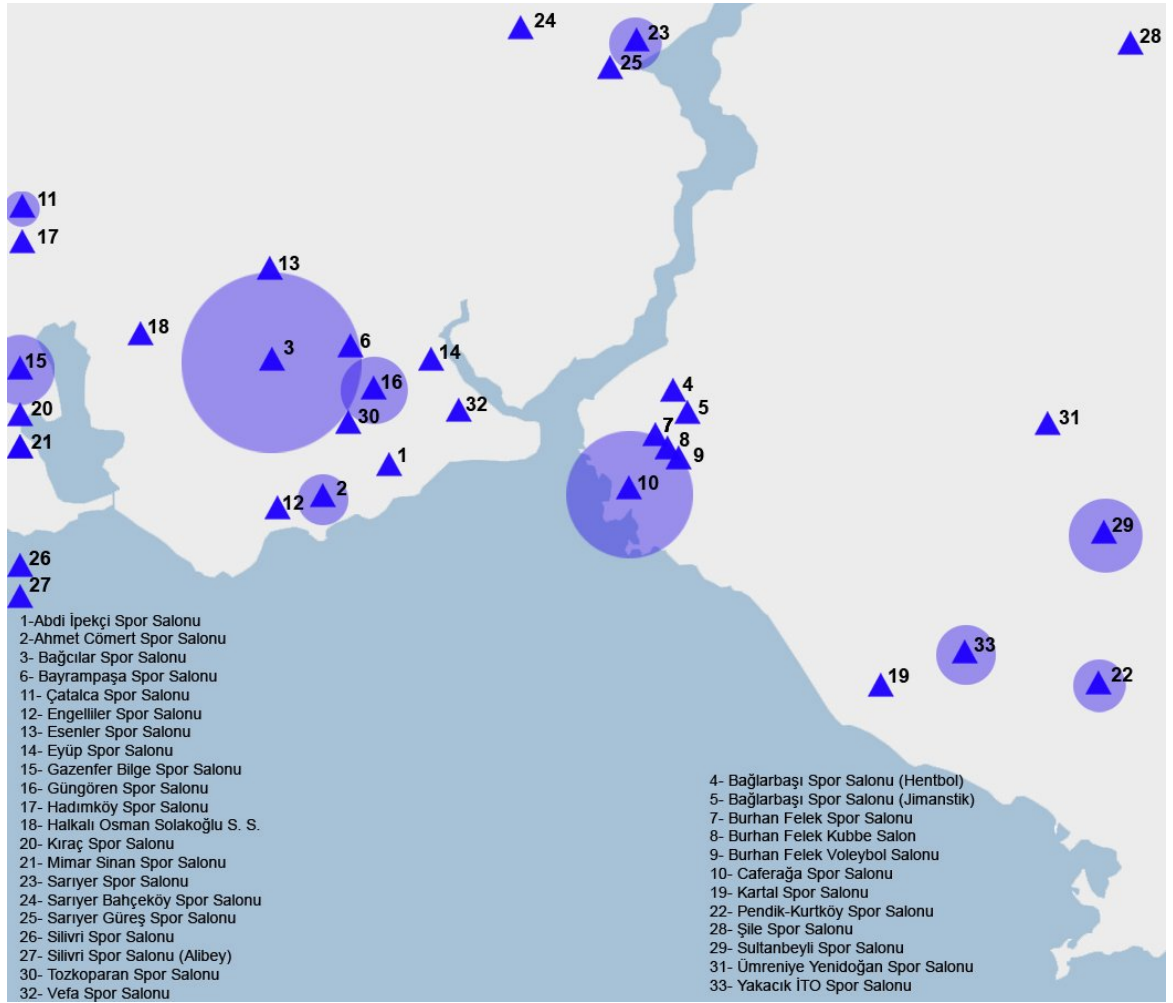
Çizelge 4.36 İGSM'ye Bağlı Spor Salonları 2007 Yılı Spor Dışı Etkinlik Çizelgesi

İGSM 'YE BAĞLI SPOR SALONLARINDA SPOR DIŞI ETKİNLİK TABLOSU														
	Tesisin Adı	Konser	Halk Oyunları Gösterisi	Parti Kongresi	Sempozyum/ Seminer	Temalı Gece	Dizi-Reklam Çekimi	Şölen Kutlama	Dini Kutlama/ Anma	Müzik Yarışması	Öğretmenler Günü Kutlaması	Kurban Satışı	Mezuniyet Töreni	Yılı içi kullanım oranı
1	Ahmet Cömert Spor Salonu	●		●		●	●	●						2,0%
2	Arnavutköy Spor Salonu													0,0%
3	B. Felek Spor Salonu													0,0%
4	B. Felek Kubbe Salonu													0,0%
5	B. Felek Voleybol Spor Salonu													0,0%
6	Bağcılar Spor Salonu	●	●	●	●	●			●	●	●	●	●	7,0%
7	Bağlarbaşı S.Sal.(Jimnastik)													0,0%
8	Bağlarbaşı S.Sal. (Hentbol)													0,0%
9	Bayrampaşa Spor Salonu													0,0%
10	Caferağa Spor Salonu	●	●		●	●		●		●	●			4,0%
11	Çatalca Spor Salonu	●												0,3%
12	Engelliler Spor Salonu													0,0%
13	Esenler Spor Salonu													0,0%
14	Eyüp Spor Salonu													0,0%
15	Gazenfer Bilge Spor Salonu			●		●								1,0%
16	Güngören Spor Salonu					●	●		●					1,0%
17	Hadımköy Spor Salonu													0,0%
18	Halkalı Osman Solakoğlu													0,0%
19	Kartal Spor Salonu													0,0%
20	Kıraç Spor Salonu													0,0%
21	Mimar Sinan Spor Salonu													0,0%
22	Pendik-Kurtköy Spor Salonu					●								0,3%
23	Sarıyer Spor Salonu			●										0.5%
24	Sarıyer Bahçeköy Spor Sal.													0,0%
25	Sarıyer Güreş Spor Salonu													0,0%
26	Silivri Spor Salonu													0,0%
27	Silivri Spor Salonu (Alibey)													0,0%
28	Şile Spor Salonu													0,0%
29	Sultanbeyli Spor Salonu			●		●		●						1,0%
30	Tozkoparan Spor Salonu													0,0%
31	Ümraniye Yenidoğan S. S.													0,0%
32	Vefa Spor Salonu													0,0%
33	Yakacık İTO Spor Salonu							●						0,2%

İstanbul'da bulunan 33 spor salonunda 2007 yılı içerisinde 10 tanesi spor dışı etkinlikler için kullanılmıştır. Kullanım amacının çoğunlukla konserler, parti kongreleri ve temalı geceler oluşturmaktadır. Bu salonlar arasında en fazla kullanılan Bağcılar Spor Salonu 25 adet kullanılmıştır. Etkinliklerin neredeyse tamamı hafta sonu düzenlenmiştir. Salonu en fazla kiralayan kuruluş ise ilçe belediyesi olan Bağcılar Belediyesidir. Bağcılar Spor salonunun ardından Caferağa Spor Salonu 14, Ahmet Cömert Spor salonu 7, Gazenfer Bilge Spor Salonu 5, Güngören Spor Salonu ve Sultanbeyli Spor Salonu 4, Sarıyer Spor Salonu 2, Çatalca, Pendik-Kurtköy Spor salonu ve Yakacık İTO Spor Salonu 1 etkinlik için İGSM'den kiralanmıştır.

Çizelge 4.37 İGSM'ye Bağlı Spor Salonları 2007 Yılı Spor Dışı Etkinlik Adedi Tablosu

Şekil 4.5 İstanbul İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü'ne Bağlı Spor Salonlarında Spor Dışı Etkinlik Yapılan Salonlar

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Spor tesisleri tarihin ilk çağlarındaki biçimlerinden bugünkü plan kurgularını kazanıncaya dek esnek kullanım prensibi ile oluşmuştur. Din-spor, savaş-spor, milliyetçilik-spor, sağlık-spor, rekreasyon-spor ikilemeleri çok amaçlı oluşumu beslemiş ve spor tesislerini bu kavramlar doğrultusunda biçimlendirmiştir. Spor salonları bu şekilleniş doğrultusunda, değişik varyasyonlar ile tasarlanmış ve kullanılmıştır. Ama şu gerçek gözden kaçırılmamalıdır ki önceden kullanım çeşitliliği düşünülerek tasarlanmış spor tesisleri ve kent içinde planlı konuşlandırılmış spor salonları, hem tesisi kullananlar hem de kentin bütünü için hayati önem taşır. Rastlantısal yer seçimi, ölçek belirlenmesi, işlev seçimi kentin atıl, faydasından çok zararı dokunan spor salonlarına sahip olmasına neden olacaktır.

Spor salonlarında spor amaçlı kullanımda esnek mekan kullanımının bir tercihten çok gereklilik olduğu görülmüştür. Ana spor mekanının birden fazla spor dalı için kullanılması mekanda yapılacak birkaç küçük değişiklikle sağlanabileceği gözlemlenmiştir.

İncelenen spor salonları ve yapılan literatür araştırması sonucu spor salonlarında spor dışı kullanımın oluşturduğu olumlu ve olumsuz yanlar belirlenmiştir.

Spor salonlarında, kullanım çeşitliliği devreye girdiğinde her yapıda olduğu gibi birçok sorun ve kazanım devreye girmiş olur. Bu kazanım ve sorunlar bir değerlendirme altına alındığında yapının çok amaçlı kullanım için elverişli olup olmadığını görmüş oluruz. Çıkacak kazanım ve sorunlar genellikle mali sonuçlar doğurur. Bu mali kazanım ya da götürüler söz konusu tasarım için çok amaçlı yaklaşım temellerinin şekillenmesini ya da var olan yapının gerekli dönüşümlerle, çok amaçlı kullanıma uygun hale getirilip getirilmemesinin olumlu ya da olumsuz olduğunu belirler.

Çok amaçlı kullanımın olumsuz yanları;

- Konser, tiyatro vb gösteriler için gereken akustik altyapının önceden düşünülmüş yada gerekli müdahalelerle sağlanmasının gerekliliği.
- Işık sistemlerinin sadece sportif amaçlı kullanıma yönelik olmayıp eğlence amaçlı da kullanılabilir özellik ve standartta olması gerekliliği.
- Tribün özellikleri birçok gösterilere uyum sağlayamayabilir. Bu yüzden hareketli ya da oyun alanına portatif tribün koyulması ya da saha içine ek oturma düzeni konulması gerekebilir.
- Spor salonu zemininin hassas olması nedeni ile farklı özellikteki etkinliklerden her biri için var olan zeminin özenli bir şekilde korunması ya da (hareketli mekanizmalar yardımıyla) değiştirilmesi gerekmektedir.
- Mekânın, rutinde devamlılığı olan spor organizasyonları yapılırken seyirci katılımlı diğer etkinliklere nasıl hazırlanacağı organizasyon sorunlarının başındadır. Seyirciler mekanın dâhili tüm alanlarında görülebileceğinden, program hazırlanırken süre olarak, etkinlik

süresi değil, salonun dolması ve boşalması arasındaki süre dikkate alınması gerekliliği.

- Spor salonlarının ihtiyacı olan personel sayısı ve çeşitliliği kimi zaman çok amaçlı kullanım söz konusu olduğunda yetersiz kalabilir. Böyle durumlarda tesis bünyesinde bu doğrultuda personeli hazır tutarak ya da belirli zamanlarda ek personel çalıştırarak hizmetin kalitesini korumaya çalışacaktır.
- Yoğun programlara sahip olan bir tesis için sadece yapının kendisi değil, çevresi, kentteki konumu, ulaşım akslarında yarattığı yoğunluk doğru planlanmamış bir kent içi işleyiş için belirli dönemlerde sorun olabilir. Bu olumsuz durumun nedeni genellikle ölçek-yer seçimi ilişkisinin yanlış kurgulanışdır.
- Yapının sürekli yaşayan bir yer olması daha fazla yıpranmasını böylelikle de senelik bakım giderlerinin artmasına neden olacaktır.

Çok amaçlı kullanımın olumlu yanları;

- Tek bir tesis içerisinde tasarım evresinde ya da sonradan yapılacak gerekli müdahaleler sonrasında ayrı ayrı yapılması gereken birden fazla tesisten alınacak hizmetlerin elde edilebilmesi sağlanmış olur. Bu sayede seyrek kullanılan birden fazla kamusal yapı yerine yılın her günü yaşayan bir odak yapı yaratma başarısı gösterilmiş olur.
- Birçok kamusal ihtiyaca karşılık vermesi sonucu doğan bir odak olma özelliği kazanmış olur. Bu da halkın yöneltmesi istenen her tür kamusal aktivitede katılım kolaylığı sağlar.
- Birçok organizasyonda (özellikle gösteri sanatlarında) yaşanan seyirci kapasitesi sorununu sabit, hareketli ve saha içerisinde oluşturulabilecek seyirci mekânları ile en aza indirger. Çoğu gösteri tesisinde bulunmayan seyirci kapasitesini sağlamış olur.
- Sahip olduğu iklimlendirme ve geniş alana sahip olması ile her türlü doğal afette sadece oyun alanına konulacak yatak, uyku tulumu vb. donanım takviyesi ile kolaylıkla binlerce kişiye geçici konaklama hizmeti verebilir.
- Oyun alanının sahip olduğu geniş hacim dans göster ve müsabakaları için bulunmaz bir olanaktır, ayrıca geniş ve değişik geometride tasarım gerektiren defile ve gösterileri sahneleri oyun alanı içerisinde oldukça rahat konuşlandırılabilir.
- Spor salonlarının sahip oldukları yardımcı mekan donanımları ile (soyunma odaları, depolar, teknik hacimler) çok çeşitli organizasyonlar için gerekli altyapı hizmetlerini çoğu gösteri tesisine kıyasla daha fazla konfor standartları ile verebilmektedirler.
- Yüksek tavan ve geniş alanı ile ihtiyaç duyulan görsel (ışık, dekorasyon vb.) etkiler çok daha özgürce verilebilmektedir.
- Yapı birden fazla sayıda organizasyona ev sahipliği yaparak bağlı bulunduğu kuruma sadece öncül amacı doğrultusundaki ekonomik girdisinden çok daha fazla miktarda gelir getirmiş olur.

İstanbul'da İGSM'ye bağlı spor salonlarında birçok farklı spor dalı için tesislerin yapılmış olduğu gözlemlenmiştir. Bu tesislerin spor dışı faaliyetlerde de kullanıldığı ve İGSM tarafından spor salonunun etkinlik takvimine uyması halinde, gerekli koruyucu önlemler alınması koşulu ile birçok farklı etkinlik için tahsis edildiği görülmüştür. Fakat tesislerin genelinde ışık, akustik, havalandırma, rekreatif etkinliklerin gerektirdiği çekici mimari biçimleniş ve çağdaş donanımların sahip olunmadığı gözlemlenmiştir.

İstanbul genelinde İGSM'ye baēlı 33 spor salonundan her biri spor dışı faaliyetlere aēık, prosedür aēısından uygun olduēu halde, 2007 yılı iēerisinde sadece 11 adet salonun spor dışı etkinlikler iēin kullanıldıēı görülmüştür ve bu etkinliklerin toplam etkinliklerin çok az bir bölümünü oluřturduēu ortaya çıkarılmıştır.

Kent iēinde okul ve konut bölgelerinde İGSM ve Yerel Yönetime baēlı spor salonlarının olduēu görülmüştür fakat İstanbul genelinde spor salonlarına sahip olmayan birçok bölgenin olduēu gözlemlenmiş, özellikle Anadolu Yakası'nda Avrupa Yakası'na göre çok daha az sayıda tesis olduēu  ērenilmiřtir. İstanbul genelinde birçok bölgede nitelikli spor salonlarına ihtiyaç olduēu görülmüştür.

KAYNAKLAR

- Alptekin, G., (1982), “Ansiklopedik Spor Dünyası, 68, İstanbul.
- Anabol, M., U., “İstanbul ve Anadolu’da ki Roma İmparatorluk Dönemi Mimarlık Yapıtları, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Arcitecturmuseum; (2007), “Architecture+Sport” Edition Minerva.
- Başgelen, N., “Antik Çağ Kent Yaşamında Kamusal Spor Mekanları ve Gymnasionları, Mimarist”, 30:41-45
- Boniface, P., (2007), “Futbol ve Küreselleşme”, (Çev., İsmail Yerguz), Ntv Yayınları, İstanbul.
- Broto, C., (2005), “Architecture on Sport Facilities”, Structure, Barcelona.
- Davis, R. J. , Bull, C. R. , Roscoe J. V. , Roscoe D. A., (1991), “Physical Education and The Study of Sport”, Wolf Publishing, England.
- Devrim H., vd., (1993-1994), “Dictionnaire Larousse Ansiklopedik Sözlük” Milliyet Gazetecilik.
- Dürüşken Ç., (1992) “Homeros’ta Spor”, Olimpik Akademi, 1: 32-40, İstanbul.
- Erdoğan, Meral, (1986), “Spor Salonlarında Tesis Büyüklüğüne Bağlı Olarak Program İlkelerinin Araştırılması”, Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Erkan, N., (1995), “Boş Zamanı Değerlendirme”, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi Ders Notları, Ankara.
- Federation Internationale de Basketball, “Guide to Basketball Facilities”, Molten.
- Gillet, B., (1975), “Spor Tarihi”, (Çev. Mustafa Durak), Gelişim Yayınları, İstanbul.
- Güler, N., “Spor ve Bir Şehir, Mimarist”, 30:68-69
- Hasol, D., 1998, “Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü” Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul.
- Huntchinson, J. L. ,1949, “Principles of Rekreation”, New York.
- İnceoğlu, N, (1981), “Mimarlıkta Bina Programlama Olgusu” ,İstanbul.
- John, G., ve Heard. H., (1999), “Handbook of Sports And Recreational Building Design, Volume 2 Indoor Sports Second Edition” The Sports Council, Oxford.
- Karaküçük, S. ,1995, “Rekreasyon”, Seren Matbaacılık, Ankara.
- Karatani, K., (2006), “Metafor Olarak Mimari”, (Çev. Barış Yıldırım), Metis Yayınları, İstanbul.
- Leonardi, N., (2006), “Oval Il Palaghiaccio Olimpico Al Lingotto Di Torino”, The Plan Editions, Bologna.
- MacDonald, W., (1986) “The Architecture of Roman Empire Volume II” Yale University Pres, Yale.
- Mobley, A, Tony, (2006), “Yerel Yönetimlerin Halkın Rekreasyon ve Park İhtiyaçlarını Karşılamadaki Rolü” 27-28 Nisan 2006 Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı, Eskişehir.
- Ortner, R., (1953) “Sportbauten”, Verlag Georg D. W. Callwey, 9, Munchen..
- Özerkan K. N., (2004), “Spor Psikolojisine Giriş”, Nonel Yayın, İstanbul.

Perin, G., A., (1981), “Design For Sport”, Butterworths, London .

Pakdil, O., Pakdil, F., A., “Spor Tesislerinin Engelliler İçin Tasarımı” Yılız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Türkiye’de Spor Tesislerinde Güncel Planlama Sorunları Sempozyum Bildirileri, 19-20 Ekim 1989, İstanbul, 136-137

Resmi Gazete, (28/5/1986), Say:19120, Kanun Numarası: 3289, Tertip5 Cilt:25 S:224

Rossi, A., (2006), “Şehrin Mimarisi”, Kanat Kitap, İstanbul.

Sarıdal, C., Şalgamcıoğlu, M., E., “Fazıl Aysu İle Söyleşi Dolmabahçe Stadı ve Spor Yapıları, Yapı”, 254:53-58

Şahin, H., (1997), “Sporcuların Performans Sporunu bıraktıktan Sonraki Yaşamlarında Boş Zaman Değerlendirme İlgilerinin Araştırılması”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana.

Thorpe M., (1993) “Roma Mimarlığı”; (Çev., R Akbulut), Homer Kitabevi, İstanbul.

Turan, T., “Rekreatif Amaçlı Açık ve Kapalı Spor Alanlarının Değerlendirilmesi, Mimarist”, 30:66-67

Wycharley R. E., (1993), “Antik Çağda Kentler Nasıl Kuruldu” (Çev., N. Nirven-N. Başgelen), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

Vitruvius, 2005, “Mimarlık Üzerine On Kitap”, (Çev., Dr. Suna Güven), Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, İstanbul.

Voigt, D., (1988), “Spor Sosyolojisi”, (Çev., Yrd. Doç. Dr. A. Atalay), Alkım Yayınları, İstanbul.

Yee, R., (2006), “Sports & Recreational Facilities”, Visual Reference Publications, New York.

İNTERNET KAYNAKLARI

- [1] <http://www.touregypt.net/historicalessays/ancsportsindex.htm>
- [2] <http://parkeoloji.com/?tag=priene>
- [3] <http://www.degelo.com/sevilla/sev12.htm>
- [4] <http://celialosable.wordpress.com/arte-romano>
- [5] <http://www.anadolumedeniyetlerimuzesi.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF32CB65736F5E0D5E7D0957740CAA6F1D>
- [6] http://www.delishnybakery.com/images/ney_york/madison_square_garden.jpg
- [7] <http://www.tbmm.gov.tr/Anayasa.htm>
- [8] www.mahalli-idareler.gov.tr/Mevzuat/Kanunlar/5302_il_ozel_idaresi_kanunu.doc [4]
http://www.sportengland.org/facilities_guidance
- [9] <http://tdkterim.gov.tr/bts/?katagori=veritbn&kelimesec=265872>
- [10] <http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=83&id=151>
- [11] [http://www.tbfg.org.tr/tbfgweb/tbfgweb2.nsf/0/10F3513B549456F8C22572D6003EE06A/\\$FILE/Basketbol%20Donanimi%202006.pdf](http://www.tbfg.org.tr/tbfgweb/tbfgweb2.nsf/0/10F3513B549456F8C22572D6003EE06A/$FILE/Basketbol%20Donanimi%202006.pdf)
- [12] http://www.sportengland.org/se_facilities_sportshalls.pdf
- [13] <http://www.figuera.com/figueras/actionServlet?accio=htmlCercar&lang=EN&dir=en>
- [14] <http://www.kizilbayrak.net/kultuer-sanat/haber/arsiv/2006/06/21/artikel/137/gelin-canlar-bi.html>
- [15] <http://www.ausport.gov.au/ais/visit/events/venues/aisarena>
- [16] <http://www.accliverpool.com/venue/flythrough/index.asp>
- [17] <http://www.donowdo.com>
- [18] <http://www.ikizdere.net>
- [19] http://bayesianheresy.blogspot.com/2007_12_01_archive.html
- [20] <http://www.msnbc.msn.com/id/24762221/>
- [21] <http://www.dailymail.co.uk/news/article-566765/More-200-relief-workers-buried-mudslide-China-mourns-earthquake-victims.html>
- [22] http://i.pbse.com/v3/68/307368/1/49267709.Sep2_IMG_0019after.jpg
- [23] http://www.boston.com/news/weather/gallery/katrina_refugees/
- [24] <http://www.ibb.gov.tr/tr-TR/Pages/Haber.aspx?NewsID=12349>
- [25] www.maps.google.com
- [26] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/Bakirkoy_a1.jpg
- [27] [http://tbfgweb.tbfg.org.tr/tbfgweb/tbfgwebilisansresim.nsf/0/D3B0B1A46D39F8E8C2256D250035DFFC/\\$FILE/AhmetComert.jpg](http://tbfgweb.tbfg.org.tr/tbfgweb/tbfgwebilisansresim.nsf/0/D3B0B1A46D39F8E8C2256D250035DFFC/$FILE/AhmetComert.jpg)
- [28] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/Bagcilar_3.jpg
- [29] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/Bagcilar_1.jpg
- [30] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/uskudar_image013.jpg

- [31] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/uskudar_image011.jpg
- [32] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/bayrampasa_ks.jpg
- [33] <http://img118.imageshack.us/img118/1025/img2070uq3.jpg>
- [34] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/kadikoy_image001.jpg
- [35] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/catalca_cs.JPG
- [36] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/Bahcelievler_e1.jpg
- [37] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/Bahcelievler_e2.jpg
- [38] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/eyup_image001.jpg
- [39] <http://www.eyup.bel.tr/images/content/seydann3.JPG>
- [40] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/gungoren_g1.JPG
- [41] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/gungoren_g2.JPG
- [42] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/kartal_Resim1487.jpg
- [43] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/kartal_KARTALSSALONU.jpg
- [44] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/pendik_kkoys1.jpg
- [45] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/pendik_kkoys2.jpg
- [46] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/sariyer_sarsal1.jpg
- [47] <http://www.erdogantaekwondo.com/resimler/haberler/63.jpg>
- [48] <http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/SileSporSalonu.jpg>
- [49] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/sile_image003.jpg
- [50] <http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/SilivriSporSalonu.jpg>
- [51] <http://www.silivrirehberi.com/resim/turizmhaf.jpg>
- [52] <http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/GungorenTozkoparanSporSalonu.jpg>
- [53] <http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/GungorenTozkoparanSporSalonu.jpg>
- [54] <http://www.kadikoy-meb.gov.tr/dimages/news/halilturkkan.bmp>
- [55] http://www.istanbul-gsim.gov.tr/images/tesisler/kartal_is.jpg
- [56] <http://www.gsgm.gov.tr/sayfalar/tarihce.htm>

ÖZGEÇMİŞ

Doğum tarihi	21.02.1980	
Doğum yeri	İstanbul	
Lise	1995-1998	Üsküdar Burhan Felek Lisesi
Lisans	1999-2005	Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fak. Mimarlık Bölümü
Yüksek Lisans	2005-2009	Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Böl. Anabilim Dalı, Mimari Tasarım Programı
Çalıştığı Kurumlar	2003-2005 2005-2006 2006-2007 2007-2008	FFK İnşaat Ltd. Şti. AGS Mimarlık Ltd. Şti. FFK İnşaat Ltd. Şti. Ulus Mimarlık Ltd. Şti